

Doprinos nedržavnog sektora zvaničnom izveštaju o napretku implementacije COR-a

Dokument je proizveden u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs

Sadržaj

Uvod	1
Metodologija.....	2
Sumarna tabela.....	3
Cilj 1 - Svet bez siromaštva	7
<i>Indikator 1.2.1 – Udeo stanovništva koje živi ispod nacionalne linije siromaštva.....</i>	<i>7</i>
<i>Indikator 1.2.2 – Udeo stanovništva koje živi u bilo kom obliku siromaštva.....</i>	<i>8</i>
<i>Indikator 1.3.1 – Udeo stanovništva obuhvaćenih sistemima socijalne zaštite</i>	<i>10</i>
<i>Indikator 1.4.1 – Udeo stanovništva koje živi u domaćinstvima sa pristupom osnovnim uslugama</i>	<i>11</i>
<i>Indikator 1.5.2 (11.5.2) – Direktni ekonomski gubici uzrokovani katastrofama</i>	<i>13</i>
<i>Indikator 1.a.2 – Udeo ukupnih državnih rashoda za osnovne usluge</i>	<i>14</i>
Cilj 2 – Svet bez gladi.....	15
<i>Indikator 2.1.2 – Prevalencija umerene ili teške nesigurnosti hrane kod stanovništva</i>	<i>15</i>
<i>Indikator 2.2.1 – Prevalencija zaostajanja u rastu među decom do 5 godina</i>	<i>16</i>
<i>Indikator 2.2.2 – Prevalencija neuhranjenosti među decom do 5 godina</i>	<i>17</i>
<i>Indikator 2.5.1 Broj biljnih i životinjskih genetskih resursa za hranu i poljoprivredu koji su osigurani u objektima za konzervaciju</i>	<i>19</i>
<i>Indikator 2.5.2. – Udeo lokalnih rasa klasifikovanih kao rase ugrožene od nestajanja</i>	<i>20</i>
<i>Indikator 2.a.1 – Indeks državnih rashoda usmerenih na poljoprivredu</i>	<i>21</i>
Cilj 3 – Dobro zdravlje	22
<i>Indikator 3.1.1 – Odnos maternalne smrtnosti</i>	<i>22</i>
<i>Indikator 3.1.2 – Procenat porođaja obavljenih uz nadzor obučених zdravstvenih radnika</i>	<i>23</i>
<i>Indikator 3.2.1 – Stopa smrtnosti dece ispod pet godina starosti.....</i>	<i>24</i>
<i>Indikator 3.2.2 – Stopa neonatalne smrtnosti.....</i>	<i>25</i>
<i>Indikator 3.3.2 – Incidencija tuberkuloze na 100.000 stanovnika.....</i>	<i>26</i>
<i>Indikator 3.4.1 – Stopa smrtnosti koja se pripisuje kardio-vaskularnim bolestima, raku, dijabetesu ili hroničnim respiratornim bolestima</i>	<i>26</i>

<i>Indikator 3.4.2 - Stopa smrtnosti usled samoubistva</i>	<i>28</i>
<i>Indikator 3.7.1 - Udeo žena u reproduktivnom periodu koje svoje potrebe za planiranje porodice zadovoljavaju savremenim metodama.....</i>	<i>29</i>
<i>Indikator 3.7.2 - Stopa rođanja adolescentkinja na 1000 žena iz te starosne grupe</i>	<i>30</i>
<i>Indikator 3.8.1 - Obuhvat osnovnim zdravstvenim uslugama.....</i>	<i>31</i>
<i>Indikator 3.9.3 - Stopa smrtnosti koja se pripisuje nenamernom trovanju.....</i>	<i>33</i>
<i>Indikator 3.b.1 - Udeo ciljne populacije obuhvaćene svim vakcinama iz nacionalnog programa ..</i>	<i>34</i>
<i>Indikator 3.c.1 - Gustina i distribucija zdravstvenih radnika</i>	<i>35</i>
Cilj 4 - Kvalitetno obrazovanje.....	36
<i>Indikator 4.1.2 - Stopa završavanja osnovnog i srednjeg obrazovanja</i>	<i>36</i>
<i>Indikator 4.2.1 - Udeo dece starosti 24–59 meseci koja se pravilno razvijaju</i>	<i>38</i>
<i>Indikator 4.2.2. - Stopa učešća u organizovanom učenju.....</i>	<i>39</i>
<i>Indikator 4.3.1 - Stopa učešća mladih i odraslih u formalnom i neformalnom obrazovanju i obukama u prethodnih 12 meseci</i>	<i>40</i>
<i>Indikator 4.5.1 Indeksi pariteta za sve indikatore obrazovanja</i>	<i>41</i>
<i>Indikator 4.6.1 - Udeo stanovništva određenog uzrasta koje je dostiglo najmanji fiksni nivo postignuća u funkcionalnoj pismenosti i matematičkim kompetencijama</i>	<i>43</i>
Cilj 5 - Rodna ravnopravnost.....	44
<i>Indikator 5.1.1 - Pravni okvir koji promoviše, sprovodi i prati ravnopravnost i zabranu diskriminacije po osnovu pola</i>	<i>44</i>
<i>Indikator 5.2.1 - Udeo žena i devojčica starosti 15 i više godina izložene fizičkom, seksualnom, ili psihološkom nasilju od strane partnera</i>	<i>46</i>
<i>Indikator 5.2.2 - Udeo žena i devojčica starosti 15 i više godina koje su bile izložene seksualnom nasilju od strane osoba koje nisu bile njihov intimni partner.....</i>	<i>48</i>
<i>Indikator 5.3.1 - Udeo žena starosti 20-24 godine koje su prvi put stupile u brak ili vanbračnu zajednicu pre 15. godine i pre 18. godine.....</i>	<i>49</i>
<i>Indikator 5.4.1 - Udeo vremena koje se provodi u obavljanju neplaćenih poslova u domaćinstvu i brizi o drugima</i>	<i>50</i>
<i>Indikator 5.5.1 - Udeo žena među poslanicima u nacionalnim parlamentima i lokalnim samoupravama.....</i>	<i>50</i>
<i>Indikator 5.5.2 - Udeo žena na rukovodećim položajima</i>	<i>51</i>

<i>Indikator 5.6.1 - Udeo žena koje samostalno donose odluke zasnovane na informacijama o seksualnim odnosima, upotrebi kontracepcije i brizi za reproduktivno zdravlje.....</i>	<i>52</i>
<i>Indikator 5.6.2 - Broj država koje imaju zakone i propise koji garantuju pun i jednak pristup ženama i muškarcima brizi za seksualno i reproduktivno zdravlje, informacijama i edukaciji.....</i>	<i>54</i>
<i>Indikator 5.a.2 - Udeo država u kojima pravni okvir garantuje ženama jednaka prava na vlasništvo nad zemljištem i/ili kontrolu nad zemljištem.....</i>	<i>55</i>
<i>Indikator 5.b.1 - Udeo osoba koje poseduju mobilni telefon, prema polu.....</i>	<i>56</i>
Cilj 6 - Čista voda i sanitarni uslovi	56
<i>Indikator 6.1.1 - Udeo stanovništva koje koristi pijaću vodu iz sistema kojima se bezbedno upravlja</i>	<i>56</i>
<i>Indikator 6.2.1 - Udeo stanovništva koje koristi usluge sanitacije kojima se bezbedno upravlja, mesto za pranje ruku sa sapunom i vodom, uklanjanje otpadnih materija radi tretmana van domaćinstva.....</i>	<i>57</i>
<i>Indikator 6.3.1 - Udeo tokova otpadnih voda iz domaćinstava i industrije koje se bezbedno prečišćavaju.....</i>	<i>59</i>
<i>Indikator 6.3.2 - Udeo vodnih tela koja imaju dobar status vode</i>	<i>60</i>
<i>Indikator 6.4.1 - Promene u efikasnosti korišćenja voda tokom vremena.....</i>	<i>61</i>
<i>Indikator 6.4.2 - Udeo ukupno zahvaćenih vodnih resursa u ukupno raspoloživim vodnim resursima</i>	<i>62</i>
<i>Indikator 6.a.1 - Iznos zvanične razvojne pomoći usmerene na vodosnabdevanje i sanitaciju koji je deo vladinog usklađenog plana potrošnje.....</i>	<i>63</i>
<i>Indikator 6.b.1 - Udeo jedinica lokalne samouprave sa uspostavljenim i operativnim politikama i procedurama za učešće lokalnih zajednica u upravljanju vodosnabdevanjem i sanitacijom</i>	<i>64</i>
Cilj 7 - Dostupna i obnovljiva energija.....	65
<i>Indikator 7.1.1. - Udeo stanovništva koje ima pristup električnoj energiji</i>	<i>65</i>
<i>Indikator 7.1.2. - Udeo stanovništva koje se prvenstveno oslanja na čista goriva i tehnologije</i>	<i>66</i>
<i>Indikator 7.2.1. - Udeo energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji.....</i>	<i>68</i>
<i>Indikator 7.3.1. - Energetski intenzitet meren kroz primarnu energiju i BDP.....</i>	<i>69</i>
Cilj 8 - Dostojanstven rad i ekonomski rast.....	70
<i>Indikator 8.1.1 - Godišnja stopa rasta realnog BDP-a po glavi stanovnika</i>	<i>70</i>
<i>Indikator 8.3.1 - Udeo neformalne zaposlenosti u ukupnoj zaposlenosti, prema sektorima i polu.....</i>	<i>72</i>

<i>Indikator 8.4.2 (12.2.2) - Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po glavi stanovnika, i domaća potrošnja materijala po BDP-u.....</i>	<i>73</i>
<i>Indikator 8.5.1 - Prosečna zarada zaposlenih po satu, prema polu, starosti, zanimanju i invaliditetu</i>	<i>74</i>
<i>Indikator 8.5.2 - Stopa nezaposlenosti, prema polu, starosti i invaliditetu.....</i>	<i>75</i>
<i>Indikator 8.6.1 - Udeo mladih (starosti 15-29 godine) koji nisu obuhvaćeni obrazovanjem, zaposlenošću ili obukom</i>	<i>76</i>
<i>Indikator 8.7.1. - Udeo i ukupan broj dece starosti 5-17 godina koja su uključena u dečiji rad, prema polu i starosti</i>	<i>78</i>
<i>Indikator 8.10.1 - Broj filijala komercijalnih banaka na 100.000 odraslih stanovnika i automatizovanih bankomata (ATM) na 100.000 odraslih</i>	<i>79</i>
Cilj 9 - Industrija, inovacije, infrastruktura.....	80
<i>Indikator 9.1.2 - Obim putničkog i teretnog transporta, prema vrsti transporta</i>	<i>80</i>
<i>Indikator 9.2.1 - Bruto dodata vrednost prerađivačke industrije, učešće u BDP-u i po glavi stanovnika.....</i>	<i>82</i>
<i>Indikator 9.2.2 - Zaposlenost u proizvodnji (prerađivačkoj industriji) kao udeo u ukupnoj zaposlenosti.....</i>	<i>83</i>
<i>Indikator 9.4.1 - Emisije CO₂ po jedinici stvorene dodate vrednosti.....</i>	<i>84</i>
<i>Indikator 9.5.1 - Ukupna ulaganja u istraživanje i razvoj kao udeo u BDP-u.....</i>	<i>85</i>
<i>Indikator 9.5.2 - Broj istraživača na milion stanovnika</i>	<i>87</i>
<i>Indikator 9.c.1 - Udeo stanovništva obuhvaćenog mobilnom mrežom, prema tehnologijama</i>	<i>88</i>
Cilj 10 - Smanjenje nejednakosti	89
<i>Indikator 10.1.1 - Stope rasta izdataka domaćinstava ili prihoda po glavi stanovnika donjih 40% stanovništva i ukupnog stanovništva.....</i>	<i>89</i>
<i>Indikator 10.2.1 - Udeo stanovništva koje živi ispod 50% medijane prihoda, prema polu, starosti i invaliditetu.....</i>	<i>90</i>
<i>Indikator 10.3.1 (16.b.1) - Udeo stanovništva koje je imalo osećaj da je diskriminisano ili uznemiravano po nekom osnovu diskriminacije koja je zabranjena prema međunarodnom pravu ljudskih prava</i>	<i>91</i>
<i>Indikator 10.4.1 - Udeo prihoda radne snage u BDP-u</i>	<i>92</i>
<i>Indikator 10.7.2 - Broj zemalja sa migracionim politikama koje olakšavaju uređenu, bezbednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi.....</i>	<i>93</i>

<i>Indikator 10.7.3 - Broj ljudi koji su umrli ili nestali u procesu migracije ka međunarodnoj destinaciji</i>	94
<i>Indikator 10.a.1 - Udeo tarifnih linija koje se primenjuju na uvoz iz najmanje razvijenih zemalja i zemalja u razvoju sa nultim carinama</i>	95
<i>Indikator 10.b.1 - Ukupni finansijski tokovi za razvoj, prema primaocima i državama donatorima, kao i po vrsti tokova</i>	96
Cilj 11 - Održivi gradovi i zajednice	97
<i>Indikator 11.1.1 - Udeo gradskog stanovništva koje živi u neuslovnim naseljima, nestandardnim naseljima, ili neadekvatnim stambenim uslovima</i>	97
<i>Indikator 11.5.2 - Direktni gubici nastali usled katastrofa kao udeo globalnog BDP</i>	99
<i>Indikator 11.5.3 - Oštećenja na ključnim infrastrukturama i broj prekida osnovnih usluga usled katastrofa</i>	100
<i>Indikator 11.6.1 - Udeo čvrstog komunalnog otpada koji se prikuplja i kojim se adekvatno upravlja u kontrolisanim postrojenjima u ukupnom proizvedenom komunalnom otpadu, po gradovima</i>	101
<i>Indikator 11.6.2 - Prosečne srednje vrednosti suspendovanih čestica u gradovima</i>	103
<i>Indikator 11.b.1 - Broj zemalja koje usvajaju i primenjuju nacionalne strategije smanjenja rizika od katastrofa u skladu sa Sendai okvirom</i>	104
Cilj 12 - Odgovorna potrošnja i proizvodnja	105
<i>Indikator 12.1.1 - Broj zemalja koje razvijaju, usvajaju ili sprovode instrumente politike čiji je cilj podrška prelasku na održivu potrošnju i proizvodnju</i>	105
<i>Indikator 12.2.2 - Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po glavi stanovnika, i domaća potrošnja materijala po BDP-u</i>	107
<i>Indikator 12.5.1 - Nacionalna stopa recikliranja, u tonama recikliranog materijala</i>	108
Cilj 13 - Akcija za klimu	109
<i>Indikator 13.1.1 - Smrtni slučajevi, nestala lica i lica direktno pogođena katastrofama</i>	109
<i>Indikator 13.1.3 - Udeo lokalnih samouprava koje usvajaju i primenjuju strategije za smanjenje rizika od katastrofa na lokalnom nivou u skladu sa nacionalnim strategijama smanjenja rizika od katastrofa</i>	111
Cilj 14 - Život pod vodom	112
<i>Indikator 14.b.1 - Stepem sprovođenja pravnog/regulatornog/institucionalnog okvira koji prepoznaje i štiti prava malih ribnjaka</i>	112

Cilj 15 - Život na zemlji 113

Indikator 15.1.1 - Površina pod šumama kao udeo u ukupnoj kopnenoj površini 113

Indikator 15.1.2 - Udeo lokacija važnih za kopneni i slatkovodni biodiverzitet, koje su obuhvaćene zaštićenim područjima 114

Indikator 15.2.1 - Napredak ka održivom upravljanju šumama 115

Indikator 15.6.1 - Broj zemalja koje su usvojile zakonodavne, administrativne i političke okvire za obezbeđivanje pravedne i ravnopravne raspodele koristi 116

Indikator 15.a.1 (15.b.1) - Zvanična razvojna pomoć za očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta i ekosistema 117

Cilj 16 - Mir, pravda i snažne institucije 118

Indikator 16.1.3 - Udeo žena starosti 18-74 godine koje su bile žrtve fizičkog, psihičkog ili seksualnog zlostavljanja 118

Indikator 16.1.4 - Udeo stanovništva koje se oseća bezbedno da se kreće samo u blizini gde 119

Indikator 16.2.1 - Udeo dece starosti 1-17 godina koja su tokom proteklog meseca iskusila bilo kakvo fizičko kažnjavanje i/ili psihološku agresiju od strane staratelja 120

Indikator 16.2.2 - Broj žrtava trgovine ljudima 121

Indikator 16.3.1 - Udeo žrtava nasilja u prethodnih 12 meseci koje su prijavile svoju viktimizaciju nadležnim organima ili drugim zvanično priznatim mehanizmima za rešavanje konflikta 122

Indikator 16.3.2 - Neosuđeni pritvorenici kao udeo sveukupne zatvorske populacije 123

Indikator 16.5.1 - Udeo lica koja su dala mito javnom službeniku, ili od kojih je javni službenik tražio mito 124

Indikator 16.6.1 - Primarni državni rashodi kao udeo u originalno odobrenom budžetu 125

Indikator 16.9.1 - Udeo dece starosti do 5 godina čije je rođenje upisano u matične knjige koje vodi nadležni organ 125

Cilj 17 - Partnerstvom do ciljeva 126

Indikator 17.1.1 - Ukupni državni prihodi kao udeo u BDP-u, prema izvorima 126

Indikator 17.3.1 - Strane direktne investicije, zvanična razvojna pomoć, i Saradnja Jug-Jug, kao udeo u bruto nacionalnom dohotku 127

Indikator 17.3.2 - Iznos doznaka (USD) kao udeo u ukupnom BDP-u 128

Indikator 17.4.1 - Otplata duga kao udeo u izvozu robe i usluga 129

<i>Indikator 17.6.1 - Broj pretplatnika fiksnog širokopojasnog interneta na 100 stanovnika, prema brzinama</i>	<i>129</i>
<i>Indikator 17.8.1 - Udeo pojedinaca koji koriste Internet</i>	<i>131</i>
Zaključak	131
Lista skraćenica.....	132

Uvod

Ovaj izveštaj pripremljen je u okviru Platforme „Održivi razvoj za sve“ kojom se uspostavlja opštedruštveni dijalog među najznačajnijim nedržavnim akterima u Srbiji, uključujući organizacije civilnog društva, poslovni sektor, akademske i istraživačke institucije, profesionalna udruženja, medije i građane, o usklađivanju razvojnih prioriteta Srbije sa ciljevima sadržanim u Agendi 2030. Platforma je strukturisana u tri tematska stuba koji odgovaraju trima dimenzijama održivog razvoja: socijalnoj, ekonomskoj i dimenziji zaštite životne sredine, ali funkcioniše na integrisan način, u skladu sa uskom povezanošću i isprepletenošću ciljeva održivog razvoja.

Platformu „Održivi razvoj za sve“ podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke a sprovodi je Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, u okviru projekta „Reforma javnih finansija – Agenda 2030“. Partneri na projektu su Beogradska otvorena škola, Fondacija BFPE za odgovorno društvo, Centar za visoke ekonomske studije, Fondacija Ana i Vlade Divac, Fondacija Centar za demokratiju, Timočki omladinski centar i Smart kolektiv.

Ekonomski stub (CEVES) proizveo je izveštaj koji je komplementaran zvaničnom izveštaju Republičkog zavoda za statistiku (RZS) o ostvarivanju ciljeva održivog razvoja do 2030. godine u Srbiji.

RZS, kao državna institucija, svake godine objavljuje izveštaj u kome, na osnovu zvaničnih podataka koje poseduje, prati napredak Srbije u ostvarivanju 17 ciljeva održivog razvoja pomoću 118 različitih indikatora. Međutim, kako ovi ciljevi nisu nacionalizovani, odnosno nisu prilagođeni srpskom kontekstu, njihovo praćenje ne oslanja se na određene unapred definisane targete. Prema tome, ciljevi se prate deskriptivno, bez ikakvog referentnog okvira odnosno konteksta koji je potreban za razumevanje stvarnog napretka u njihovom ostvarivanju (npr. kada je reč o cilju 1 koji prati smanjenje siromaštva, prati se samo njeno smanjenje u odnosu na inicijalne vrednosti ali bez informacija o tome da li je progres koji je ostvaren u skladu sa zacrtanim nacionalnim ciljevima, preuzetim međunarodnim obavezama, i kako se Srbija u tom smislu poredi sa zemljama EU sličnog nivoa razvoja).

Pored toga, ovaj izveštaj je komplementaran i drugim izveštajima u čijoj izradi je učestvovao CEVES kao što je npr. „Srbija 2030: Upravlja li Srbija svojim (održivim) razvojem?“. Dok prethodni izveštaj fokusira isključivo na ostvarivanje ciljeva u celini kao i potciljeva u okviru odgovarajućih prioriternih celina, u ovom izveštaju pažnja će biti usmerena na konkretne indikatore.

Prema tome, ovaj izveštaj bi trebalo da pruži neophodan kontekst za bolje razumevanje istinskog napretka Srbije u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.

Metodologija

Izveštaj je sastavljen u vidu uniformnih tabela podeljenih u nekoliko ključnih celina:

- 1) Indikator (Cilj i potcilj) – U ovoj celini biće istaknut broj i naziv indikatora sa brojem pripadajućeg cilja i potcilja u zagradi – npr. 1.2.1 Udeo stanovništva koje živi ispod nacionalne linije siromaštva, prema polu i starosti (Cilj 1, potcilj 1.2)
- 2) Vrednost indikatora – U ovoj celini biće navedene vrednosti ovog indikatora sa sajta RZS-a u poslednjih 5 godina (odnosno šta je dostupno).
- 3) Međunarodni sporazumi – Mapiraće se vrednosti koje RZS beleži za svaki od 118 indikatora u poslednjih 5 godina¹ (npr. indikator 8.1.1. meri prosečno ponderisanu stopu rasta (CAGR) realnog BDP-a po glavi stanovnika Srbije i on u periodu od 2017. do 2021. godine iznosi 3,5%).
- 4) Strateška dokumenta – indikatori koje prati RZS mapiraće se u odnosu na ključna nacionalna strateška dokumenta (strategije, akcione planove, programe itd) i njihove zacrtane targete. U tom smislu, analiziraće se da li ova dokumenta prate ove indikatore (indikatori ne moraju biti identični onima koje RZS prati ali moraju biti dovoljno slični). Ukoliko je to slučaj, napraviće se opis targeta kao i odabranih ciljnih vrednosti. Pored toga, identifikovaće se ključna ministarstva ili druge državne institucije nadležne za njihovo sprovođenje (npr. indikatorom 8.1.1. najviše se bavi EPR i Fiskalna strategija RS a za njeno sprovođenje je pre svega odgovorno Ministarstvo privrede).
- 5) Međunarodni sporazumi – ovi indikatori mapiraće se u odnosu na međunarodne obaveze koje je Srbija preuzela u procesu pristupanja EU. U tom smislu, kao izvor koristiće se izveštaji Evropske komisije o napretku Srbije u procesu pristupanja EU. Definisaće se koji su to ključni ciljevi koje je Srbija preuzela kao međunarodnu obavezu i ukoliko postoje određene konkretne vrednosti, one će takođe biti navedene (npr. indikator 8.1.1. pokriven je Klasterom 3: Konkurentnost i inkluzivni rast, tačnije poglavljem 17: Ekonomska i monetarna politika u okviru predpristupnih pregovora sa EU).
- 6) Uporedive evropske zemlje – za ključne indikatore za koje postoje međunarodno uporedivi podaci (baza Eurostata, MMF-a, UN-a, Svetske banke, Međunarodne organizacije rada itd) napraviće se poređenje sa zemljama EU koje se nalaze na sličnom nivou razvoja (konkretno prosek Bugarske, Rumunije, Mađarske i Hrvatske). Npr da li srpski BDP per capita raste više nego što je to slučaj za prosek ovih zemalja? Ukoliko podaci nisu dostupni za sve 4 zemlje, napraviće se poređenje sa drugim uporedivim zemljama (Slovačka, BiH, Češka, Severna Makedonija). Ako u bazi nema uporedivog indikatora, onda isti neće ni biti prikazan.

¹ Izvori za ove podatke biće preuzeti sa sajta <https://sdg.indikatori.rs/>

Sumarna tabela

Naziv indikatora	Obuhvaćen strateškim okvirom	Obuhvaćen međunarodnom obavezom	Nadležna institucija	Postoje međunarodno uporedivi podaci
1.2.1			MRZBSP	
1.2.2			MRZBSP	
1.3.1			Međuresorna radna grupa*	
1.4.1			MGSI, RAS, JLS, LSA	
1.5.2			KUJU	
1.a.2			MF	
2.1.2			/	
2.2.1			/	
2.2.2			MZ, MF, MOS, MPNTR, IJZ "Batut"	
2.5.1			/	
2.5.2			/	
2.a.1			MPŠV	
3.1.1			MZ, IJZ "Batut"	
3.1.2			MZ, IJZ "Batut"	
3.2.2			MZ, IJZ "Batut"	
3.3.2			MZ, IJZ "Batut"	
3.4.1			MZ, IJZ "Batut"	
3.4.2			MZ, MRZBSP, MPNTR, MOS, IJZ "Batut"	
3.7.1			MZ, MRZBSP, MPNTR, MOS, IJZ "Batut"	
3.7.2			MZ, MRZBSP, MPNTR, MOS, IJZ "Batut"	
3.8.1			MZ, MRZBSP, MPNTR, MOS, IJZ "Batut"	
3.9.3			MPŠV, MZŽS, MGSI, MZ	
3.b.1			MZ, MRZBSP, MPNTR, MOS, IJZ "Batut"	
3.c.1			MZ, MRZBSP, MPNTR, MOS, IJZ "Batut"	
4.1.2			MPNTR	
4.2.1			MZ, MRZBSP, MPNTR, MOS, IJZ "Batut"	
4.2.2			MPNTR	

4.3.1			MPNTR	
4.5.1			MPNTR	
4.6.1			MPNTR	
5.1.1			MLJMPDD	
5.2.1			MLJMPDD	
5.2.2			MLJMPDD	
5.3.1			/	
5.4.1			/	
5.5.1			MLJMPDD	
5.5.2			MLJMPDD	
5.6.1			MLJMPDD	
5.6.2			MLJMPDD	
5.a.2			/	
5.b.1			/	
6.1.1			MPŠV - RDV	
6.2.1			/	
6.3.1			MPŠV - RDV	
6.3.2			MPŠV - RDV	
6.4.1			MPŠV - RDV	
6.4.2			/	
6.a.1			/	
6.b.1			/	
7.1.1			MRIE,	
7.1.2			MRIE, MZŽS	
7.2.1			MRIE,MZŽS	
7.3.1			MRIE	
8.1.1			MP, MF, MRZBSP, SER	
8.3.1			MP, MF, MRZBSP, NSZ, SES	
8.4.2			MP, MZŽS	
8.5.1			MRZBSP, SES	
8.5.2			MRZBSP, SES	
8.6.1			MOS, MRZBSP, SES	
8.7.1			MUP, MPR, MZ, MKI, RJT, PA, MRZBSP	

8.10.1			/	
9.1.2			MGSI	
9.2.1			MP	
9.2.2			MP	
9.4.1			MZŽS	
9.5.1			MPNTR, MP, FN, FID	
9.5.2			MPNTR, MP, FN, FID	
9.c.1			MPNTR, MP, FN, FID	
10.1.1			NZS, MRZBSP,RFZO	
10.2.1			NZS, MRZBSP,RFZO	
10.3.1			MLJMPDD, MEE	
10.4.1			MP,MF	
10.7.2			MUP,MSP,MP,MRZBSP,MPN TR	
10.7.3			MUP,MSP,MP,MRZBSP,MPN TR	
10.a.1			MP	
10.b.1			MP	
11.1.1			MRZBSP	
11.5.2			MZŽS, MUP	
11.5.3			MZŽS, MUP	
11.6.1			MZŽS, MUP	
11.6.2			MZŽS	
11.b.1			MZŽS i MUP	
12.1.1			MZŽS, MP	
12.2.2			MZŽS, MP	
12.5.1			MZŽS, MP	
13.1.1			MZŽS, MUP	
13.1.3			MZŽS, MP	
14.b.1			MZŽS, MP	
15.1.1			MPTŠV,MZŽS	
15.1.2			MPTŠV,MZŽS	
15.2.1			MPTŠV,MZŽS	
15.6.1			MPTŠV, MZŽS	
15.A.1			MPTŠV, MZŽS	

16.1.3			MRZBSP, MUP	
16.1.4			MRZBSP, MUP	
16.2.1			MRZBSP, MUP	
16.2.2			MRZBSP, MUP	
16.3.1			MRZBSP, MUP	
16.3.2			MUP	
16.5.1			MUP	
16.6.1			MF	
16.9.1			/	
17.1.1			MF	
17.3.1			MF	
17.3.2			MF	
17.4.1			MF (UJD)	
17.6.1			MPNTR,FN	
17.8.1			MPNTR,FN	

Legenda:

Nacionalni strateški okvir / međunarodne obaveze **adekvatno** obuhvataju indikator, odnosno **postoje** međunarodno uporedivi podaci

Nacionalni strateški okvir / međunarodne obaveze **delimično** obuhvataju indikator odnosno **postoje** međunarodno uporedivi podaci za **određene zemlje**

Nacionalni strateški okvir / međunarodne obaveze **ne obuhvataju** indikator odnosno **ne postoje** međunarodno uporedivi podaci

*Osnovana Odlukom Vlade RS koju čine čine predstavnici Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstva zdravlja, Ministarstva finansija, Ministarstva privrede, Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, Ministarstva omladine i sporta, Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, Zavoda za socijalnu zaštitu, Kancelarije za evropske integracije, Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom, Stalne konferencije gradova i opština, Republičkog sekretarijata za javne politike.

Cilj 1 - Svet bez siromaštva

Indikator 1.2.1 – Udeo stanovništva koje živi ispod nacionalne linije siromaštva

Indikator (Cilj i potcilj)	1.2.1 Udeo stanovništva koje živi ispod nacionalne linije siromaštva, prema polu i starosti (Cilj 1, potcilj 1.2)
Vrednost indikatora	RZS ovaj indikator meri kao stopu rizika od siromaštva, prema polu i starosnim grupama. U posmatranom periodu od 2016. do 2020. godine, ukupna stopa rizika od siromaštva se smanjila za 4,2 p.p. na 21,7% u 2020. godini. Posmatrajući prema polu, stopa siromaštva najviše se smanjila za muškarce tj. za 5 p.p. na 21,3% dok se za žene smanjila za 3,4 p.p. na 22,1%. Posmatrajući po starosnim grupama, stopa siromaštva najviše se smanjila za mlade od 18-24 godina tj. za 9 p.p. (na 23,6%) dok se za starije od 65 godina povećala za 1,5 p.p. (na 22,0%). Gledano i prema starosti i prema polu, stopa siromaštva se najviše smanjila za muškarce od 18-24 godina tj za 10,3 p.p. (na 21,1%) dok se najviše povećala za muškarce starije do 65 godina tj za 2,7 p.p. iako je ova kategorija u 2020. zabeležila najnižu stopu siromaštva (19,2%).
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija zapošljavanja u RS od 2021. do 2026. godine. U okviru posebnog cilja 1: Ostvaren rast kvalitetne zaposlenosti kroz međusektorske mere usmerene na unapređenje ponude rada i tražnje za radom, kao jedan od pokazatelja ishoda navodi se stopa rizika od siromaštva kod zaposlenih² i planirano je njeno smanjenje sa 9,2% u 2019. godini na 4,7% u 2026. godini. Akcioni plan za sprovođenje Strategije za period od 2021. do 2023. predviđa smanjenje stope rizika od siromaštva kod zaposlenih na 6,4% do 2023. Pored toga, smanjenjem siromaštva bavi se i ESRP iz 2016. godine. ESRP je planirao smanjenje broja lica u riziku od siromaštva za 18% (329.323 osobe) od 2014. do 2020. godine i ovaj cilj nije ostvaren s obzirom da je smanjen broj lica za 16% (232.661)³. Novi ESRP još uvek nije donesen. Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi i Strategija socijalne zaštite u Srbiji, međutim, ona je još uvek u izradi. Za potrebe koordinacije, praćenja i izveštavanja o ostvarivanju ovog indikatora ključnu nadležnost ima Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Pored nje, ovu igraju i Nacionalna službe za zapošljavanje.

² Definisan kao udeo lica koja su zaposlena i imaju ekvivalentni raspoloživi dohodak ispod praga rizika od siromaštva koji je utvrđen na 60% medijane nacionalnog ekvivalentnog raspoloživog dohotka, posle socijalnih transfera (Izvor: SILC).

³ Treba napomenuti da je stopa rizika od siromaštva na osnovu koje se računa broj ljudi u riziku od siromaštva revidirana za 2014. godinu tako da je broj ljudi prema revidiranim podacima 1.782.947 a ne 1.829.570 kako je pisalo u ESRP-u.

	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo finansija, Ministarstvo privrede, Ministarstvo za evropske integracije, Razvojna agencija Srbije, Ministarstvo omladine i sporta, Republički zavod za statistiku, Republički sekretarijat za javne politike, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, Stalna konferencija gradova i opština, Privredna komore Srbije, predstavnici socijalnih partnera – Unija poslodavaca Srbije, Savez samostalnih sindikata i UGS „Nezavisnost”, kao i predstavnici donatorske zajednice i organizacija civilnog društva.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) . U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka nisu postavljene konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti već su postavljeni drugi, opštiji ciljevi (poput npr. povećanja izdvajanja za mere APZ koji bi sistematski ciljali na ranjive kategorije na tržištu rada, unapređivanja socijalnog dijaloga i poboljšavanja radnog zakonodavstva) koji bi posredno doveli do smanjenja stope rizika od siromaštva u Srbiji.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a , za period 2015-2019, za koji su javno dostupni podaci, najveći udeo stanovništva koji žive ispod nacionalne linije siromaštva u 2019. godini imala je Bugarska (23,8%) a najmanji Mađarska (12,3%). Srbija je u istoj godini imala 23,2% što je rangira tačno u sredini , bolje od druge najgore Rumunije (23,4%) a gore od druge najbolje Hrvatske (18,3%). Kada je reč o trendovima, svoj položaj je najviše popravila Mađarska , smanjivši ovaj procenat za 2,2 p.p. dok je Bugarska svoj položaj pogoršala za 0,9 p.p. (podaci za Rumuniju poznati su samo za 2019. godinu).

Indikator 1.2.2 - Udeo stanovništva koje živi u bilo kom obliku siromaštva

Indikator (Cilj i potcilj)	1.2.2 Udeo muškaraca, žena i dece svih uzrasta koji žive u bilo kom obliku siromaštva, prema nacionalnim definicijama (Cilj 1, potcilj 1.2)
Vrednost indikatora	RZS ovaj indikator meri kao stopu rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti . U posmatranom periodu od 2016. do 2020. godine , ukupna stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti se smanjila za 8,7 p.p. na 29,8% u 2020. godini . Posmatrajući prema polu, ova stopa najviše se smanjila za muškarce tj. za 9,8 p.p. na 29,0% dok se za žene smanjila za 7,7 p.p. na 30,6%. Posmatrajući po starosnim grupama, ova stopa se najviše smanila za mlade od 16-24 godina tj. za 12,9 p.p. (na 32,1%) dok se za starije od 65 godina najmanje smanjila tj za 3,7 p.p. (na 28,3%). Gledano i prema starosti i prema polu, stopa se najviše smanjila za muškarce od 16-24

	godina tj za 14,3 p.p. (na 31,6%) dok se najmanje smanjila za muškarce starije do 65 godina tj za 2,2 p.p. iako je ova kategorija u 2020. zabeležila najnižu stopu siromaštva i socijalne isključenosti (24,6%).
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija zapošljavanja u RS od 2021. do 2026. godine. U okviru posebnog cilja 1: Ostvaren rast kvalitetne zaposlenosti kroz međusektorske mere usmerene na unapređenje ponude rada i tražnje za radom, kao jedan od pokazatelja ishoda navodi se stopa rizika od siromaštva kod zaposlenih⁴ i planirano je njeno smanjenje sa 9,2% u 2019. godini na 4,7% u 2026. godini. Akcioni plan za period od 2021. do 2023. predviđa smanjenje stope rizika od siromaštva kod zaposlenih na 6,4% do 2023. Pored toga, smanjenjem siromaštva bavi se i ESRP iz 2016. godine. ESRP je planirao smanjenje broja lica u riziku od siromaštva za 18% (329.323 osobe) od 2014. do 2020. godine i ovaj cilj nije ostvaren s obzirom da je smanjen broj lica za 16% (232.661)⁵. Novi ESRP još uvek nije donesen. Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi i Strategija socijalne zaštite u Srbiji, međutim, ona je još uvek u izradi. Ovim indikatorom se bavi i Nacionalna strategija za mlade 2021-2025 gde je jedan od strateških ciljeva Unapređena podrška društvenom uključivanju mladih iz kategorija u riziku od socijalne isključenosti. Akcioni plan za ovu strategiju je istekao. Pored toga, opšti cilj Strategije za socijalno uključivanje Roma i Romkinja za period od 2016 do 2025. godine je da se poboljša socijalno-ekonomski položaj romske nacionalne manjine u Republici Srbiji, uz puno uživanje manjinskih prava, eliminisanje diskriminacije i postizanje veće socijalne uključenosti Roma i Romkinja u sve segmente društva. Za potrebe koordinacije, praćenja i izveštavanja o ostvarivanju ovog indikatora glavnu ulogu ima Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Pored toga, ovu ulogu igraju i Nacionalna službe za zapošljavanje, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo finansija, Ministarstvo privrede, Ministarstvo za evropske integracije, Razvojna agencija Srbije, Ministarstvo omladine i sporta, Republički zavod za statistiku, Republički sekretarijat za javne politike, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, Stalna konferencija gradova i opština, Privredna komore Srbije, predstavnici socijalnih partnera – Unija poslodavaca Srbije, Savez samostalnih sindikata i UGS „Nezavisnost”, kao i predstavnici donatorske zajednice i organizacija civilnog društva.

⁴ Definisan kao udeo lica koja su zaposlena i imaju ekvivalentni raspoloživi dohodak ispod praga rizika od siromaštva koji je utvrđen na 60% medijane nacionalnog ekvivalentnog raspoloživog dohotka, posle socijalnih transfera (Izvor: SILC).

⁵ Treba napomenuti da je stopa rizika od siromaštva na osnovu koje se računa broj ljudi u riziku od siromaštva revidirana za 2014. godinu tako da je broj ljudi prema revidiranim podacima 1.782.947 a ne 1.829.570 kako je pisalo u ESRP-u.

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) . U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka nisu postavljene konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti već su postavljeni drugi, opštiji ciljevi (poput npr. povećanja izdvajanja za mere APZ koji bi sistematski ciljali na ranjive kategorije na tržištu rada, unapređivanja socijalnog dijaloga i poboljšavanja radnog zakonodavstva) koji bi posredno doveli do smanjenja stope rizika od siromaštva u Srbiji.
Uporedive evropske zemlje	Stopa rizika od siromaštva i socijalne isključenosti za prosek 4 uporedive zemlje EU (Mađarska, Bugarska, Rumunija, Hrvatska) opao je od 2016. do 2020. za čak 8,8 p.p. na 29,7% u 2020. godini. Srbija je , s druge strane napredovala za svega 0,2 p.p. To znači da su ove 4 zemlje u proseku 2016. godine bile u znatno lošijem položaju kada je reč o ovom indikatoru u odnosu na Srbiju ali su je do 2020. godine gotovo sustigle (razlika je 0,1 p.p.).

Indikator 1.3.1 - Udeo stanovništva obuhvaćenih sistemima socijalne zaštite

Indikator (Cilj i potcilj)	1.3.1 Udeo stanovništva obuhvaćenih sistemima socijalne zaštite, prema polu, uz razlikovanje dece, nezaposlenih lica, starijih lica, osoba sa invaliditetom, trudnica, novorođenčadi, žrtava povreda na radu, kao i siromašnih i ranjivih (Cilj 1, potcilj 1.3)	
Vrednost indikatora	RZS prati podatke o udelu korisnika socijalne zaštite u ukupnoj populaciji prema polu ali bez razlikovanja gore navedenih kategorija. Prema poslednjim podacima, u periodu od 2016. do 2020. godine , udeo korisnika socijalne zaštite u ukupnoj populaciji je porastao za 0,2 p.p. ukupno (na 10,2%), odnosno za 0,1 p.p. za muškarce (na 9,9%) i za 0,4 p.p. za žene (na 10,5%).	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se ESRP iz 2016. godine . ESRP se ovde ne bavi udelom korisnika socijalne zaštite u ukupnoj populaciji već je kao pokazatelj uspeha postavio povećanje udela neto dohotka korisnika NSP u liniji rizika siromaštva za jednočlano domaćinstvo (sa 57% u 2014. na 80% u 2020. godini) i povećanje udela neto dohotka korisnika NSP u liniji rizika siromaštva za domaćinstvo sa dvoje odraslih i dvoje dece (sa 69% u 2014. na 80% u 2020. godini). Novi ESRP još uvek nije donesen . Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi i Strategija socijalne zaštite u Srbiji, međutim, ona je još uvek u izradi. Za praćenje i sprovođenje ovog programa odgovorna je Međuresorna radna grupa osnovana Odlukom Vlade RS koju čine predstavnici Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstva zdravlja, Ministarstva finansija, Ministarstva privrede, Ministarstva državne uprave i	

	lokalne samouprave, Ministarstva omladine i sporta, Tima za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, Zavoda za socijalnu zaštitu, Kancelarije za evropske integracije, Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom, Stalne konferencije gradova i opština, Republičkog sekretarijata za javne politike.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) . U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka nisu postavljene konkretne ciljne vrednosti koje bi povećale obuhvat sistema socijalne zaštite već su preporuke u pravcu poboljšanja adekvatnosti socijalnih davanja za ljude ispod praga siromaštva .
Uporedive evropske zemlje	Ovaj indikator meri Međunarodna organizacija rada (MOR) ali kao udeo stanovništva koje je pokriveno najmanje jednim tipom socijalne zaštite . Podaci su 2020. godinu dostupni su samo za Srbiju i BiH , pri čemu BiH ima veću pokrivenost (40,0%>39,0%).

Indikator 1.4.1 - Udeo stanovništva koje živi u domaćinstvima sa pristupom osnovnim uslugama

Indikator (Cilj i potcilj)	1.4.1 Udeo stanovništva koje živi u domaćinstvima sa pristupom osnovnim uslugama (Cilj 1, potcilj 1.4)
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na dva pod-indikatora: 1.4.1a Udeo stanovništva koje živi u domaćinstvima sa pristupom osnovnim uslugama: korišćenje osnovnih usluga snabdevanja vodom za piće , prema tipu naselja, obrazovanju lica i materijalnom statusu domaćinstva i 1.4.1b Udeo stanovništva koje živi u domaćinstvima sa pristupom osnovnim uslugama: korišćenje osnovnih sanitarnih usluga , prema tipu naselja, obrazovanju lica i materijalnom statusu domaćinstva. Kada je reč o 1.4.1a , udeo stanovništva sa pristupom osnovnim uslugama snabdevanja vode za piće se u periodu od 2014-2019 (za koje su dostupni podaci sa RZS-a) povećao se za 1,1 p.p. i u 2019. je iznosio 99,1% . Prema tipu naselja, ovaj udeo se najviše povećao za romska naselja tj. za 4,3 p.p. i u 2019. je iznosio 98,2% (što je najmanji procenat prema tipu naselja) dok je najmanje porastao za gradska naselja tj. 0,8 p.p. i iznosio 99,2% u 2019. godini. Prema nivou obrazovanja lica, ovaj udeo se najviše povećao za lica bez obrazovanja i sa nižim obrazovanjem tj. za 1,4 p.p. i u 2019. je iznosio 98,4% (što je i dalje najmanji udeo prema nivou obrazovanja) a najmanje je porastao za više i visoko obrazovanje tj. za 0,5 p.p. i iznosio je 99,2% u 2019. Prema materijalnom stanju, ovaj udeo je najviše porastao za najsiromašnije , tj za

	2,9 p.p. na 98,4% (što je najmanji udeo prema materijalnom stanju) a najmanje za najbogatije tj za 0,0 p.p. (koji sa 99,8% imaju najveći pristup ovim uslugama). Kada je reč o 1.4.1b, udeo stanovništva sa pristupom osnovnim sanitarnim uslugama se u periodu od 2014. do 2019. povećao za 1,5 p.p. i u 2019.. je iznosio 98,4%. Prema tipu naselja, najviše se povećao za romska naselja tj. 13,5 p.p. ali je to i dalje kategorija sa najnižim pristupom osnovnim sanitarnim uslugama (86,4%). Za gradsko stanovništvo se u posmatranom periodu povećao za svega 0,6 p.p. ali je to kategorija sa najvećim pristupom (99,4%). Prema nivou obrazovanja, u posmatranom periodu ovaj udeo se najviše (za 3,2 p.p.) povećao za lica bez obrazovanja i niže obrazovane (96,3% u 2020) a najmanje za lica sa srednjim nivoom obrazovanja (0,5 p.p.) dostižući 99,8% u 2020. godini. Na kraju, prema materijalnom stanju, ovaj udeo se najviše povećao za najsiromašnije (za 6,6 p.p.) koji i dalje imaju najmanji (94,7%) pristup osnovnim sanitarnim uslugama.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Nacionalna strategija socijalnog stanovanja za period od 2012. do 2022. godine sa Akcionim planom do 2022. godine. Opšti cilj odnosno vizija Strategije jeste omogućen pristup cenovno dostupnom i zdravom stanovanju u skladu sa principima održivog razvoja, domaćinstvima koja iz socijalnih, ekonomskih i drugih razloga ne mogu da obezbede stan po tržišnim uslovima. Cilj 5 Strategije: Utvrđeni i u punoj primeni standardi za stambenu izgradnju i unapređenje stanovanja u postojećem stambenom fondu direktno se odnosi na obezbeđivanje boljih sanitarnih uslova i pijaće vode. Cilj 7 Strategije: Unapređeni uslovi stanovanja stanovnika pod-standardnih naselja takođe doprinosi ostvarivanju ovog indikatora pogotovo za najsiromašnije građane kao i za romska naselja. Akcioni plan predviđa aktivnosti za ostvarivanje ovih ciljeva ali bez praćenja konkretnih pokazatelja. Za sprovođenje i praćenje primene Strategije i Akcionog plana odgovorno je Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, Republička agencija za stanovanje, Jedinice lokalne samouprave i lokalne Stambene agencije. Pored toga, Strategija za socijalno uključivanje Roma i Romkinja u RS u periodu od 2016. do 2025. godine se takođe bavi ovim indikatorom (AP ne postoji za period nakon 2018. godine). Poseban cilj broj 2 Strategije se tiče unapređivanja uslova stanovanja Roma i Romkinja u RS. Institucionalni resursi za sprovođenje Akcionog plana su Koordinaciono telo za praćenje realizacije Strategije za socijalno uključivanje Roma i Romkinja, Savet za unapređenje položaja Roma i sprovođenje Dekade uključivanja Roma, Kancelarija za ljudska i manjinska prava, Tim za socijalno uključivanje i smanjenje siromaštva, nadležna resorna ministarstva (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo građevine, saobraćaja i infrastrukture, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog

	razvoja, Ministarstvo privrede, Ministarstvo zdravlja), kao i organi jedinica lokalne samouprave (Lokalne stambene agencije).
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 1 (Osnove) odnosno poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava) kao i Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) . U okviru preporuka EK za poglavlje 23 , koje za Srbiju predstavljaju preuzetu međunarodnu obavezu, istaknuto je da Srbija mora da reši problem legalizacije romskih naselja kao što se obavezala prema Poznanjskoj deklaraciji kako bi obezbedila odgovarajuće sanitarne uslove za romsku populaciju ali bez prinudnih iseljenja koja su protivna Zakonu o stanovanju i održavanju zgrada. U okviru poglavlja 19 nije bilo preporuka koje se tiču stanovanja.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a⁶, većina uporedivih evropskih zemalja u 2020. godini je imala veći udeo stanovništva sa pristupom vodom za piće odnosno Bugarska – 99%, Mađarska – 100%, Rumunija – 87%, Slovačka – 100% (podaci za Hrvatsku nisu javno dostupni). Kada je reč o pristupu osnovnim sanitarnim uslugama, Srbija se kotira bolje u odnosu na uporedive zemlje, odnosno nekoliko zemalja ima manji udeo stanovništva sa pristupom ovim uslugama tj. Bugarska (86%), Rumunija (87%), Hrvatska (97%), dok Mađarska ima jednak procenat (98%).

Indikator 1.5.2 (11.5.2) - Direktni ekonomski gubici uzrokovani katastrofama

Indikator (Cilj i potcilj)	1.5.2 Direktni ekonomski gubici uzrokovani katastrofama u odnosu na globalni bruto domaći proizvod (BDP) (Cilj 1, potcilj 1.5)	
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na dva pod-indikatora: 1.5.2a: Direktni ekonomski gubici uzrokovani katastrofama u odnosu na globalni bruto domaći proizvod (% BDP) i 1.5.2b Direktni ekonomski gubici uzrokovani katastrofama (USD), ukupno, gubici u stambenom sektoru, poljoprivredni gubici, gubici nastali od oštećene ili uništene kritične infrastrukture. Kada je reč o 1.5.2.a , prema podacima RZS-a, ovi gubici su se u periodu od 2016. do 2020. godine smanjili za 0,00103 p.p. i iznosili su 0,00034%	

⁶ Podaci sa sajta UN-a za Srbiju se iz nekog razloga razlikuju od podataka sa RZS-a. Tačnije, udeo stanovništva sa pristupom uslugama pijaće vode je 99% (UN: 95%) a podaci za 2020. nisu dostupni na portalu RZS-a. Kada je reč o pristupu sanitarnim uslugama, podaci su isti za 2019. godinu, s tim što opet u slučaju RZS-a, nisu dostupni podaci za 2020. godinu.

	globalnog BDP-a. Kada je reč o indikatoru 1.5.2b, u posmatranom periodu ukupni direktni ekonomski gubici uzrokovani katastrofama su se smanjili za 37,5 miliona evra na 18,1 milion evra u 2020. godini. Najviše su se smanjili gubici u stambenom sektoru tj. za 48,5 miliona evra (na 5,9 miliona evra u 2020.) a najviše su se povećali poljoprivredni gubici tj. za 11,8 miliona evra zbog čega su upravo to bili i najveći gubici u 2020. godini (na 11,8 miliona evra). Najmanji gubici u poslednjih 5 godina su bili od gubici nastali od oštećene ili uništene kritične infrastrukture.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se bavi Nacionalni program upravljanja rizikom od elementarnih nepogoda iz 2015. koji nije vremenski ograničen niti ima akcioni plan. Cilj Nacionalnog programa jeste izgradnja adekvatnog dugoročnog sistema upravljanja rizicima od elementarnih nepogoda u zemlji, na kome bi različite institucije sarađivale i zajedno radile na smanjenju rizika i efikasnijem reagovanju na nepogode. U programu su predviđene aktivnosti za ostvarivanje programa ali nisu određeni konkretni pokazatelji uspeha niti vremenski rokovi izvršavanja. Institucija nadležna za sprovođenje i koordinaciju ovog programa je Kancelarija za pomoć i obnovu poplavljenih područja (Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima).
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 4 (Zelena agenda i održivo povezivanje) odnosno poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene). U izveštaju EK se navodi da nije postignut napredak u razvoju strategije za smanjenje rizika od katastrofa dok rad na lokalnim procenama rizika i planovima zaštite i spasavanja sporo napreduje. U okviru preporuka EK za poglavlje 27, koje za Srbiju predstavljaju preuzetu međunarodnu obavezu, istaknuto je da Srbija treba da stavi fokus na procenu rizika od više tipova opasnosti (eng. multi-hazard risk).
Uporedive evropske zemlje	Kada je reč o indikatoru 1.5.2a: Direktni ekonomski gubici uzrokovani katastrofama u odnosu na globalni bruto domaći proizvod (BDP), podaci (prema izvoru UN-a), dostupni su samo za Bugarsku, i ovaj procenata iznosi 0,0002% globalnog BDP-a (Srbija 0,00034%). Kada je reč o 1.5.2b: Direktni ekonomski gubici uzrokovani katastrofama, takođe su dostupni podaci samo za Bugarsku i oni u 2020. iznose 11,1 milion dolara (Srbija 18,1).

Indikator 1.a.2 - Udeo ukupnih državnih rashoda za osnovne usluge

Indikator (Cilj i potcilj)	<i>1.a.2 Udeo ukupnih državnih rashoda za osnovne usluge (obrazovanje, zdravstvo, i socijalna zaštita) (Cilj 1, potcilj 1.a)</i>	
--	---	---

Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od od 2016. do 2020. godine, udeo državnih rashoda za osnovne usluge je smanjen za 4,4 p.p. na 51,2% ukupnih državnih rashoda u 2020. godini. Posmatrano prema kategorijama, jedino je udeo izdvajanja za zdravstvo u posmatranom periodu porastao za 2,2 p.p. odnosno gotov čitav rast je ostvaren u 2020. što je godina početka COVID-19 pandemije kada je država morala vanredno da više izdvaja za zdravstvo. S druge strane, najviše je opao udeo izdvajanja za socijalnu zaštitu tj. za 5,9 p.p. (najviše je opao u 2020. godini kada je iznosio 30%) dok je udeo izdvajanja za obrazovanje opao za 0,7 p.p. (takođe je najviše opao u 2020. godini kada je iznosio 6,7%).
Strateška dokumenta	Od strateških dokumenata, ovim indikatorom se bavi Revidirana fiskalna strategija za 2022. godinu sa projekcijama za 2023. i 2024. godinu. U strategiji se navodi da su planirana veća ulaganja u nove zdravstvene kapacitete i opremu koja ima duži vek eksploatacije. Jedan deo uvećanih izdataka se odnosi na dalju epidemiološku zaštitu stanovništva od COVID-19, a drugi na poboljšanje sistema zdravstvene zaštite u budućnosti. Međutim, konkretni pokazatelji uspeha i vremenski rokovi nisu postavljeni. Za sprovođenje Fiskalne strategije nadležno je Ministarstvo finansija.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 17 (Ekonomska i monetarna politika). U okviru preporuka EK za poglavlje 17, koje za Srbiju predstavljaju preuzetu međunarodnu obavezu, nema konkretnih preporuka koje se tiču povećanja ovih izdvajanja već je istaknuto da Srbija treba da osnaži fiskalna pravila tako što će ih učiniti obavezujućim i samim tim učiniti fiskalnu politiku stabilnijom.
Uporedive evropske zemlje	Kada je reč o srodnim evropskim zemljama, poslednji podaci dostupni su za 2018. godinu i to za obrazovanje, prema kojima Srbija, posle Hrvatske (8,6%) izdvaja najmanji udeo svog BDP-a za obrazovanje (8,8%) a ispred su Mađarska (10,1%), Rumunija (10,5%), i Češka (10,5%) (podaci za Bugarsku nisu javno dostupni).

Cilj 2 - Svet bez gladi

Indikator 2.1.2 - Prevalencija umerene ili teške nesigurnosti hrane kod stanovništva

Indikator (Cilj i potcilj)	2.1.2 Prevalencija umerene ili teške nesigurnosti hrane kod stanovništva, prema Skali iskustva sa nesigurnošću hrane (FIES) (Cilj 2, potcilj 2.1)
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na dva pod-indikatora . Kada je reč o prvom indikatoru , prema podacima RZS-a, u periodu od od 2015. do 2019. godine , prevalencija umerene ili ozbiljne nesigurnosti hrane kod odrasle populacije se uvećala za 0,6 p.p. (na 12% u 2020), za muškarce za 1,1 p.p. (na 11,8%), za žene za 0,5 p.p. (na 11,8%). Muškarci i žene su se, dakle, izjednačili iako su na početku posmatranog perioda žene bile te koje su ugroženije. Kada je reč o drugom indikatoru , ukupna populacija u umerenoj ili ozbiljnoj nesigurnosti hrane , u istom periodu uvećala se za 4,2 hiljade odnosno 3,8 hiljada za muškarce i 2 hiljade za žene, dostižući 105,7 hiljada, 42,3 hiljade i 45,2 hiljade, respektivno.
Strateška dokumenta	Kada je reč o ovom indikatoru, ne postoje važeća dokumenta javnih politika koji se njime bave . Npr, Strategija za smanjenje siromaštva u Srbiji donesena je još 2003. godine i od tada nijedan sličan strateški dokument nije donet.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 5 (Resursi, poljoprivreda i kohezija) odnosno poglavlje 12 (Bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika) . U poslednjem izveštaju EK za Srbiju (2021. godina) nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2019. godinu , prevalencija umerene ili ozbiljne nesigurnosti hrane kod odrasle populacije bila je najniža u Mađarskoj (8,6%) a najviša u Rumuniji (13,9%) . Srbija (12%) je u tom smislu, u sredini, bolja od Bugarske (13,2%) a lošija od Hrvatske (11%).

Indikator 2.2.1 - Prevalencija zaostajanja u rastu među decom do 5 godina

Indikator (Cilj i potcilj)	2.2.1 Prevalencija zaostajanja u rastu (visina za uzrast <-2 standardne devijacije od srednje vrednosti prema standardima Svetske zdravstvene organizacije (SZO) za rast dece), među decom do 5 godina (Cilj 2, potcilj 2.2)	
Vrednost indikatora	RZS prati ove podatke za godine 2010, 2014 i 2019, ukupno i prema nekoliko različitih indikatora. U periodu od 2014. do 2019. godine, prevalencija zaostajanja u rastu među decom do 5 godina se smanjila ukupno za 0,6 p.p. i u 2019. godini je iznosila 5,4%. Posmatrano prema polu, za muškarce je ova stopa u posmatranom periodu porasla za 0,6 p.p. i u 2019. je iznosila 7,4%, dok se za žene ova stopa smanjila za 2,0 p.p. i u 2019. je iznosila 3,1%. Prema tipu naselja, ova stopa je u posmatranom periodu najviše opala za romska naselja za 1,6 p.p. i u 2019. je iznosila 16,9% dok je za gradsko stanovništvo opala za 0,6 p.p. i iznosila je 5,9% u 2019. godini. Prema starosnim grupama, ova stopa je najviše opala kod dece od 6-11 i od 12-23 meseca tj za 4,0 p.p. (na 4,9% odnosno 3,8% u 2019. godini, respektivno) dok je najviše porasla za bebe mlađe od 6 meseci tj za 2,8 p.p. (na 10,8% u 2019. godini). Prema obrazovanju majke/staratelja, ova stopa je najviše opala za bez obrazovanja i sa nižim nivoom obrazovanja tj za 6,7 p.p. (na 8,3% u 2019. godini) dok je za one sa srednjim i višim i visokim obrazovanjem porasla za 0,4 p.p. (na 4,7% i 5,3% u 2019. godini, respektivno). Prema materijalnom stanju domaćinstva, ova stopa je najviše opala za najsiromašnije tj za 4,0 p.p. (na 9,6 % u 2019. godini) dok je za četvrti kvintil porasla za 1,6 p.p. (na 4,9% u 2019. godini).	
Strateška dokumenta	Kada je reč o ovom indikatoru, ne postoje važeća dokumenta javnih politika koji se njime bave.	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 5 (Resursi, poljoprivreda i kohezija) odnosno poglavlje 12 (Bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika) . U poslednjem izveštaju EK za Srbiju (2021. godina) nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.	
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a⁷ , u 2020. godini, najveću stopu zaostajanja u razvoju imala je Rumunija (9,1%) a najnižu Češka (2,5%) , dok je Srbija (6,9%) bila u sredini, između Crne Gore (8,2%) i Bugarske (6,3%).	

Indikator 2.2.2 - Prevalencija neuhranjenosti među decom do 5 godina

⁷ Podaci UN-a se razlikuju od RZS-a za Srbiju po tome što je dat broj (ne i procenat) dece koje zaostaju u razredu i za 2020. godinu. Na osnovu ovog broja izračunat je udeo ove dece u ukupnom broju dece do 5 godina (podatak izvučen iz baze Eurostata) za sve uporedive zemlje.

Indikator (Cilj i potcilj)	2.2.2 Prevalencija neuhranjenosti (težina prema visini $>+2$ ili <-2 standardne devijacije od srednje vrednosti prema standardima SZO za rast dece) među decom do 5 godina, prema vrstama (mršavost ili gojaznost) (Cilj 2, potcilj 2.2)
Vrednost indikator a	RZS deli ove indikatore na dva pod-indikatora: 2.2.2a - gojaznost i 2.2.2b - mršavost. Podaci se obrađuju za godine 2010, 2014 i 2019, ukupno i prema nekoliko različitih indikatora. Kada je reč o 2.2.2a, u periodu od 2014-2019. godine, prevalencija gojaznosti kod dece do 5 godina je opala za 3 p.p. (na 10,9% u 2019. godini). Posmatrano prema polu, ova stopa je opala više za žene tj za 3,1 p.p. (na 8,9% u 2019. godini) a za muškarce je opala za 2,9 p.p. (na 12,7% u 2019. godini). Prema starosnim grupama, ova stopa je najviše opala za decu od 12-23 meseca tj za 14,2 p.p. (na 9,1% u 2019. godini) a jedino je porasla za decu od 36-47 meseci tj za 4,6 p.p. (na 16,6% u 2019. godini). Prema tipu naselja, ova stopa je najviše opala za decu u ostalim naseljima tj za 4,1 p.p. (na 9,1% u 2019. godini) a za romska naselja je porasla za 1,6 p.p. (na 6,9% u 2019. godini). Prema obrazovanju majke/staratelja, ova stopa je najviše opala za one bez obrazovanja i nižim obrazovanjem tj za 3,5 p.p. (na 8,6% u 2019). Prema materijalnom stanju domaćinstva, ova stopa najviše je opala za drugi kvintil tj za 9,9 p.p. (na 7,3% u 2019) a najviše porasla za 4i kvintil tj za 1,3 p.p. (na 13% u 2019). Kada je reč o 2.2.2b, u periodu od 2014-2019. godine, prevalencija mršavosti kod dece do 5 godina je opala za 1,3 p.p. (na 2,6% u 2019. godini). Posmatrano prema polu, ova stopa je opala više za žene tj za 1,7 p.p. (na 1,9% u 2019. godini) a za muškarce je opala za 1,0 p.p. (na 3,2% u 2019. godini). Prema starosnim grupama, ova stopa je najviše opala za decu od 36-47 meseci tj za 3,1 p.p. (na 1,7 u 2019. godini) a porasla je jedino za decu od 48-59 meseci tj za 0,5 p.p. (na 3,4% u 2019. godini). Prema tipu naselja, ova stopa je najviše opala za decu u ostalim naseljima tj za 2,1 p.p. (na 0,8% u 2019. godini) a najmanje za gradska naselja tj za 0,2 p.p. (na 4,3% u 2019. godini). Prema obrazovanju majke/staratelja, ova stopa je najviše opala za lica visokim i višim obrazovanjem tj za 1,5 p.p. (na 3,0% u 2019) a najmanje za one bez obrazovanja i sa nižim obrazovanjem tj za 0,5 p.p. (na 3,4% u 2019). Prema materijalnom stanju domaćinstva, ova stopa najviše je opala za najbogatije tj za 3,6 p.p. (na 1,6% u 2019) a najviše porasla za najsiromašnije tj za 1,3 p.p. (na 2,6% u 2019).
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom se bavi Nacionalni program za prevenciju gojaznosti kod dece i odraslih koji nema Akcioni plan. Kao prva dva cilja programa definisana su 1) Promocija pravilne ishrane u skladu s smernicama za ishranu, s posebnim naglaskom na povećanje unosa hrane bogate vlaknima (povrće, voće, žitarice od punog zrna) i smanjenje unosa hrane bogate mastima i šećerom; 2) Promocija zdravih životnih stilova i

	podsticanje na svakodnevnu fizičku aktivnost. Nema konkretnih ciljnih vrednosti koje se prate. Za sprovođenje ove strategije zaduženo je Ministarstvo zdravlja, Medicinski fakultet, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Institut za javno zdravlje Srbije Dr Milan Jovanović Batut i mreža instituta i zavoda za javno zdravlje, domovi zdravlja, porodilišta, ustanove u oblasti obrazovanja, lokalne samouprave, Stalna konferencija gradova i opština.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 5 (Resursi, poljoprivreda i kohezija) odnosno poglavlje 12 (Bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika) . U poslednjem izveštaju EK za Srbiju (2021. godina) nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.
Uporedive evropske zemlje	Izvor za ovaj indikator je UNICEF-ov MICS (Multiple Indicator Cluster Survey) . Od uporedivih evropskih zemalja, jedino je Severna Makedonija učestvovala u ovoj anketi 2019.godine . Prema javno dostupnim podacima, 3% dece ispod 5 godina je nedovoljno uhranjeno dok je 11% njih gojazno što odgovara rezultatima za Srbiju .

Indikator 2.5.1 Broj biljnih i životinjskih genetskih resursa za hranu i poljoprivredu koji su osigurani u objektima za konzervaciju

Indikator (Cilj i potcilj)	2.5.1 Broj (a) biljnih i (b) životinjskih genetskih resursa za hranu i poljoprivredu koji su osigurani u objektima za srednjoročnu ili dugoročnu konzervaciju (Cilj 2, potcilj 2.5)	
Vrednost indikatora	Kada je reč o 2.5.1a , prema podacima RZS-a, broj biljnih genetskih resursa za hranu i poljoprivredu koji su osigurani u objektima za srednjoročnu ili dugoročnu konzervaciju je u periodu od 2016. do 2020. porastao za 27 (5.588 u 2020. godini). Kada je reč o 2.5.1b , broj životinjskih genetskih resursa za hranu i poljoprivredu koji su osigurani u objektima za srednjoročnu ili dugoročnu konzervaciju je u sve 3 godine za koje su dostupne informacije (2020,2021, 2022) je 0 .	
Strateška dokumenta	Nema važećih strateških dokumenata koji prate ovaj indikator.	

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 5 (Resursi, poljoprivreda i kohezija) odnosno poglavlje 12 (Bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika) . U poslednjem izveštaju EK za Srbiju (2021. godina) nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu , od uporedivih evropskih zemalja, najveći broj biljnih genetskih resursa za hranu i poljoprivredu koji su osigurani u objektima za srednjoročnu ili dugoročnu konzervaciju imala je Bugarska (69.413), zatim Mađarska (49.393), Rumunija (43.233), Srbija (5.588) i na kraju Hrvatska (4.065). Kada je reč o životinjskim resursima, u istoj godini najviše ih je imala Rumunija (5), zatim Bugarska (2), a za sve ostale zemlje (Hrvatska, Mađarska, Srbija) ovaj broj iznosio je 0.

Indikator 2.5.2. - Udeo lokalnih rasa klasifikovanih kao rase ugrožene od nestajanja

Indikator (Cilj i potcilj)	2.5.2 Udeo lokalnih rasa klasifikovanih kao rase ugrožene od nestajanja (Cilj 2, potcilj 2.5)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, udeo lokalnih rasa klasifikovanih kao rase ugrožene od nestajanja se u periodu od 2017-2021 smanjio za 6 p.p. na 88% u 2021. godini.
Strateška dokumenta	Nema važećih strateških dokumenata koji prate ovaj indikator (Nacionalni program zaštite životne sredine iz 2010. godine je istekao).
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 5 (Resursi, poljoprivreda i kohezija) odnosno poglavlje 12 (Bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika) . U poslednjem izveštaju EK za Srbiju (2021. godina) nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.
Uporedive evropske zemlje	Kada je reč o poređenju sa srodnim evropskim zemljama, prema podacima UN-a, najveći udeo lokalnih rasa klasifikovanih kao rase ugrožene od nestajanja, u 2020. godini imala je Srbija (94%), zatim Slovačka (88%), Bugarska (79%), Hrvatska (76%) i Mađarska (57%).

Indikator 2.a.1 - Indeks državnih rashoda usmerenih na poljoprivredu

Indikator (Cilj i potcilj)	2.a.1 Indeks državnih rashoda usmerenih na poljoprivredu (Cilj 2, potcilj 2.a)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, indeks državnih rashoda usmerenih na poljoprivredu povećao se za 0,07 p.p. na 0,31% u 2020. godini.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja 2014-2024 . U Strategiji je navedeno da „aktivna uloga države, (kao i visoka inicijativa privatnog sektora), neophodni su preduslovi za dinamičnije restrukturiranje srpske poljoprivrede i prehrambene industrije“. U nekoliko prioriternih područja (npr. stabilizacija dohotka poljoprivrednih proizvođača, finansiranje poljoprivrede i ruralnog razvoja i upravljanje rizicima, unapređenje sistema transfera znanja i razvoj ljudskih potencijala) navedena je aktivna uloga države što podrazumeva i veće finansiranje poljoprivrede. Međutim ova strategija nema Akcioni plan niti ima merljive ciljeve . Pored toga, ovim indikatorom bavi se i IPARD program za RS za period 2014-2020 (Izmenjen zaključkom 2021. godine). Kao jedan od strateških ciljeva nevedena je i efikasno upravljanje javnom politikom i poboljšani institucionalni okvir za razvoj poljoprivrede i ruralnih područja. Osim toga, u programu ne postoje merljivi ciljevi . Nacionalni program ruralnog razvoja 2022-2024 se takođe bavi ovim indikatorom, iako ne direktno . U okviru programa definisani su sledeći posebni ciljevi: Cilj 1. Unapređenje konkurentnosti poljoprivredno-prehrambenog sektora, kroz dostizanje nivoa EU standarda kvaliteta, unapređenje tržišnog lanca i smanjenje rizika; Cilj 2. Unapređenje upravljanja prirodnim resursima, očuvanje biodiverziteta i ublažavanje posledica klimatskih promena; Cilj 3. Unapređenje ruralne ekonomije i socijalne strukture ruralnih područja; Cilj 4. Kreiranje i transfer znanja i inovacija. Za ostvarivanje ovog indikatora najodgovornije je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede .
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 5 (Resursi, poljoprivreda i kohezija) odnosno Poglavlje 11 (Poljoprivreda i ruralni razvoj) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. za Srbiju , navedene su sledeće preporuke u ovoj oblasti: Srbija bi u narednom periodu posebno trebalo da: ubrza obradu primljenih prijava za mere IPARD II programa kako bi se izbegao gubitak sredstava EU, zatim da dostavi adekvatno i u odgovarajućem roku IPARD III Program za period 2021-2027 , ostvari

	napredak u implementaciji akcionog plana za usklađivanje sa pravnim tekovinama EU u poljoprivredi i ruralnom razvoju.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a, najviši indeks državnih rashoda usmerenih na poljoprivredu u 2020. godini imala je Češka (1,14), zatim Bugarska (0,63) i na kraju Srbija (0,32). Podaci za ostale zemlje nisu javno dostupni.

Cilj 3 - Dobro zdravlje

Indikator 3.1.1 - Odnos maternalne smrtnosti

Indikator (Cilj i potcilj)	3.1.1 Odnos maternalne smrtnosti (Cilj 3, potcilj 3.1)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, odnos materalne smrtnosti se u periodu od 2016-2020. godine smanjio za 1,1 na 9,7 na 100.000. živorođenih u 2020. godini.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan za period 2018-2026. Kao prvi opšti cilj Strategije navodi se „unapređenje zdravlja i smanjivanje nejednakosti u zdravlju“. U Akcionom planu se ne navode konkretne ciljne vrednosti koje je potrebni dostići za smanjivanje stope materalne smrtnosti. Za implementaciju Strategije i njeno praćenje nadležno je Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. za Srbiju, nije pisalo ništa konkretno za materalnu smrtnost već su navedene sledeće preporuke u ovoj oblasti: Potrebno je poboljšati pristup zdravstvenim uslugama za ugrožene kategorije odnosno osobe sa invaliditetom, osobe sa HIV-om, decu i odrasle koji koriste drogu, zatvorenike, žene koje se bave prostitucijom, LGBTQ osobe, interno raseljena lica i Rome.

Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima Svetske zdravstvene organizacije (WHO) koja se bavi monitoringom ovog indikatora, za 2017. godinu, najvišu stopu materalne smrtnosti na 100.000 stanovnika imala je Rumunija tj 19, zatim Mađarska i Srbija tj 12, zatim Bugarska – 10, a najmanju Hrvatska 8.
----------------------------------	--

Indikator 3.1.2 - Procenat porođaja obavljenih uz nadzor obučanih zdravstvenih radnika

Indikator (Cilj i potcilj)	3.1.2 Procenat porođaja obavljenih uz nadzor obučanih zdravstvenih radnika (Cilj 3, potcilj 3.1)
Vrednost indikatora	RZS prati ove podatke po nekoliko različitih osnova. Ukupno gledano, u periodu od 2014-2019, procenat porođaja obavljenih uz nadzor obučanih zdravstvenih radnika porastao je za 1,5 p.p. na 99,9% u 2019. godini. Prema tipu naselja, ova stopa najviše je porasla za gradska naselja tj za 2,1 p.p. (na 100,0%) a najmanje za romska i ostala naselja tj za po 0,6 p.p. (na 99,2% i 99,8%, respektivno). Prema starosnim grupama, ova stopa je najviše porasla za lica od 20-34 godine (za 1,5 p.p. na 99,9%) a najmanje za one od 35-49 godina (za 0,2 p.p. na 100,0%). ⁸ Prema nivou obrazovanja, ova stopa najviše je porasla za lica bez obrazovanja i sa nižim obrazovanjem (za 1,4 p.p. na 99,0%) a najmanje za lica sa srednjim obrazovanjem (za 0,2 p.p. na 100,0%). Prema materijalnom stanju, ova stopa je najviše porasla za najbogatije (za 4,6 p.p. na 100%) dok je za drugi kvintil opala (za 0,6 p.p. na 99,4%).
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan za period 2018-2026 . Kao prvi opšti cilj Strategije navodi se „unapređenje zdravlja i smanjivanje nejednakosti u zdravlju“. U Akcionom planu se ne navode konkretne ciljne vrednosti za povećanje broja porođaja obavljenih uz nadzor obučanih zdravstvenih radnika. Za implementaciju Strategije i njeno praćenje nadležno je Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.

⁸ Podaci za lica mlađa od 20 godina za 2019. godinu nisu javno dostupni.

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U posljednjem izveštaju EK za 2021. za Srbiju, navedeno ništa konkretno za ovaj indikator već su navedene sledeće preporuke u ovoj oblasti: Potrebno je poboljšati pristup zdravstvenim uslugama za ugrožene kategorije stanovništva odnosno osobe sa invaliditetom, osobe sa HIV-om, decu i odrasle koji koriste drogu, zatvorenike, žene koje se bave prostitucijom, LGBTQ osobe, interno raseljena lica i Rome.
Uporedive evropske zemlje	Kada je reč o uporedivim evropskim zemljama, prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu, procenat porođaja obavljenih uz nadzor obučanih zdravstvenih radnika, bio je najviši u Srbiji i Češkoj (99,9%), zatim u Slovačkoj (98,3%) i najmanji u Rumuniji (93,1%). Podaci za ostale zemlje nisu javno dostupni.

Indikator 3.2.1 - Stopa smrtnosti dece ispod pet godina starosti

Indikator (Cilj i potcilj)	3.2.1 Stopa smrtnosti dece ispod pet godina starosti (Cilj 3, potcilj 3.2)
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na dva pod-indikatora . Kada je reč o 3.2.1a , prema podacima RZS-a, u periodu od 2016-2020 godine, stopa smrtnosti dece ispod pet godina starosti (na 1.000 živorođenih) smanjila se ukupno za 0,3 , za muškarce 0,5, za žene za 0,3 (na 5,8, 6,5 i 4,9, respektivno). Kada je reč o 3.2.1b, za romska naselja , ova stopa se od 2014. (podaci postoje samo za 2014. i 2019.) smanjila za 5,4 odnosno na 9,0 u 2019. godini.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan za period 2018-2026 . Kao prvi opšti cilj Strategije navodi se „unapređenje zdravlja i smanjivanje nejednakosti u zdravlju“. U Akcionom planu se ne navode konkretne ciljne vrednosti za smanjenje smrtnosti dece ispod 5 godina. Za implementaciju Strategije i njeno praćenje nadležno je Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. za Srbiju, kao preporuka istaknuto je samo da je potrebno posebno posvetiti pažnju vakcinaciji dece .

Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu, stopa smrtnosti dece ispod 5 godina na 1.000 živorođenih bila je najviša za Rumuniju (6,9), zatim Bugarsku (6,1), (5,8), Srbiju (5,6), Hrvatsku (4,6) a najniža za Mađarsku (4).
---------------------------	---

Indikator 3.2.2 - Stopa neonatalne smrtnosti

Indikator (Cilj i potcilj)	3.2.2 Stopa neonatalne smrtnosti (Cilj 3, potcilj 3.2)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2016-2020, stopa neonatalne smrtnosti na 1000 živorođenih se smanjila ukupno za 0,2 , za muškarce 0,3, a za žene za 0,0 na 3,8, 4,3 i 3,2, respektivno.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan za period 2018-2026 . Kao prvi opšti cilj Strategije navodi se „unapređenje zdravlja i smanjivanje nejednakosti u zdravlju“. U Akcionom planu se ne navode konkretne ciljne vrednosti za smanjenje smrtnosti dece ispod 5 godina. Za implementaciju Strategije i njeno praćenje nadležno je Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. za Srbiju nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2020. godinu , stopa neonatalne smrtnosti na 1.000 živorođenih bila je najviša za Srbiju (3,6), zatim Rumuniju (3,5), Bugarsku i Hrvatsku (3) i najniža za Mađarsku (2,1).

Indikator 3.3.2 - Incidencija tuberkuloze na 100.000 stanovnika

Indikator (Cilj i potcilj)	3.3.2 Incidencija tuberkuloze na 100.000 stanovnika (Cilj 3, potcilj 3.3)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2016-2020 , incidencija tuberkuloze na 100.000 stanovnika ukupno se smanjila za 7,3 , za muškarce za 8,6 , za žene za 6,0 dostižući u 2020. vrednosti 4,6, 6,1 i 3,1, respektivno.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan za period 2018-2026 . Kao četvrti opšti cilj Strategije navodi se „ sprečavanje i suzbijanje bolesti i vodećih rizika po zdravlje stanovništva “. U Akcionom planu se ne navode konkretne ciljne vrednosti za smanjenje stope incidencije tuberkuloze. Za implementaciju Strategije i njeno praćenje nadležno je Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. za Srbiju nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu , incidencija tuberkuloze na 100.000 stanovnika bila je najviša u Rumuniji (64) , zatim Bugarskoj (19), Srbiji (13), Hrvatskoj (6,6), i najmanja u Mađarskoj (4,6) .

Indikator 3.4.1 - Stopa smrtnosti koja se pripisuje kardio-vaskularnim bolestima, raku, dijabetesu ili hroničnim respiratornim bolestima

Indikator (Cilj i potcilj)	3.4.1 Stopa smrtnosti koja se pripisuje kardio-vaskularnim bolestima, raku, dijabetesu ili hroničnim respiratornim bolestima (Cilj 3, potcilj 3.4)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2016-2020 , ova stopa smrtnosti je ukupno opala za 0,4 p.p. , za muškarce za 0,5 p.p. , za žene za 0,2 p.p. dostižući u 2020. godini 21,1%, 27,0% i 15,5%, respektivno.

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan za period 2018-2026. Kao četvrti opšti cilj Strategije navodi se „sprečavanje i suzbijanje bolesti i vodećih rizika po zdravlje stanovništva“. U Akcionom planu se u okviru se u okviru specifičnog cilja 4.3.3. Unapređenje sprečavanja i suzbijanja hroničnih nezaraznih bolesti i povreda kao indikatori napretka do 2030. godine navode smanjeno prevremeno umiranje od kardiovaskularnih bolest za 30%, smanjeno prevremno umiranje od dijabetesa tip 2 za 20% i definišu se aktivnosti za ostvarivanje ovih ciljeva. Za smanjenje smrtnosti od raka i respiratornih bolesti ne postoje indikatori koji se prate niti povezane aktivnosti u AP. Pored toga, ovim indikatorom bavi se i Program unapređenja kontrole raka u Republici Srbiji za period 2020–2022 i povezani Akcioni plan za period od 2020-2022. Kao opšti cilj Strategije navodi se 1: Unapređenje prevencije, ranog otkrivanja i savremenih terapija malignih bolesti tako da se očuva kvalitet života tokom i nakon završetka terapije. U posebne ciljeve strategije spadaju 1.1: Unapređenje prevencije i ranog otkrivanja raka, 1.2: Unapređenje dijagnostike i lečenja raka uključujući istraživanja malignih bolesti i psihosocijalne usluge i 1.3. Unapređenje rehabilitacije, suportivne onkologije i palijativnog zbrinjavanja. Akcioni plan kao jedan od pokazatelja efekta navodi smanjenje odnosa mortaliteta i incidencije za maligne bolesti sa 0,49 u 2018. godini na 0,45 u 2022. godini. Pored toga, akcioni plan navodi i druge aktivnosti koje bi posredno dovele do smanjenja smrtnosti od raka za sve, kao i posebno za muškarce i žene. Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja). U poslednjem izveštaju EK za 2021. navodi se da skrining karcinoma kolorektalnog karcinoma, raka dojke i grlića materice sporo napreduje kao i da se u mnogim regionima zemlje ne sprovodi na sistematski način. Međutim, preporuka koje se konkretno tiču ove oblasti nije bilo.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu, ova stopa smrtnosti bila je najviša u Bugarskoj (24,2%), zatim Mađarskoj (22,1%), Srbiji (22%), Rumuniji (21%) a najniža u Hrvatskoj (16,1%).

Indikator 3.4.2 - Stopa smrtnosti usled samoubistva

Indikator (Cilj i potcilj)	3.4.2 Stopa smrtnosti usled samoubistva (Cilj 3, potcilj 3.4)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2016-2020 , ova stopa smrtnosti je ukupno opala za 0,6 p.p. , za muškarce za 0,2 p.p. , za žene za 1,1 p.p. dostižući u 2020. godini 13,0%, 20,3% i 6,0%, respektivno.
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom bavi se Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan za period 2018-2026 . Strategija definiše oblasti delovanja javnog zdravlja i kao prvu navodi fizičko, mentalno i socijalno zdravlje stanovništva. Ni u Strategiji ni u Akcionom planu se ne definišu konkretni ciljevi i pokazatelji efekta kada je reč o smanjenju stope samoubistva. Ovim indikatorom takođe se bavi i Program o zaštiti mentalnog zdravlja u republici srbiji za period 2019-2026. godine i povezani Akcioni plan za period od 2019-2026. godine . Kao opšti cilj Strategije navodi se Reforma sistema zaštite mentalnog zdravlja u Republici Srbiji i unapređenje ljudskih prava lica sa mentalnim poremećajima u skladu sa međunarodnim standardima i najboljom praksom. Akcioni plan ne navodi konkretne pokazatelje za praćenje stope suicida ali navodi druge aktivnosti i pokazatelje koji bi posredno doveli do njenog smanjenja. Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo zdravlja i srodna ministarstva (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Min prosvete nauke i tehnološkog razvoja i Min omladine i sporta), Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.
Uporediv e evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu , ova stopa smrtnosti na 100.000 stanovnika bila je najviša za Mađarsku (16,6) , zatim Hrvatsku (16,4), Srbiju (11,4) a najniža za Rumuniju i Bugarsku (9,7) .

Indikator 3.7.1 - Udeo žena u reproduktivnom periodu koje svoje potrebe za planiranje porodice zadovoljavaju savremenim metodama

Indikator (Cilj i potcilj)	3.7.1 Udeo žena u reproduktivnom periodu (starosti 15-49 godina) koje svoje potrebe za planiranje porodice zadovoljavaju savremenim metodama (Cilj 3, potcilj 3.7)	
Vrednost indikatora	RZS kao ovaj indikator prati stopu upotrebe kontraceptivnih sredstava - savremene metode . ⁹ U periodu od 2014-2019 , ova stopa se uvećala za 4,9 p.p. dostižući 30,0%.	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan za period 2018-2026 . Međutim, ni u Strategiji ni u Akcionom planu se ni ne spominje planiranje porodice niti upotreba kontracepcija ali se u okviru specifičnog cilja broj 4 kao aktivnost 4.1.4.1 navodi Primena i praćenje Nacionalnog programa očuvanja i unapređenja seksualnog i reproduktivnog zdravlja građana Republike Srbije, kao i podrška Strategije i podsticanja rađanja. U okviru Strategije podsticanja rađanja iz 2018. godine u okviru pojedinačnog cilja 4.3 kao jedna od mera navedeno je Povećanje učestalosti korišćenja savremene kontracepcije za šta su dalje definisane konkretne aktivnosti ali bez ciljnih vrednosti koje je potrebno dostići . Ova strategija nema akcioni plan niti je vremenski ograničena . Pored toga, u okviru Nacionalnog programa očuvanja i unapređenja seksualnog i reproduktivnog zdravlja građana Republike Srbije iz 2017. godine , kao jedan od očekivanih rezultata navedeno je smanjenje nezadovoljenih potreba za kontracepcijom . Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo zdravlja i srodna ministarstva (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Min prosvete nauke i tehnološkog razvoja i Min omladine i sporta), Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu ističe se da akcioni plan o nacionalnom programu za očuvanje i unapređenje seksualnog i reproduktivnog zdravlja tek treba da bude usvojen ali da su potrebna dodatna finansijska	

⁹ RZS prati ove podatke prema tipu naselja, starosnim grupama, obrazovanju ispitanica, i materijalnom stanju domaćinstva ali je za potrebe ovog istraživanja kao relevantno procenjeno praćenje samo ukupnih brojk.

	sredstva kako bi se osiguralo njegovo sprovođenje u pogledu poboljšanja pristupa kvalitetnim uslugama u ovoj oblasti.
Uporediv e evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu , ova stopa za Srbiju iznosila je 38,4% (razlikuje se od podataka RZS-a za 8,4 p.p.) a za Severnu Makedoniju 29,6% (podaci za ostale zemlje nisu javno dostupni).

Indikator 3.7.2 - Stopa rađanja adolescentkinja na 1000 žena iz te starosne grupe

Indikator (Cilj i potcilj)	3.7.2 Stopa rađanja adolescentkinja (starosti 10-14 godina; starosti 15-19 godina) na 1000 žena iz te starosne grupe (Cilj 3, potcilj 3.7)
Vrednost indikator a	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2016-2020 , stopa rađanja adolescentkinja (starosti 15-19 godina) na 1000 žena iz te starosne grupe [na 1 000 žena] smanjila se za 1,7 dostižući 13,6 u 2020. godini.
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan za period 2018-2026 . Međutim, ni u Strategiji ni u Akcionom planu se ni ne spominje fenomen rađanja kod adolescentkinja ali se u okviru specifičnog cilja broj 4 kao aktivnost 4.1.4.1 navodi Primena i praćenje Nacionalnog programa očuvanja i unapređenja seksualnog i reproduktivnog zdravlja građana Republike Srbije, kao i podrška Strategije i podsticanja rađanja. U okviru Strategije podsticanja rađanja iz 2018. godine u okviru pojedinačnog cilja 6.1 kao jedna od mera navedeno je Oснаživanje primarne zdravstvene zaštite za ostvarivanje optimalnog toka i ishoda trudnoće, uključujući i uslove za zadovoljavanje potreba posebno osetljivih grupa (invalididkinje, adolescentkinje, socijalno deprivirane) ali bez ciljnih vrednosti koje je potrebno dostići. Ova strategija nema akcioni plan niti je vremenski ograničena . Pored toga, u okviru Nacionalnog programa očuvanja i unapređenja seksualnog i reproduktivnog zdravlja građana Republike Srbije iz 2017. godine, kao jedan od očekivanih rezultata navedeno je razvijanje savetovališta za zaštitu seksualnog i reproduktivnog zdravlja adolescenata . Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo zdravlja i srodna ministarstva (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Min prosvete nauke i tehnološkog razvoja i Min omladine i sporta),

	Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu , ova stopa bila je najviša za Bugarsku (39,3), zatim za Rumuniju (37,2), Mađarsku (21,1), Srbiju (12,0), i na kraju za Hrvatsku (8,8).

Indikator 3.8.1 - Obuhvat osnovnim zdravstvenim uslugama

Indikator (Cilj i potcilj)	3.8.1 Obuhvat osnovnim zdravstvenim uslugama (Cilj 3, potcilj 3.8)
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na nekoliko pod-indikatora . ¹⁰ Prema podacima RZS-a, u periodu od 2014-2019 , kada je reč o 3.8.1b Obuhvat osnovnim zdravstvenim uslugama: prenatalna zaštita (četiri i više poseta) , ova stopa je porasla za 2,7 p.p. na 96,6%. Kada je reč o 3.8.1c Obuhvat osnovnim zdravstvenim uslugama: imunizacija protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja (DTP) , u istom periodu, ova stopa je porasla za 2,8 p.p. na 91,8%. Kada je reč o 3.8.1d Obuhvat osnovnim zdravstvenim uslugama: korišćenje poboljšanih sanitarnih prostorija , ova stopa je porasla za 1,5 p.p. na 98,6%. ¹¹
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se bavi Strategija javnog zdravlja u RS za period 2018-2026 i povezani Akcioni plan . U okviru strategije, kao peti opšti cilj navedena je podrška razvoju dostupne, kvalitetne i efikasne zdravstvene zaštite. U okviru Akcionog plana, kao dve planirane aktivnosti navedeno je 4.1.5.2.2: Plansko unapređenje pristupačnosti zdravstvenih ustanova

¹⁰ Indikator 3.8.1a: Obuhvat osnovnim zdravstvenim uslugama: udeo žena u reproduktivnom periodu (starosti 15-49 godina) koje svoje potrebe za planiranje porodice zadovoljavaju savremenim metodama je već pokriven indikatorom 3.7.1.

¹¹ Ovi pod-indikatori posmatrani su po nekoliko različitih aspekata poput pola, tipa naselja, materijalnog stanja domaćinstva, obrazovanja majke/ispitanica/lica na koje se vodi domaćinstvo ali je za potrebe ovog istraživanja kao relevantno procenjeno praćenje samo ukupnih brojki.

	osetljivim društvenim grupama kao i 4.1.5.2.3: Plansko unapređenje dostupnosti zdravstvenih usluga osetljivim društvenim grupama. Kao dva indikatora koja se u tom smislu prate navedena su 1) Budžeti JLS u 70% JLS sadrže opredeljena; sredstva za unapređenje pristupačnosti zdravstvenih ustanova osetljivim društvenim grupama (ODG) - rok 2019-2021 2) 70% JLS i svi gradovi raspolažu planskim dokumentima za unapređenje pristupačnosti zdravstvenih ustanova (UPZU) i dostupnosti zdravstvenih usluga (UDZU) i dokumentima za verifikaciju njihovog izvršenja - rok 2019-2026. Pored toga, u okviru specifičnog cilja 4.3.2. Unapređenje uspešnosti sistema za rano otkrivanje i suzbijanje epidemija, kao indikatori koji se prate su navedeni 1) Obuhvat svim obaveznim vakcinama veći od 95%; 2) Obezbeđenje imunoglobulina humanog porekla (IHP), monoklonskih antitela (MA) i hiperimunih seruma (HS) svim ciljnim grupama prema indikacijama – oba u roku od 2018-2026. godine. Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo zdravlja i srodna ministarstva (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Min prosvete nauke i tehnološkog razvoja i Min omladine i sporta), Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja). U poslednjem izveštaju EK za 2021. kao preporuke u ovoj oblasti navedeno je da pristup zdravstvenim uslugama treba poboljšati za ugrožene kategorije odnosno osobe sa invaliditetom, osobe koje žive sa HIV-om, decu i odrasle koji koriste drogu, zatvorenike, žene koje se bave prostitucijom, LGBTIK osobe, interno raseljena lica i Rome.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu, ova stopa (dostupni su samo ukupni podaci, ne i prema tipu usluga) bila je najviša za Hrvatsku i Mađarsku (73%), zatim Rumuniju i Srbiju (71%), i najniža za Bugarsku (70%).

Indikator 3.9.3 - Stopa smrtnosti koja se pripisuje nenamernom trovanju

Indikator (Cilj i potcilj)	3.9.3 Stopa smrtnosti koja se pripisuje nenamernom trovanju (Cilj 3, potcilj 3.9)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, ova stopa se u periodu od 2016. do 2020. smanjila za 0,1 p.p. na 0,2%.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se bavi Strategija upravljanja vodama u RS do 2034. godine i kao jedan od strateških ciljeva navodi se Postizanje i održavanje dobrog statusa i dobrog ekološkog potencijala vodnih tela površinskih voda i podzemnih voda, radi zaštite zdravlja ljudi, očuvanja vodnih i priobalnih ekosistema i zadovoljavanja potreba korisnika voda. U Akcionom planu, kao jedan od pokazatelja ishoda navodi se Procenat prečišćenih komunalnih otpadnih voda u naseljima većim od 2.000 stanovnika sa 13,96% u 2019. godini na 18,30% u 2023. godini. Ovim indikatorom bave se i Program upravljanja otpadom u RS za period 2022-2031 i Akcioni plan za period 2022-2024. U okviru analize efekata mera Programa kao neke od glavnih koristi navode se 1) manje zagađenje podzemnih i površinskih voda usled curenja nezaštićenih deponija i, kao rezultat toga, manji rizici od kontaminacije vodonosnih slojeva podzemnih i površinskih voda, odnosno smanjen rizik od kontaminacije vode za piće; i 2) zagađenje vazduha, zemljišta i vode (čestice, dioksini, teški metali iz kanalizacionog mulja, otpadno ulje) i ekološki rizici od lokacija za tretman komunalnog i opasnog otpada. U Akcionom planu nisu postavljene konkretne ciljne vrednosti koje se tiču smanjenja trovanja niti zagađenja. Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo zaštite životne sredine, Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Ministarstvo zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja). U poslednjem izveštaju EK za 2021. navedeno je da je nivo usklađenosti sa pravnim tekovinama EU o kvalitetu vode osrednji. Neprečišćena kanalizacija i otpadne vode su i dalje glavni izvor zagađenja vode. Neusaglašenost sa standardima kvaliteta vode ostaje veliki problem pogotovo kada je reč o prisutnosti arsena. EK u izveštaju navodi da Srbija treba da pojača napore da dodatno uskladi svoje zakonodavstvo sa pravnim tekovinama EU i da ojača administrativne kapacitete, posebno za praćenje, sprovođenje i međuinstitucionalnu koordinaciju. Srbija bi trebalo rigoroznije da se bavi

	zagađenjem reka, uključujući sprovođenje prekograničnih konsultacija za reke kao što su Dunav, Drina, Dragovištica i Pek. Konkretno ciljne vrednosti koje bi trebalo dostići nisu navedene.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu , ova stopa bila je najviša za Rumuniju (1,9%), zatim Bugarsku i Mađarsku (0,5%), Hrvatsku (0,4%) a najniža za Srbiju (0,3%).

Indikator 3.b.1 - Udeo ciljne populacije obuhvaćene svim vakcinama iz nacionalnog programa

Indikator (Cilj i potcilj)	3.b.1 Udeo ciljne populacije obuhvaćene svim vakcinama iz nacionalnog programa (Cilj 3, potcilj 3.b)
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na više pod indikatora . ¹² Kada je reč o 3.b.1b Obuhvat imunizacijom protiv pneumokoka (konjugovana vakcina) , na sajtu RZS-a su dostupni podaci samo za 2019. godinu i ova stopa iznosi 65,4% . Kada je reč o 3.b.1c Obuhvat imunizacijom protiv malih boginja , u periodu od 2014. do 2019. godine ovaj obuhvat je smanjen za 7,2 p.p. na 87,2%. ¹³
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se bavi Strategija javnog zdravlja u RS za period 2018-2026 i povezani Akcioni plan . U okviru strategije, kao peti opšti cilj navedena je podrška razvoju dostupne, kvalitetne i efikasne zdravstvene zaštite. U okviru Akcionog plana , u okviru specifičnog cilja 4.3.2. Unapređenje uspešnosti sistema za rano otkrivanje i suzbijanje epidemija, kao indikatori koji se prate su navedeni 1) Obuhvat svim obaveznim vakcinama veći od 95% u roku od 2018-2026. godine . Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo zdravlja i srodna ministarstva (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Min prosvete nauke i tehnološkog razvoja i Min omladine i sporta), Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.

¹² 3.b.1a Obuhvat imunizacijom protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja (DTP) je već obrađen kao 3.8.1c Obuhvat osnovnim zdravstvenim uslugama: imunizacija protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja (DTP)

¹³ Ovi pod-indikatori posmatrani su po nekoliko različitih aspekata poput pola, tipa naselja, materijalnog stanja domaćinstva, obrazovanju majke/ispitanica/lica na koje se vodi domaćinstvo ali je za potrebe ovog istraživanja kao relevantno procenjeno praćenje samo ukupnih brojki.

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U posljednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuke u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2020. godinu, obuhvat imunizacijom protiv difterije, tetanusa i velikog kašlja (DTP) bio je najviši za Mađarsku 99%, Bugarsku - 91%, Hrvatsku - 94%, Srbiju - 92% i najniži za Rumuniju - 87%. Kada je reč o imunizaciji protiv pneumokoka (konjugovana vakcina), najvišu stopu ima Mađarska - 99%, zatim Slovačka - 96%, Srbija - 87%, Bugarska i najmanju Rumunija - 85% (podaci za Hrvatsku nisu javno dostupni). Kada je reč o imunizaciji protiv malih boginja, najvišu stopu ima Mađarska (99%), zatim Hrvatska (91%), Bugarska i Srbija (84%) a najnižu Rumunija (75%).

Indikator 3.c.1 - Gustina i distribucija zdravstvenih radnika

Indikator (Cilj i potcilj)	3.c.1 Gustina i distribucija zdravstvenih radnika (Cilj 3, potcilj 3.c.1)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2016. do 2020. gustina i distribucija zdravstvenih radnika na 10.000 stanovnika smanjila se za 1,4 za lekare (na 29,1), za 0,6 za stomatologe (na 2,2), za 1,0 za farmaceute (na 2,1) i za 2,0 za medicinske sestre i babice (na 62,0).
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se bavi Strategija javnog zdravlja u RS za period 2018-2026 i povezani Akcioni plan . U okviru strategije, kao deo petog opšteg cilja (podrška razvoju dostupne, kvalitetne i efikasne zdravstvene zaštite) kao jedan od specifičnih ciljeva navedeno je 4.5.1.3: Usvojice se Plan razvoja zdravstvenih kadrova u zdravstvu u Republici Srbiji, zasnovan na potrebama a u okviru opšteg cilja 6 (Razvoj sistema javnog zdravlja zasnovanog na dokazima iz istraživanja) kao jedan od specifičnih ciljeva navedeno je 4.6.1. Razvoj i osnaživanje kadrova u sistemu javnog zdravlja Republike Srbije unapređivanjem kompetencija prema Evropskom akcionom planu za jačanje javnozdravstvenih kapaciteta i usluga. U okviru Akcionog plana , u okviru specifičnog cilja 4.5.1.3. kao indikatori navedeni su 1) Broj lekara na 100.000 stanovnika ; 2) Broj sestara na 100.000 stanovnika; 3) Broj ostalih zdravstvenih radnika na 100.000 stanovnika; 4) Struktura zdravstvenih kadrova na različitim nivoima zdravstvene zaštite 5) Udeo administrativnog kadra u % . Konkretno ciljne vrednosti nisu postavljene . Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo zdravlja i srodna ministarstva (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja,

	Min prosvete nauke i tehnološkog razvoja i Min omladine i sporta), Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut" , zajedno sa institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 2 (Unutrašnje tržište) odnosno Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu konstatovano je da zdravstveni sistem i dalje pati od nedostatka resursa na svim nivoima, zbog dosadašnjeg stalnog odliva stručne radne snage. Kao preporuke navodi da je potrebno ojačati upravljačke kapacitete, ljudske resurse i finansijsku održivost javnog zdravstva .
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2020. godinu , kada je reč o lekarima, najveću stopu na 10.000 stanovnika imala je Mađarska (60,6) , zatim Češka (41,5), Crna Gora (27,4), a najmanje Albanija (18,) . Kada je reč o medicinskim sestrama , dostupni su podaci samo za Albaniju (60,4) i Crnu Goru (53,7) a za zubare i farmaceute su dostupni podaci samo za Crnu Goru odnosno 0,49 i 2,28, respektivno.

Cilj 4 - Kvalitetno obrazovanje

Indikator 4.1.2 - Stopa završavanja osnovnog i srednjeg obrazovanja

Indikator (Cilj i potcilj)	4.1.2 Stopa završavanja (prvi ciklus osnovnog obrazovanja, drugi ciklus osnovnog obrazovanja, srednje obrazovanje) (Cilj 4, potcilj 4.1)	
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na 3 pod-indikatora a RZS raspolaže samo podacima za 2019. godinu . Kada je reč 4.1.2a, tj o prvom ciklusu osnovnog obrazovanja , u 2019. je ova stopa bila 99,9% , za 4.1.2b drugi ciklus osnovnog obrazovanja ova stopa bila je 99,5% a za 4.1.2c tj srednje obrazovanje ova stopa bila je 97,7% . ¹⁴	

¹⁴ Ovi pod-indikatori posmatrani su po nekoliko različitih aspekata poput pola, tipa naselja, materijalnog stanja domaćinstva, obrazovanju majke na koje se vodi domaćinstvo ali je za potrebe ovog istraživanja kao relevantno procenjeno praćenje samo ukupnih brojki.

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS u 2030. godini i Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine. Prvi opšti cilj Strategije predviđa povećani kvalitet nastave i učenja, pravednost i dostupnost preduniverzitetskog obrazovanja i vaspitanja i ojačana vaspitna funkcija obrazovno-vaspitnih ustanova. Posebni cilj 1.4. podrazumeva unapređenu dostupnost, pravednost i otvorenost preduniverzitetskog obrazovanja i vaspitanja. U Akcionom planu, kao relevantni pokazatelji za ostvarivanje opšteg cilja 1, navode se: stopa završavanja osnovne škole i stopa završavanja srednje škole. Za prvi pokazatelj je planirano povećanje sa 97% u 2020. godini na 98% u 2023. godini a za drugi sa 88% u 2020. godini na 92% u 2023. godini. Nije jasno zašto se ovi podaci za 2020. godinu ne poklapaju tj niži su od podataka sa sajta RZS-a. Za sprovođenje ove Strategije i AP odgovorno je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. U procesu sprovođenja mera i aktivnosti, a u skladu sa nadležnostima, pored MPNTR, učestvuju i Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Agencija za kvalifikacije, Pedagoški zavod Vojvodine, ustanove obrazovanja i vaspitanja na preduniverzitetskom nivou i visokoškolske ustanove, tela, institucije i organizacije. Svaki od navedenih aktera je nosilac ili učesnik sprovođenja određene mere. Sprovođenje određenih mera zahteva intersektorsku saradnju, tj. uključivanje drugih ministarstava i kao npr. za zdravlje, državnu upravu i lokalnu samoupravu, privredu, kulturu i dr. i institucija unutar njihovih sektora koje su relevantne za pojedine mere i aktivnosti.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu kao preporuka je istaknuto da je potrebno pojačati sprovođenje mera za smanjenje stope napuštanja škole kao i za smanjenje segregacije učenika iz osetljivih i podzastupljenih grupa, posebno na lokalnom nivou.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2019. godinu, stopa završavanja za primarno obrazovanje bila je najviša u BiH (100%), zatim Srbiji (99,5%) i na kraju Severnoj Makedoniji (98,3%). Kada je reč o nižem sekundarnom obrazovanju, ova stopa bila je najviša u BiH (98,9%), zatim Srbiji (98,3%) i na kraju Severnoj Makedoniji (94,0%). Kada je reč o višem sekundarnom obrazovanju, ova stopa je u Srbiji bila najviša tj 83,4% a u Severnoj Makedoniji 83% (podaci za BiH nisu dostupni). Podaci za ostale zemlje nisu javno dostupni.

Indikator 4.2.1 - Udeo dece starosti 24–59 meseci koja se pravilno razvijaju

Indikator (Cilj i potcilj)	4.2.1 Udeo dece starosti 24–59 meseci koja se pravilno razvijaju u domenima zdravlja, obrazovanja i psiho-socijalnog blagostanja, prema polu (Cilj 4, potcilj 4.2)	
Vrednost indikatora	RZS ove podatke meri pomoću tzv. Indeksa ranog razvoja deteta. U posmatranom periodu od 2014-2019 godine, ovaj indeks je ukupno porastao za 2,1 p.p., za muškarce za 0,8 p.p., a za žene za 3,4 p.p., dostižući vrednosti 97,2%, 95,9% i 98,5%, respektivno.¹⁵	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS u 2030. godini i Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine. Prvi opšti cilj Strategije predviđa povećani kvalitet nastave i učenja, pravednost i dostupnost preduniverzitetskog obrazovanja i vaspitanja i ojačana vaspitna funkcija obrazovno-vaspitnih ustanova. U Akcionom planu se ne navode konkretne ciljne vrednosti koje bi pratile ovaj indikator. Pored toga, ovim indikatorom bave se Strategija javnog zdravlja u RS 2018-2026 i povezani Akcioni plan. Prvi opšti cilj Strategije je unapređenje zdravlja i smanjivanje nejednakosti u zdravstvu. Kada je reč o Akcionom planu, u jedan od očekivanih rezultata spada unapređenje razvoja dece ali bez konkretnih ciljnih vrednosti koji bi se pratili. Za sprovođenje prve Strategije i AP odgovorno je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. U procesu sprovođenja mera i aktivnosti, a u skladu sa nadležnostima, pored MPNTR, učestvuju i Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Agencija za kvalifikacije, Pedagoški zavod Vojvodine, ustanove obrazovanja i vaspitanja na preduniverzitetskom nivou i visokoškolske ustanove, tela, institucije i organizacije. Svaki od navedenih aktera je nosilac ili učesnik sprovođenja određene mere. Sprovođenje određenih mera zahteva intersektorsku saradnju, tj. uključivanje drugih ministarstava i kao npr. za zdravlje, državnu upravu i lokalnu samoupravu, privredu, kulturu i dr. i institucija unutar njihovih sektora koje su relevantne za pojedine mere i aktivnosti. Za sprovođenje druge Strategije i AP nadležno je Ministarstvo zdravlja i srodna ministarstva (Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Min prosvete nauke i tehnološkog razvoja i Min omladine i sporta), Institut za javno zdravlje Srbije "Dr Milan Jovanović Batut", zajedno sa	

¹⁵ Ovi pod-indikatori posmatrani su po nekoliko različitih aspekata poput tipa naselja, starosnih grupa materijalnog stanja domaćinstva, obrazovanja majke/staratelja ali je za potrebe ovog istraživanja kao relevantno procenjeno praćenje samo ukupnih brojki.

	institutima i zavodima za javno zdravlje, kao nosiocima aktivnosti u oblastima delovanja javnog zdravlja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura) i Klaster 2 (Unutrašnje tržište) tačnije Poglavlje 28 (Zaštita potrošača i zaštita zdravlja) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu kao preporuka je istaknuto da je potrebno povećati učešće u obrazovanju i brizi u ranom detinjstvu, posebno dece iz ugroženih sredina .
Uporedive evropske zemlje	Ovi podaci dostupni su u bazi UN-a samo za Srbiju i Severnu Makedoniju . Udeo dece koja se pravilno razvijaju u svim ovim domenima viši je za Srbiju nego za MK i ukupno (97,2%>81,8%), za muškarce (95,9%>75,9%) i za žene (98,5%>89,3%).

Indikator 4.2.2. - Stopa učešća u organizovanom učenju

Indikator (Cilj i potcilj)	4.2.2 Stopa učešća u organizovanom učenju (godinu dana pre zvaničnog uzrasta za upis u osnovnu školu), prema polu (Cilj 4, potcilj 4.2)	
Vrednost indikatora	RZS ove podatke meri kao obuhvat dece pripremnim predškolskim programom . U posmatranom periodu, od 2016-2020 godine , ova stopa je ukupno smanjena za 0,2 p.p. , za muškarce za 0,4 p.p. , a za žene se gotovo nije menjala (0,0 p.p.) dostižući vrednosti 96,4%, 96,4% i 96,3%, respektivno.	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS u 2030. godini i Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine . Prvi opšti cilj Strategije predviđa povećani kvalitet nastave i učenja, pravednost i dostupnost preduniverzitetskog obrazovanja i vaspitanja i ojačana vaspitna funkcija obrazovno-vaspitnih ustanova. U Akcionom planu , kao jedan od pokazatelja efekta predviđen je obuhvat dece predškolskim vaspitanjem i obrazovanjem koji je predviđen da raste sa 57,38% u 2020. godini na 60% u 2023. godini . Za sprovođenje ove Strategije i AP odgovorno je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja . U procesu sprovođenja mera i aktivnosti, a u skladu sa nadležnostima, pored MPNTR, učestvuju i Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Agencija za kvalifikacije, Pedagoški zavod Vojvodine, ustanove obrazovanja i vaspitanja	

	na preduniverzitetskom nivou i visokoškolske ustanove, tela, institucije i organizacije. Svaki od navedenih aktera je nosilac ili učesnik sprovođenja određene mere. Sprovođenje određenih mera zahteva intersektorsku saradnju , tj. uključivanje drugih ministarstava i kao npr. za zdravlje, državnu upravu i lokalnu samoupravu, privredu, kulturu i dr. i institucija unutar njihovih sektora koje su relevantne za pojedine mere i aktivnosti.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu kao preporuka je istaknuto da su neophodni dalji naponi kako bi se postiglo pravično predškolsko obrazovanje, ojačalo upravljanje i proširio obim i kvalitet infrastrukture i usluga .
Uporedive evropske zemlje	Ovi podaci dostupni su u bazi UN-a samo za BiH, Srbiju i Crnu Goru . Najvišu stopu učešća ukupno, za muškarce i za žene u 2020. godini imala je Srbija (92,7%, 92,5%, 92,9%, respektivno), zatim Crna Gora (83,8%, 84,6%, 82,9%, respektivno) i BiH (29,3%, 28,6% i 30,1%, respektivno).

Indikator 4.3.1 - Stopa učešća mladih i odraslih u formalnom i neformalnom obrazovanju i obukama u prethodnih 12 meseci

Indikator (Cilj i potcilj)	4.3.1 Stopa učešća mladih i odraslih u formalnom i neformalnom obrazovanju i obukama u prethodnih 12 meseci, prema polu (Cilj 4, potcilj 4.3)	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, za mlade (15-24) godine , u periodu od 2017-2021 , učešće u formalnom i neformalnom obrazovanju i obukama u prethodnih 12 meseci se povećalo za 3,9 p.p. ukupno, za 2,7 p.p. za muškarce, za 5,1 p.p. za žene , dostižući 69,6%, 63,7% i 75,8%, respektivno. Kada je reč o odraslom stanovništvu (25-64) , ova stopa se povećala za 4,8 p.p. ukupno, za 4,0 p.p. za muškarce, za 5,6 p.p. za žene , dostižući 9,2%, 8,2% i 10,2%, respektivno,	
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom bavi se Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS u 2030. godini i Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine . Prvi opšti cilj Strategije predviđa povećani kvalitet nastave i učenja, pravednost i dostupnost preduniverzitetskog obrazovanja i vaspitanja i ojačana vaspitna funkcija obrazovno-vaspitnih ustanova dok drugi opšti cilj podrazumeva povećan kvalitet i unapređene relevantnost i pravednost visokog obrazovanja. U Akcionom planu , kao jedan od pokazatelja efekta predviđeno je unapređenje okvira za osiguranje kvaliteta u neformalnom obrazovanju bez konkretnih ciljnih vrednosti . Pored toga, predviđeno je	

	povećanje stope učešća odraslih u obrazovanju i obukama sa 4% u 2019. na 6% u 2023. godini. Za sprovođenje ove Strategije i AP odgovorno je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. U procesu sprovođenja mera i aktivnosti, a u skladu sa nadležnostima, pored MPNTR, učestvuju i Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Agencija za kvalifikacije, Pedagoški zavod Vojvodine, ustanove obrazovanja i vaspitanja na preduniverzitetskom nivou i visokoškolske ustanove, tela, institucije i organizacije. Svaki od navedenih aktera je nosilac ili učesnik sprovođenja određene mere. Sprovođenje određenih mera zahteva intersektorsku saradnju, tj. uključivanje drugih ministarstava i kao npr. za zdravlje, državnu upravu i lokalnu samoupravu, privredu, kulturu i dr. i institucija unutar njihovih sektora koje su relevantne za pojedine mere i aktivnosti.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Najsvežiji podaci u bazi UN-a za ovaj indikator dostupni su za 2016. godinu. Kada je reč o ukupnom učešću, učešću muškaraca i žena, najveću stopu imala je Mađarska – 55,7%, 58,7%, 52,7%, zatim Hrvatska – 31,8%, 32,5%, 31,1%, Bugarska – 24,6%, 24,5%, 24,7%, Srbija – 19,8%, 18%, 21,4%, a najmanju Rumunija – 7%, 6,4%, 7,5%, respektivno.

Indikator 4.5.1 Indeksi pariteta za sve indikatore obrazovanja

Indikator (Cilj i potcilj)	4.5.1 Indeksi pariteta (žene/muškarci, ostala/gradska naselja, najniži/najviši kvintil blagostanja i ostalih kao što su invaliditet, autohtonost stanovništva i pogođenost konfliktima, kako podaci postaju dostupni) za sve indikatore obrazovanja sa ove liste koje je moguće razvrstati po ovim kriterijumima (Cilj 4, potcilj 4.5)	4 QUALITY EDUCATION
Vrednost indikator a	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2014-2019. godine, na nivou osnovne škole, najviše se smanjio indeks pariteta u korist dečaka nasuprot devojčicama za 0,04 te je on u 2019. godini bio najniži (0,96) dok se ovaj indeks najviše povećao u korist najsiromašnijih nasuprot najbogatijima za 0,07 te je on u 2019. bio najviši (1,04). Kada je reč o nižoj srednjoj školi, indeks se najviše smanjio u korist najbogatijih nasuprot siromašnima tj za 0,02 te je on u 2019. bio najniži (0,97), dok je najviše porastao u korist ostalog nasuprot gradskom stanovništvu tj za 0,03 i u 2019. je bio najviši tj 1,00. Na kraju, za višu srednju školu, ovaj indeks je najviše opao u korist	

	dečaka nasuprot devojčicama tj za 0,09 a jedino je porastao u korist najsiromašnijma nasuprot najbogatijima. U 2019. godini najveću vrednost indeksa imala je kategorija devojčice/dečaci (0,99) a najnižu najsiromašniji/najbogatiji (0,80).
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS u 2030. godini i Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine. Prvi opšti cilj Strategije predviđa povećani kvalitet nastave i učenja, pravednost i dostupnost preduniverzitetskog obrazovanja i vaspitanja i ojačana vaspitna funkcija obrazovno-vaspitnih ustanova dok drugi opšti cilj podrazumeva povećan kvalitet i unapređene relevantnost i pravednost visokog obrazovanja. Kao pokazatelji rezultata navedeni su 1) broj novih akreditovanih obuka u oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije i prevencije rizičnih oblika ponašanja; 2) broj novoobučanih predstavnika OVU u oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije i prevencije rizičnih oblika ponašanja; i 3) broj informisanih učenika i roditelja koji su pristupili sadržajima iz i oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije, očuvanja mentalnog zdravlja i prevencije rizičnih oblika ponašanja. Međutim, konkretno ciljne vrednosti nisu postavljene. Za sprovođenje ove Strategije i AP odgovorno je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. U procesu sprovođenja mera i aktivnosti, a u skladu sa nadležnostima, pored MPNTR, učestvuju i Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja, Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Agencija za kvalifikacije, Pedagoški zavod Vojvodine, ustanove obrazovanja i vaspitanja na preduniverzitetskom nivou i visokoškolske ustanove, tela, institucije i organizacije. Svaki od navedenih aktera je nosilac ili učesnik sprovođenja određene mere. Sprovođenje određenih mera zahteva intersektorsku saradnju, tj. uključivanje drugih ministarstava i kao npr. za zdravlje, državnu upravu i lokalnu samoupravu, privredu, kulturu i dr. i institucija unutar njihovih sektora koje su relevantne za pojedine mere i aktivnosti.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu, kada je reč o podeli na ostalo/gradsko stanovništvo, Srbija je imala niže indekse od Severne Makedonije i za primarno, i za niže sekundarno i za više sekundarno obrazovanje (0,99<1,01, 0,99<1,03, 0,93>1,02, respektivno). Kada je reč o podeli na najsiromašnije/najbogatije stanovništvo, Srbija je imala niži indeks za primarno, a viši indeks za niže sekundarno i više sekundarno obrazovanje (0,968>0,973, 0,93>0,83, 0,64>0,56, respektivno). Na kraju,

	kada je reč o podeli devojčice/dečaci, Srbija je imala niži indeks za primarno ali viši indeks za više sekundarno obrazovanje ($0,98 < 1,03$, $0,98 > 1,02$, $1,05 > 0,91$). Podaci su dostupni samo za Srbiju i Severnu Makedoniju. To znači da Srbija ima više disparitete u obrazovanju u odnosu na MK kada je reč o ostalom stanovništvu, najsiromašnije na nivou primarnog obrazovanja i za devojčice na nivou primarnog obrazovanja. Podaci za ostale zemlje nisu javno dostupni.
--	---

Indikator 4.6.1 - Udeo stanovništva određenog uzrasta koje je dostiglo najmanji fiksni nivo postignuća u funkcionalnoj pismenosti i matematičkim kompetencijama

Indikator (Cilj i potcilj)	4.6.1 Udeo stanovništva određenog uzrasta koje je dostiglo najmanji fiksni nivo postignuća u funkcionalnoj (a) pismenosti i (b) matematičkim kompetencijama, prema polu (Cilj 4, potcilj 4.6)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2012-2019. godine, kada je reč o matematici, ova stopa je ukupno porasla za 0,8 p.p. najviše je porasla za muškarce (2,8 p.p) a za žene se smanjila (1,1 p.p) dostižući vrednosti 39,7%, 40,2% i 39,3%. Kada je reč o čitanju, ova stopa je ukupno porasla za 4,6 p.p. najviše je porasla za žene (6,4 p.p) a za muškarce 2,4 p.p dostižući vrednosti 37,7%, 45,2% i 29,9%. Kada je reč o nauci, ova stopa je ukupno, kao i za muškarce i za žene porasla za 3,3 p.p. dostižući vrednosti 38,3%, 40,1% i 36,5%.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS u 2030. godini i Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine. Prvi opšti cilj Strategije predviđa povećani kvalitet nastave i učenja, pravednost i dostupnost preduniverzitetskog obrazovanja i vaspitanja i ojačana vaspitna funkcija obrazovno-vaspitnih ustanova. Kao pokazatelji rezultata navedeni su 1) Srbija kontinuirano učestvuje u međunarodnim ispitivanjima procene učeničkih postignuća (PISA, PIRLS, TIMSS), 2) Broj obučanih pisaca zadataka za sastavljanje ispitnih pitanja i ocenjivanje zadataka raste od 0 u 2020. godini na 80 u 2023. godini. Međutim, konkretno ciljne vrednosti nisu postavljene. Za sprovođenje ove Strategije i AP odgovorno je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. U procesu sprovođenja mera i aktivnosti, a u skladu sa nadležnostima, pored MPNTR, učestvuju i Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine, Zavod za unapređivanje obrazovanja i vaspitanja,

	Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja, Agencija za kvalifikacije, Pedagoški zavod Vojvodine, ustanove obrazovanja i vaspitanja na preduniverzitetskom nivou i visokoškolske ustanove, tela, institucije i organizacije. Svaki od navedenih aktera je nosilac ili učesnik sprovođenja određene mere. Sprovođenje određenih mera zahteva intersektorsku saradnju , tj. uključivanje drugih ministarstava i kao npr. za zdravlje, državnu upravu i lokalnu samoupravu, privredu, kulturu i dr. i institucija unutar njihovih sektora koje su relevantne za pojedine mere i aktivnosti.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Analizirajući rezultate uporedivih zemalja EU (Hrvatska, Mađarska, Rumunija, Bugarska), kada je reč o matematici, ispred Srbije su Hrvatska (31,2%) i Mađarska (25,6%) , u čitanju takođe Hrvatska (21,6%) i Mađarska (25,3%) , a u nauci takođe Hrvatska (25,4%) i Mađarska (24,1%) .

Cilj 5 - Rodna ravnopravnost

Indikator 5.1.1 - Pravni okvir koji promoviše, sprovodi i prati ravnopravnost i zabranu diskriminacije po osnovu pola

Indikator (Cilj i potcilj)	5.1.1 <i>Da li postoji pravni okvir koji promoviše, sprovodi i prati ravnopravnost i zabranu diskriminacije po osnovu pola (Cilj 5, potcilj 5.1)</i>	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u 2018. godini (za koju jedino postoje javno dostupni podaci), pravni okviri koji promovišu, sprovode i prate rodnu ravnopravnost (vrednosti od 0-100%) su zastupljeni u sledećim vrednostima: sveobuhvatni pravni okviri i javni život – 90,00%, nasilje	

	nad ženama – 58,33%, zaposlenost i ekonomske koristi – 100,00%, brak i porodica – 72,73%.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se na prvom mestu bavi Strategija za rodnu ravnopravnost (Akcioni plan još uvek nije usvojen). Kao opšti cilj Strategije navodi se prevazilaženje rodnog jaza i ostvarivanje rodne ravnopravnosti kao preduslov za razvoj društva i poboljšanje svakodnevnog života žena i muškaraca, devojčica i dečaka. Kao glavni pokazatelj ishoda je povećanje vrednosti Indeksa rodne ravnopravnosti sa 58 u 2021. na 80 u 2030. godini. Ovim indikatorom se bavi i Strategija prevencije i suzbijanja trgovine ljudima, posebno ženama i decom i zaštite žrtava 2017-2022 (Akcioni plan istekao 2018. godine). Međutim, nema precizno definisanih ciljeva i pokazatelja koji se tiču žena. Ovim indikatorom bavi se Strategija za sprečavanje i borbu protiv rodno zasnovanog nasilja prema ženama i nasilja u porodici za period 2021-2025 godine i AP za period od 2021-2023 godine. Kao opšti cilj Strategije navodi se obezbeđena efikasna prevencija i zaštita od svih oblika rodno zasnovanog nasilja prema ženama i devojčicama i nasilja u porodici i razvijen rodno odgovoran sistem usluga podrške žrtvama nasilja. Akcioni plan bliže definiše aktivnosti i i pokazatelje ishoda. Na kraju, ovim indikatorom bavi se i Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS u 2030 i povezani akcioni plan od 2021. do 2023. godine. Kao neki od pokazatelja uspeha u ovoj oblasti mogu se izdvojiti 1) Broj novih akreditovanih obuka u oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije i prevencije rizičnih oblika ponašanja; 2) Broj novoobučanih predstavnika OVU u oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije i prevencije rizičnih oblika ponašanja; 3) Broj informisanih učenika i roditelja koji su pristupili sadržajima iz i oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije, očuvanja mentalnog zdravlja i prevencije rizičnih oblika ponašanja. Međutim, konkretnih ciljnih vrednosti nema. Glavna institucija zadužena za ostvarivanje ovog indikatora je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, a s obzirom da je u pitanju oblast koja prožima više sektora, uključene su i druga ministarstva (Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo kulture i informisanja, Ministarstvo zdravlja Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za rad zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo finansija) i druge državne ustanove (Kordinaciono telo za rodnu ravnopravnost, Republički zavod za statistiku).

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura) . U posljednjem izveštaju EK za 2021. godinu kao preporuka u ovoj oblasti je istaknuto da su potrebni dalji naponi da se razviju nastavni materijali i osnaže nastavnici da izgrade kompetencije učenika u vezi sa rodnom ravnopravnošću, zdravljem, reproduktivnim zdravljem, mentalnim zdravljem, seksualnom edukacijom, prevencijom i odgovorom na sve oblike rodno zasnovanog nasilja, uključujući seksualno zlostavljanje .
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu , kada je reč o Sveobuhvatnom pravnom okviru i javnom životu , najveću pokrivenost ima Hrvatska – 100% Srbija – 90%, Bugarska, 80%, Rumunija 70%, a najmanju Mađarska - 70% . Kada je reč o Nasilju nad ženama , najveću pokrivenost imaju Bugarska – 91,7, i Hrvatska – 91,7% , zatim Rumunija – 83,3%, Mađarska – 75%, najmanju Srbija – 66,7% . Kada je reč o Zaposlenosti i ekonomskim koristima , Srbija – 100%, Rumunija – 100% , , Bugarska – 100% , i Hrvatska – 100% imaju maksimalnu pokrivenost dok Mađarska ima najnižu pokrivenost – 90% . Kada je reč o Braku i porodici , Srbija ima najnižu pokrivenost – 72,7%, dok ostale zemlje imaju isti procenat tj. Rumunija – 81,8%, Mađarska - 81,8%, Bugarska – 81,8%, Hrvatska – 81,8%.

Indikator 5.2.1 - Udeo žena i devojčica starosti 15 i više godina izložene fizičkom, seksualnom, ili psihološkom nasilju od strane partnera

Indikator (Cilj i potcilj)	5.2.1 Udeo žena i devojčica starosti 15 i više godina koje su ili koje su bile u partnerskim vezama izložene fizičkom, seksualnom, ili psihološkom nasilju od strane sadašnjeg ili bivšeg partnera tokom proteklih 12 meseci, prema vrsti nasilja i starosti (Cilj 5, potcilj 5.2)	
Vrednost indikatora	RZS ovaj indikator meri kao udeo žena i devojaka starosti 18-74 godine koje su bile izložene fizičkom, seksualnom ili psihološkom nasilju od strane sadašnjeg ili bivšeg intimnog partnera tokom proteklih 12 meseci , prema starosti (ne i prema vrsti naselja). U 2018. godini (za koju jedino postoje podaci), ovaj udeo je iznosio ukupno 9,2% . Najveći udeo činile su žene starosti 50-59 godina (11,8%) a najmanji žene od 18-29 godina (7,4%) .	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se na prvom mestu bavi Strategija za rodnu ravnopravnost (Akcioni plan još uvek nije usvojen) . Kao jedan od pokazatelja ishoda u Strategiji naveden je Indeks rodne ravnopravnosti za satelitski domen nasilja . Do 2030. godine je planirano smanjenje stopa svih oblika nasilja prema ženama za 20% . Ovim indikatorom se bavi i Strategija prevencije i suzbijanja trgovine ljudima, posebno ženama i decom i zaštite žrtava 2017-2022 (Akcioni plan istekao 2018. godine) .	

	Međutim, nema precizno definisanih ciljeva i pokazatelja koji se tiču žena. Ovim indikatorom bavi se Strategija za sprečavanje i borbu protiv rodno zasnovanog nasilja prema ženama i nasilja u porodici za period 2021-2025 godine i AP za period od 2021-2023 godine. Kao opšti cilj Strategije navodi se obezbeđena efikasna prevencija i zaštita od svih oblika rodno zasnovanog nasilja prema ženama i devojčicama i nasilja u porodici i razvijen rodno odgovoran sistem usluga podrške žrtvama nasilja. Akcioni plan bliže definiše aktivnosti i i pokazatelje ishoda. Na kraju, ovim indikatorom bavi se i Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS u 2030 i povezani akcioni plan od 2021. do 2023. godine. Kao neki od pokazatelja uspeha u ovoj oblasti mogu se izdvojiti 1) Broj novih akreditovanih obuka u oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije i prevencije rizičnih oblika ponašanja; 2) Broj novoobučanih predstavnika OVU u oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije i prevencije rizičnih oblika ponašanja; 3) Broj informisanih učenika i roditelja koji su pristupili sadržajima iz i oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije, očuvanja mentalnog zdravlja i prevencije rizičnih oblika ponašanja. Glavna institucija zadužena za ostvarivanje ovog indikatora je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, a s obzirom da je u pitanju oblast koja prožima više sektora, uključena su i druga ministarstva (Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo kulture i informisanja, Ministarstvo zdravlja Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za rad zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo finansija) i druge državne ustanove (Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost, Republički zavod za statistiku).
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu kao preporuka u ovoj oblasti je istaknuto da su potrebni dalji naponi da se razviju nastavni materijali i osnaže nastavnici da izgrade kompetencije učenika u vezi sa rodnom ravnopravnošću, zdravljem, reproduktivnim zdravljem, mentalnim zdravljem, seksualnom edukacijom, prevencijom i odgovorom na sve oblike rodno zasnovanog nasilja, uključujući seksualno zlostavljanje.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2018. godinu, udeo žena i devojčica starosti 15 i više godina koje su ili koje su bile u partnerskim vezama izložene fizičkom, seksualnom, ili psihološkom nasilju od strane sadašnjeg ili bivšeg partnera tokom proteklih 12 meseci bio je najviši u Rumuniji – 6,7%, Mađarska – 4,2%, Bugarska – 4,1%, Srbija – 3,0% a najniži u Hrvatskoj – 2,8%.

Indikator 5.2.2 - Udeo žena i devojčica starosti 15 i više godina koje su bile izložene seksualnom nasilju od strane osoba koje nisu bile njihov intimni partner

Indikator (Cilj i potcilj)	5.2.2 Udeo žena i devojčica starosti 15 i više godina koje su bile izložene seksualnom nasilju od strane osoba koje nisu bile njihov intimni partner tokom proteklih 12 meseci, prema starosti i mestu dešavanja (Cilj 5, potcilj 5.2)
Vrednost indikatora	RZS ovaj indikator meri kao Udeo žena i devojaka starosti 18-74 godine koje su bile izložene seksualnom nasilju od strane osoba koje nisu bile njihov intimni partner tokom proteklih 12 meseci, prema starosti (ne i prema mestu dešavanja). U 2018. godini (za koju jedino postoje podaci), ovaj udeo je iznosio ukupno 0,5%. Najveći udeo činile su žene starosti 50-59 godina (0,8%) a najmanji žene od 40-49 godina (0,0%).
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom se na prvom mestu bavi Strategija za rodnu ravnopravnost (Akcioni plan još uvek nije usvojen). Kao jedan od pokazatelja ishoda u Strategiji naveden je Indeks rodne ravnopravnosti za satelitski domen nasilja. Do 2030. godine je planirano smanjenje stopa svih oblika nasilja prema ženama za 20%. Ovim indikatorom se bavi i Strategija prevencije i suzbijanja trgovine ljudima, posebno ženama i decom i zaštite žrtava 2017-2022 (Akcioni plan istekao 2018. godine). Međutim, nema precizno definisanih ciljeva i pokazatelja koji se tiču žena. Ovim indikatorom bavi se Strategija za sprečavanje i borbu protiv rodno zasnovanog nasilja prema ženama i nasilja u porodici za period 2021-2025 godine i AP za period od 2021-2023 godine. Kao opšti cilj Strategije navodi se obezbeđena efikasna prevencija i zaštita od svih oblika rodno zasnovanog nasilja prema ženama i devojčicama i nasilja u porodici i razvijen rodno odgovoran sistem usluga podrške žrtvama nasilja. Akcioni plan bliže definiše aktivnosti i i pokazatelje ishoda. Na kraju, ovim indikatorom bavi se i Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS u 2030 i povezani akcioni plan od 2021. do 2023. godine. Kao neki od pokazatelja uspeha u ovoj oblasti mogu se izdvojiti 1) Broj novih akreditovanih obuka u oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije i prevencije rizičnih oblika ponašanja; 2) Broj novoobučenih predstavnika OVU u oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije i prevencije rizičnih oblika ponašanja; 3) Broj informisanih učenika i roditelja koji su pristupili sadržajima iz i oblasti zaštite od nasilja i diskriminacije, očuvanja mentalnog zdravlja i prevencije rizičnih oblika ponašanja. Glavna institucija zadužena za ostvarivanje ovog indikatora je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, a s obzirom da je u pitanju oblast koja prožima više sektora, uključena su i druga ministarstva (Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo kulture i informisanja,

	Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo finansija) i druge državne ustanove (Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost, Republički zavod za statistiku).
Međunarodni sporazumi i	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu kao preporuka u ovoj oblasti je istaknuto da su potrebni dalji naponi da se razviju nastavni materijali i osnaže nastavnici da izgrade kompetencije učenika u vezi sa rodnom ravnopравnosti, zdravljem, reproduktivnim zdravljem, mentalnim zdravljem, seksualnom edukacijom, prevencijom i odgovorom na sve oblike rodno zasnovanog nasilja, uključujući seksualno zlostavljanje .

Indikator 5.3.1 - Udeo žena starosti 20-24 godine koje su prvi put stupile u brak ili vanbračnu zajednicu pre 15. godine i pre 18. godine

Indikator (Cilj i potcilj)	5.3.1 Udeo žena starosti 20-24 godine koje su prvi put stupile u brak ili vanbračnu zajednicu pre 15. godine i pre 18. godine (Cilj 5, potcilj 5.3)	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, kada je reč o braku pre 15. godine , u periodu od 2014-2019 godine , ova stopa je porasla za 0,9 p.p. na 1,2% u 2019. godini. Kada je reč o braku pre 18. godine , u istom periodu ova porasla je za 2,3 p.p. na 5,5%. ¹⁶	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se ne bavi ni jedan strateški dokument .	
Međunarodni sporazumi i	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 1 (Osnovne) odnosno Poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava) i 24 (Pravda, sloboda i bezbednost) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka u ovoj oblasti .	
Uporedive evropske zemlje	U bazi UN-a dostupni su podaci samo za Crnu Goru i Albaniju . Kada je reč o braku pre 15. godine , ovaj procenat za žene 20-24 godine iznosi 1,4% za Albaniju i 1,9% za CG . Kada je reč o braku pre 18. godine , za Albaniju 11,8% a CG – 5,8% .	

¹⁶ U bazi RZS-a je ovaj indikator analiziran i prema tipu naselja, obrazovanju i materijalnom stanju domaćinstva ali su ukupne brojke procenjene kao relevantne za ovu analizu.

Indikator 5.4.1 - Udeo vremena koje se provodi u obavljanju neplaćenih poslova u domaćinstvu i brizi o drugima

Indikator (Cilj i potcilj)	5.4.1 Udeo vremena koje se provodi u obavljanju neplaćenih poslova u domaćinstvu i brizi o drugima, prema polu, starosti i tipu naselja (Cilj 5, potcilj 5.4)	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, za 2015. godinu (za koju jedino postoje podaci), kada je reč o ukupnim brojkama (oba pola, svi tipovi naselja), posmatrano prema starosti, najniža stopa vremena koje se provodi u obavljanju neplaćenih poslova u domaćinstvu je za lica od 15-24 godine (6,4%) a najviša za lica od 55-64 godine (17,6%). Prema polu i starosti, najniža stopa je za muškarce od 15-24 godine (4,4%) a najviša za žene od 55-64 godine (23,6%). Prema polu, starosti i tipu naselja, najniža stopa stopa je za muškarce od 15-24 godina koji žive u ostalim naseljima (4,3%) a najviša za žene od 25-44 godine koje žive u ostalim naseljima (24,5%).	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se ne bavi ni jedan strateški dokument.	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu ističe se da nedostatak državnih usluga za brigu o deci u ruralnim područjima povećava udeo neplaćenog kućnog rada za žene. Međutim, nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.	

Indikator 5.5.1 - Udeo žena među poslanicima u nacionalnim parlamentima i lokalnim samoupravama

Indikator (Cilj i potcilj)	5.5.1 Udeo žena među poslanicima u (a) nacionalnim parlamentima i (b) lokalnim samoupravama (Cilj 5, potcilj 5.5)	
Vrednost indikatora	Kada je reč o indikatoru 5.5.1, prema podacima RZS-a u periodu od 2016-2020. godine , udeo žena u a) nacionalnim parlamentima je povećan za 3,2 p.p. na 38,8% a u b) lokalnim samoupravama je povećana 6,0 p.p. na 37,2%.	

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija za rodnu ravnopravnost od 2021. do 2030. godine . Kao jedan od pokazatelja rezultata navodi se 2.4.2. Udeo žena u javnom i političkom životu na nacionalnom, pokrajinskom i lokalnom nivou, u organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, kao i na rukovodećim mestima i u upravljačkim telima, razvrstano po polu i pripadnosti društvenoj osetljivoj grupi (Romkinje, žene sa invaliditetom, starije žene, itd.). Međutim, ova strategija nema akcioni plan . Glavna institucija zadužena za ostvarivanje ovog indikatora je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog , a s obzirom da je u pitanju oblast koja prožima više sektora, uključene su i druga ministarstva (Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo kulture i informisanja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo finansija) i druge državne ustanove (Kordinaciono telo za rodnu ravnopravnost, Republički zavod za statistiku).
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	U Eurostat bazi postoje podaci za ovaj indikator ali se oni iz nekog razloga ne poklapaju sa podacima RZS-a . Primera radi, podaci za Srbiju pokazuju da se udeo žena u nacionalnim parlamentima u periodu od 2016. do 2020. godine uvećao za 5,4 p.p. na 39,4%. Posmatrajući podatke sa Eurostata, Srbija je među uporedivim zemljama EU (Hrvatska, Mađarska, Rumunija, Bugarska) u 2020. godini imala najveći udeo žena u parlamentu dok je npr Mađarska imala više nego 3 puta manji udeo žena (12,6%). Kada je reč o trendovima, najveći rast udela žena u nacionalnim parlamentima imala je Hrvatska (12,6 p.p.) a najmanji Mađarska (2,5 p.p.).

Indikator 5.5.2 - Udeo žena na rukovodećim položajima

Indikator (Cilj i potcilj)	5.5.2 Udeo žena na rukovodećim položajima (Cilj 5, potcilj 5.5)	
Vrednost indikatora	Kada je reč o indikatoru 5.5.2, prema podacima RZS-a u periodu od 2015-2019. godine (za koje su dostupni podaci), udeo žena na rukovodećim pozicijama povećao se ukupno za 4,1 p.p. (na 32,7%) a za više i srednje rukovodeće pozicije za 2,7 p.p. (na 33,6%).	

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija za rodnu ravnopravnost od 2021. do 2030. godine . Kao jedan od pokazatelja rezultata navodi se 2.4.2. Udeo žena u javnom i političkom životu na nacionalnom, pokrajinskom i lokalnom nivou, u organima zakonodavne, izvršne i sudske vlasti, kao i na rukovodećim mestima i u upravljačkim telima, razvrstano po polu i pripadnosti društvenoj osetljivoj grupi (Romkinje, žene sa invaliditetom, starije žene, itd.). Međutim, ova strategija nema akcioni plan . Glavna institucija zadužena za ostvarivanje ovog indikatora je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog , a s obzirom da je u pitanju oblast koja prožima više sektora, uključene su i druga ministarstva (Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo kulture i informisanja, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo finansija) i druge državne ustanove (Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost, Republički zavod za statistiku).
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	U Eurostat bazi postoje podaci za ovaj indikator ali postoji različita podela odnosno na članove upravnih odbora (eng. <i>board members</i>) i na direktorke (eng. <i>executives</i>) te se i podaci razlikuju . Primera radi, podaci za Srbiju pokazuju da se udeo žena u ukupnom broju članova odbora u periodu od 2016. do 2020. godine uvećao za 1,7 p.p. na 21,7% dok se udeo u broju direktora uvećao za 7,2 p.p. na 31,3. Posmatrajući podatke sa Eurostata, Srbija je među uporedivim zemljama EU (Hrvatska, Mađarska, Rumunija, Bugarska) u 2020. godini imala posle Hrvatske (26,2%) drugi najveći udeo žena u članovima odbora dok je najmanji udeo imala Mađarska (9,9%) . Kada je reč o direktorima, Srbija je posle Rumunije (32,8%) imala drugi najveći udeo žena . Posmatrajući trendove, najveći rast udela žena u članovima odbora imala je Hrvatska (6,3 p.p.) dok su Bugarska i Mađarska zabeležile pad od po 2,4 p.p. Kada je reč o direktorkama, najveći rast udela žena imala je Rumunija (11,2 p.p.) dok je Hrvatska zabeležila pad od 8,8 p.p.

Indikator 5.6.1 - Udeo žena koje samostalno donose odluke zasnovane na informacijama o seksualnim odnosima, upotrebi kontracepcije i brizi za reproduktivno zdravlje

Indikator (Cilj i potcilj)	5.6.1 Udeo žena starosti 15-49 godina koje samostalno donose odluke zasnovane na informacijama o seksualnim odnosima, upotrebi kontracepcije i brizi za reproduktivno zdravlje (Cilj 5, potcilj 5.6)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za 2019. godinu (za koju su jedino dostupni podaci), udeo žena koje samostalno donose odluke o reproduktivnom zdravlju iznosio je 84,2%.¹⁷
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom bavi se Nacionalni program očuvanja i unapređenja seksualnog i reproduktivnog zdravlja građana Republike Srbije iz 2017. godine. Specifični cilj 6.2.1. podrazumeva sledeće: Omogućiti svim ljudima da donose informisane odluke o svom seksualnom i reproduktivnom zdravlju i obezbediti poštovanje, zaštitu i ispunjenje njihovih seksualnih i reproduktivnih prava. Međutim, ovaj program nije vremenski ograničen i nema akcioni plan. Za sprovođenje ovog programa nadležne su sledeće institucije: Ministarstvo zdravlja, Institut za javno zdravlje Srbije „Dr Milan Jovanović Batut”, međunarodne organizacije, stručni timovi za sprovođenje programskih aktivnosti u zdravstvenim ustanovama primarnog nivoa zdravstvene zaštite, drugi instituti i zavodi za javno zdravlje, jedinica lokalne samouprave preko odgovarajućih opštinskih odbora, centri socijalne zaštite, odgovarajuća udruženja, predstavnici određenih populacionih grupa.
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 1 (Osnove) tj poglavlje 23 (Pravosuđe i osnova prava) i Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu, kada je reč o poglavlju 23, konstatovano je da su potrebna dodatna finansijska sredstva kako bi se osiguralo poboljšanje pristupa kvalitetnim uslugama u oblasti seksualnih i reproduktivnih prava. Kada je reč o poglavlju 26, konstatovano je da su potrebni dalji naponi da se razviju nastavni materijali i osnaže nastavnici da izgrade kompetencije učenika u vezi sa rodnom ravnopravnošću, zdravljem, reproduktivnim zdravljem, mentalnim zdravljem, seksualnom edukacijom, prevencijom i odgovorom na sve oblike rodno zasnovanog nasilja, uključujući seksualno zlostavljanje. Glavna institucija zadužena za ostvarivanje ovog indikatora je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog, a s obzirom da je u pitanju oblast koja prožima više sektora, uključene su i druga ministarstva (Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo kulture i informisanja, Ministarstvo zdravlja Ministarstvo unutrašnjih poslova,

¹⁷ RZS je ovaj indikator pratio i po tipu naselja, starosnim grupama, obrazovanju i materijalnom stanju domaćinstva ali je za potrebe ove analize procenjeno da su ukupni podaci relevantni.

	Ministarstvo za rad zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo finansija) i druge državne ustanove (Kordinaciono telo za rodnu ravnopravnost, Republički zavod za statistiku).
Uporediv e evropske zemlje	U UN bazi javno su dostupni podaci samo za Albaniju u 2018. godini i ovaj udeo iznosi 93,3% .

Indikator 5.6.2 - Broj država koje imaju zakone i propise koji garantuju pun i jednak pristup ženama i muškarcima brizi za seksualno i reproduktivno zdravlje, informacijama i edukaciji

Indikator (Cilj i potcilj)	5.6.2 Broj država koje imaju zakone i propise koji garantuju pun i jednak pristup ženama i muškarcima starosti 15 i više godina, brizi za seksualno i reproduktivno zdravlje, informacijama i edukaciji (Cilj 5, potcilj 5.6)	
Vrednost indikator a	Prema podacima RZS-a, za Srbiju u 2019. godini (za koju jedino postoje javno dostupni podaci), prosek za Srbiju je 86% . Preciznije, vrednosti za većinu komponenti koje se odnose na vrste zdravstvene zaštite/usluga/obrazovanja su 100% osim za Komponentu 2: Roba koja spašava živote (92%), Komponentu 3: Pobačaj (25%) i Komponentu 9: Teme nastavnog plana i programa seksualnog obrazovanja (0%) .	
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom bavi se Nacionalni program očuvanja i unapređenja seksualnog i reproduktivnog zdravlja građana Republike Srbije iz 2017. godine . Opšti cilj programa glasi: očuvanje i unapređenje seksualnog i reproduktivnog zdravlja stanovnika Republike Srbije uz poštovanje prava na donošenje informisanih odluka koje se odnose na seksualnost i reprodukciju nezavisno od ličnih karakteristika pojedinaca, kao što su pol, rod, starosno doba, invaliditet, socio-ekonomski status, kulturni identitet, seksualna orijentacija, izloženost socijalnoj deprivaciji, inficiranost virusom humane imunodeficijencije – HIV i druge lične karakteristike. Međutim, ovaj program nije vremenski ograničen i nema akcioni plan . Glavna institucija zadužena za ostvarivanje ovog indikatora je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog , a s obzirom da je u pitanju oblast koja prožima više sektora, uključene su i druga ministarstva (Ministarstvo pravde, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo kulture i informisanja, Ministarstvo zdravlja Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo za rad zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Ministarstvo finansija) i druge	

	državne ustanove (Koordinaciono telo za rodnu ravnopravnost, Republički zavod za statistiku).
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 1 (Osnove) tj poglavlje 23 (Pravosuđe i osnova prava) i Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno Poglavlje 26 (Obrazovanje i kultura) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu, kada je reč o poglavlju 23, konstatovano je da su potrebna dodatna finansijska sredstva kako bi se osiguralo poboljšanje pristupa kvalitetnim uslugama u oblasti seksualnih i reproduktivnih prava . Kada je reč o poglavlju 26, konstatovano je da su potrebni dalji naponi da se razviju nastavni materijali i osnaže nastavnici da izgrade kompetencije učenika u vezi sa rodnom ravnopравnosti, zdravljem, reproduktivnim zdravljem, mentalnim zdravljem, seksualnom edukacijom, prevencijom i odgovorom na sve oblike rodno zasnovanog nasilja, uključujući seksualno zlostavljanje .

Indikator 5.a.2 - Udeo država u kojima pravni okvir garantuje ženama jednaka prava na vlasništvo nad zemljištem i/ili kontrolu nad zemljištem

Indikator (Cilj i potcilj)	<i>5.a.2 Udeo država u kojima pravni okvir (uključujući i običajno pravo) garantuje ženama jednaka prava na vlasništvo nad zemljištem i/ili kontrolu nad zemljištem (Cilj 5, potcilj 5.a)</i>	
Vrednost indikatora	RZS ove podatke meri kao stepen do kojeg pravni okvir (uključujući običajno pravo) garantuje jednaka prava žena na vlasništvo nad zemljom i / ili kontrolu pri čemu se daje ocena od 1 do 6. Međutim, RZS ne meri u kojoj meri žene u Srbiji zaista imaju vlasništvo nad poljoprivrednim zemljištem . U 2019. godini (za koju jedino postoje javno dostupni podaci), Srbija je ostvarila ocenu 5 od 6 .	
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi Nacionalna strategija za rodnu ravnopravnost za period 2021-2030. godine . Međutim, u strategiji nema konkretnih pokazatelja rezultata koji se tiču ovog indikatora .	
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 1 (Osnove) tj poglavlje 23 (Pravosuđe i osnova prava) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.	

Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2019. godinu, Slovačka ima ocenu 4 (od 6) a Srbija 5. Podaci za druge zemlje nisu javno dostupni.
---------------------------	--

Indikator 5.b.1 - Udeo osoba koje poseduju mobilni telefon, prema polu

Indikator (Cilj i potcilj)	5.b.1 Udeo osoba koje poseduju mobilni telefon, prema polu (Cilj 5, potcilj 5.a)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a, udeo osoba koje poseduju mobilni telefon se u periodu od 2017-2021. godine uvećao ukupno za 2,9 p.p. (na 95,5%), za muškarce za 3,4 p.p. (na 96,6%) i za žene za 2,5 p.p. (na 94,4%).
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi Nacionalna strategija za rodnu ravnopravnost za period 2021-2030. godine. Međutim, u strategiji nema konkretnih pokazatelja rezultata koji se tiču ovog indikatora.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkuretnost i inkluzivni rast) tj poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka koje se tiču ovog indikatora.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2020. godinu, ukupan udeo osoba koje poseduju telefon najviši je u Rumuniji – 96,8%, zatim Srbiji – 94,1%, a najmanje Sloveniji – 76,3%, za muškarce u Srbiji – 97,7%, Rumuniji – 96,7%, najmanje Slovačkoj – 78,3% i za žene u Rumuniji – 96,3%, Srbiji – 91,5%, i takođe najmanje Slovačkoj – 74,4%. Podaci za ostale zemlje nisu javno dostupni.

Cilj 6 - Čista voda i sanitarni uslovi

Indikator 6.1.1 - Udeo stanovništva koje koristi pijaću vodu iz sistema kojima se bezbedno upravlja

Indikator (Cilj i potcilj)	6.1.1 Udeo stanovništva koje koristi pijaću vodu iz sistema kojima se bezbedno upravlja (Cilj 6, potcilj 6.1)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a, udeo osoba koje koristi pijaću vodu iz sistema kojima se bezbedno upravlja u periodu od 2016. do 2020. godine se nije menjao i iznosi ukupno 75%, odnosno 82% za gradsko i 67% za ostalo stanovništvo.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija upravljanja vodama u RS do 2034. godine i Akcioni plan od 2021. do 2023. godine . Operativni cilj 1 Strategije podrazumeva povećanje stepena obuhvaćenosti javnim vodovodnim sistemima sa sadašnjih 81% na 93% na kraju planskog perioda . U akcionom planu , jedan od pokazatelja efekta glasi: zahvaćene vode u cilju snabdevanja vodom za piće čiji je cilj da se poveća sa 653.894 hiljada m³ u 2018. godini na 655.000 hiljada m³ u 2023. godini . Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode . Realizaciju sprovođenja Akcionog plana prati Radna grupa formirana za potrebe izrade Nacrta akcionog plana.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tj poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu se navodi da je zabrinjavajuća neusaglašenost sa standardima kvaliteta vode u nekim oblastima, npr kada je reč o prisutni arsena u vodi. Srbija treba da pojača napore da dodatno uskladi svoje zakonodavstvo sa pravnim tekovinama EU i da ojača administrativne kapacitete, posebno za praćenje, sprovođenje i međuinstitucionalnu koordinaciju .
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu , udeo stanovništva koje koristi pijaću vodu iz sistema kojima se bezbedno upravlja, bio je ukupno najviši u Bugarskoj – 98%, zatim Mađarskoj – 93%, Rumuniji – 82% a najmanji u Srbiji – 75% (nema podataka za Hrvatsku) . Za gradsko stanovništvo najviši u 94% - Mađarskoj i Hrvatskoj, Rumunija - 95%, a najniži u Srbiji - 82% (Nema podataka za Bugarsku). Za ostali tip naselja najviši u Mađarskoj – 89%, Rumunija i Srbija – 67%.

Indikator 6.2.1 - Udeo stanovništva koje koristi usluge sanitacije kojima se bezbedno upravlja, mesto za pranje ruku sa sapunom i vodom, uklanjanje otpadnih materija radi tretmana van domaćinstva

Indikator (Cilj i potcilj)	6.2.1 Udeo stanovništva koje koristi (a) usluge sanitacije kojima se bezbedno upravlja i (b) mesto za pranje ruku sa sapunom i vodom c) uklanjanje otpadnih materija radi tretmana van domaćinstva (Cilj 6, potcilj 6.2)
Vrednost indikator a	RZS ovaj indikator deli na 3 pod-indikatora od koga samo pod-indikator 6.2.1.a Korišćenje osnovnih sanitarnih usluga odgovara originalnom pod-indikatoru a). Pod-indikatori 6.2.1.b i 6.2.1.c bave se b) bezbednim odlaganjem otpadnih materija iz poboljšanih sanitarnih prostorija u krugu domaćinstva kao i c) uklanjanjem otpadnih materija radi tretmana van domaćinstva. Kada je reč o pod-indikatoru a), udeo stanovništva koji koristi osnovne sanitarne usluge u periodu od 2016-2020 godine se ukupno nije menjao tj iznosi 18%, za gradsko stanovništvo je porastao za 1 p.p. i iznosi 17% a za ostalo stanovništvo je pao za 1 p.p. i iznosi 20%. Kada je reč o b), podaci su javno dostupni samo za 2014. godinu i ovaj udeo iznosi ukupno, za gradsko i ostalo stanovništvo 98%. Na kraju, kad je reč o c), podaci su dostupni samo za 2019. godinu i oni iznose ukupno 15,2%, za romska naselja 18,7%, za gradsko stanovništvo 6,3% i za ostalo stanovništvo (27,7%).
Strateška dokumen ta	Nema važećih strateških dokumenata koji se bave ovim indikatorom.
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tj poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu se navodi da je potrebno je razviti dodatne ekonomske instrumente za posebne tokove otpada (special waste streams). Srbija treba da udvostruči svoje napore da zatvori deponije koje nisu u skladu sa standardima kao i da investira u smanjenje otpada, separaciju i reciklažu. Neprečišćena kanalizacija i otpadne vode su i dalje glavni izvor zagađenja vode. Srbija treba da pojača napore da dodatno uskladi svoje zakonodavstvo sa pravnim tekovinama EU i da ojača administrativne kapacitete, posebno za praćenje, sprovođenje i međuinstitucionalnu koordinaciju.
Uporediv e evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu, kada je reč o udeo stanovništva koje poseduje prostor za pranje ruku u krugu domaćinstva, Crna Gora ima ukupno, za gradsko i za ostalo stanovništvo udeo od 99% a Severna Makedonija 100% i za gradsko i za ostalo stanovništvo (podaci za ostale zemlje nisu javno dostupni). Kada je reč o korišćenju osnovnih sanitarnih usluga, za ukupno stanovništvo, najveći udeo ima Mađarska – 88%, zatim Rumunija – 83%, Bugarska – 72%, Hrvatska -68% a najmanji Srbija – 18%. Za gradsko stanovništvo najveći udeo ima Mađarska – 91%, Bugarska i Hrvatska

	– 76% a najmanji Srbija – 17% (Nema podataka za Rumuniju). Za ostalo stanovništvo najveći procenat ima Mađarska – 81%, zatim Bugarska – 60% i na kraju Srbija – 20% (Za Rumuniju i Hrvatsku nema podataka). U bazama UN-a se ne pod-indikator c) ne meri kao uklanjanje otpadnih materija radi tretmana van domaćinstva već kao procenat populacije koja praktikuje otvorenu defekaciju i on u 2020. godini iznosi 0 za sve zemlje (za BiH nema podataka).
--	--

Indikator 6.3.1 - Udeo tokova otpadnih voda iz domaćinstava i industrije koje se bezbedno prečišćavaju

Indikator (Cilj i potcilj)	6.3.1 Udeo tokova otpadnih voda iz domaćinstava i industrije koje se bezbedno prečišćavaju (Cilj 6, potcilj 6.3)
Vrednost indikatora	RZS ovaj indikator meri kao udeo populacije priključene na tretman urbanih otpadnih voda sa najmanje sekundarnim tretmanom. U posmatranom periodu od 2015-2019 godine, ovaj udeo je porastao za 2,3 p.p. na 13,1%.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija upravljanja vodama u RS do 2034. godine i Akcioni plan od 2021. do 2023. godine. U jednu od mera definisanih strategijom spada i kontrola koncentrisanih izvora zagađenja putem tretmana otpadnih voda i njihovim ponovnim korišćenjem. U akcionom planu kao konkretni pokazatelji su definisani: 1) Procenat prečišćenih komunalnih otpadnih voda u naseljima većim od 2.000 stanovnika (porast sa 13,96% u 2019. na 18,30% u 2023. godini); 2) Priključenost stanovništva na postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda (porast sa 12,9% u 2019. na 15,4% u 2023. godini). Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode. Realizaciju sprovođenja Akcionog plana prati Radna grupa formirana za potrebe izrade Nacrta akcionog plana.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tj poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu se navodi da su neprečišćena kanalizacija i otpadne vode i dalje glavni izvor zagađenja vode. Srbija treba da pojača napore da dodatno uskladi svoje zakonodavstvo sa pravnim

	tekovinama EU i da ojača administrativne kapacitete, posebno za praćenje, sprovođenje i međuinstitucionalnu koordinaciju.
Uporedive evropske zemlje	Analizirajući podatke iz Eurostat baze za uporedive zemlje EU (Mađarska, Rumunija, Bugarska, Hrvatska), u 2020. godini je najveći udeo populacije priključen na tretman urbanih otpadnih voda sa najmanje sekundarnim tretmanom imala Mađarska (80,9%) a najmanji Srbija (13,8%). Posmatrajući trendove u poslednjih 10 godina, svoju poziciju je najviše popravila Rumunija tj za 8 p.p. (na 51,8%) a najmanje Hrvatska tj za 0,0 p.p. (36,9%). Prosek ovih zemalja je u 2020. godini iznosio 59,7% što je daleko više od Srbije (13,8%).

Indikator 6.3.2 - Udeo vodnih tela koja imaju dobar status vode

Indikator (Cilj i potcilj)	6.3.2 Udeo vodnih tela koja imaju dobar status vode (Cilj 6, potcilj 6.3)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za 2017. godinu , ovaj udeo je ukupno 67,8% , za podzemna vodna tela sa dobrim ambijentalnim kvalitetom vode iznosi 88,5% , za otvorena vodna tela sa dobrim ambijentalnim kvalitetom vode 81,8% a za rečna vodna tela sa dobrim ambijentalnim kvalitetom vode 54,0% .
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija upravljanja vodama u RS do 2034. godine i Akcioni plan od 2021. do 2023. godine . U jednu od komponenti Operativnog cilja 1: Uspostavljanje i korišćenje zaštićenih oblasti u skladu sa Zakonom o vodama spada i zaštita staništa ili vrsta gde je bitan elemenat njihove zaštite održavanje ili poboljšanje statusa voda: administrativnim i tehničkim merama zaštite i uključenjem u ekološku mrežu Republike Srbije. U akcionom planu kao konkretni pokazatelji su definisani: 1) Postignut dobar status/potencijal vodnih tela površinskih voda 2) Postignut dobar status vodnih tela podzemnih voda (izraženo kao broj vodnih tela u dobrom statusu u odnosu na ukupan broj vodnih tela). Međutim, nisu definisane konkretne ciljne vrednosti . Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode . Realizaciju sprovođenja Akcionog plana prati Radna grupa formirana za potrebe izrade Nacrta akcionog plana.

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tj poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene) . U posljednjem izveštaju EK za 2021. godinu se konstatuje da je zabrinjavajuća neusaglašenost sa standardima kvaliteta vode u nekim oblastima kao što je npr prisutnost arsena u vodi. Srbija treba da pojača napore da dodatno uskladi svoje zakonodavstvo sa pravnim tekovinama EU i da ojača administrativne kapacitete, posebno za praćenje, sprovođenje i međuinstitucionalnu koordinaciju. Srbija bi trebalo rigoroznije da se bavi problemom zagađenja reka, uključujući sprovođenje prekograničnih konsultacija za reke kao što su Dunav, Drina, Dragovištica i Pek.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu , ukupni udeo vodnih tela koja imaju dobar status vode bio je najviši u Češkoj (88,2%), zatim Rumuniji (83,7%), Srbiji (83,1%), Bugarskoj (65,6%), i najmanji u Hrvatskoj (55,9%). Udeo podzemnih vodnih tela sa dobrim ambijentalnim kvalitetom vode najviši je u Hrvatskoj (91%), zatim Srbiji (88,5%), Mađarskoj (78,4%), Rumuniji (44,4%), a najmanji u Bugarskoj (25,6%). Udeo otvorenih vodnih tela sa dobrim ambijentalnim kvalitetom vode najviši je Bugarskoj i Srbiji (100%), zatim Hrvatskoj (71,4%) Rumuniji (66,7%) a najniži u Mađarskoj (34%). Udeo rečnih vodnih tela sa dobrim ambijentalnim kvalitetom vode najviši je u Bugarskoj (99%), zatim Rumuniji (93,2%), Srbiji (77,1%), Mađarskoj (60,7%) a najniži u Hrvatskoj (55%).

Indikator 6.4.1 - Promene u efikasnosti korišćenja voda tokom vremena

Indikator (Cilj i potcilj)	6.4.1 Promene u efikasnosti korišćenja voda tokom vremena (Cilj 6, potcilj 6.4)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a, u periodu od 2015-2019 godine , efikasnost u korišćenju vode se povećala za 5% na 740,5 RSD/m ³ .	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija upravljanja vodama u RS do 2034. godine i Akcioni plan od 2021. do 2023. godine . U okviru operativnog cilja 4: Racionalno korišćenje vode, kao mere za dostizanje cilja istaknute su: 1) uspostavljati postepeno ekonomsku cenu vode, što će doprineti smanjenju potrošnje vode; 2) edukovati stanovništvo i privredu koja koristi vodu kvaliteta za piće o potrebi racionalne potrošnje vode.	

	U akcionom planu nema konkretnih pokazatelja koji se tiču ovog indikatora. Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode . Realizaciju sprovođenja Akcionog plana prati Radna grupa formirana za potrebe izrade Nacrta akcionog plana.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tj poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Ovaj indikator malo je drugačije definisan u UN bazi, tj kao Efikasnost korišćenja vode (u američkim dolarima po kubnom metru). Prema poslednjim podacima iz 2019. godine, najveću efikasnost imala je Hrvatska – 60,7, Rumunija – 29,3, zatim Mađarska – 27,3, Bugarska – 9, i najmanju Srbija – 6,2.

Indikator 6.4.2 - Udeo ukupno zahvaćenih vodnih resursa u ukupno raspoloživim vodnim resursima

Indikator (Cilj i potcilj)	6.4.2 Nivo eksploatacije voda (vodni stres): udeo ukupno zahvaćenih vodnih resursa u ukupno raspoloživim vodnim resursima (Cilj 6, potcilj 6.4)	
Vrednost indikatora	RZS ovaj indikator meri Indeksom eksploatacije vode (WEI)¹⁸ u periodu od 2016-2020 . Ovaj indeks se u posmatranom periodu povećao za 0,4 p.p. na 3,1% u 2020. godini.	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi Strategija upravljanja vodama u RS do 2034. godine i Akcioni plan od 2021. do 2023. godine . Međutim, ovaj indeks se ne spominje ni u jednom od ova dva dokumenta .	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tj poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.	

¹⁸ Indikator indeks eksploatacije voda (WEI) predstavlja odnos ukupne godišnje količine zahvaćenih vodnih resursa i obnovljivih vodnih resursa. To je indikator pritiska zahvaćenih vodnih resursa na održivo korišćenje obnovljivih vodnih resursa na nacionalnom nivou. Ukoliko njena vrednost raste to znači da se smanjuje udeo vodnih resursa koji se koristi u odnosu na ukupnu količinu koju jedna zemlja poseduje.

Uporedive evropske zemlje	U bazi Eurostata su dostupni podaci za 4 uporedive EU zemlje EU (Mađarska, Hrvatska, Bugarska, Rumunija) ali samo za petogodišnji period od 2013-2017. Najveći rast ovog indeksa imala je Rumunija (1,6 p.p.) a jedino je Hrvatska imala pad (0,1 p.p.) dok je Srbija u posmatranom periodu imala rast 0,4 p.p. U 2017. godini najveći indeks je imala Rumunija 4,4% a najniži Hrvatska 0,4%. dok je Srbija bila na drugom mestu tj 3,1%.
----------------------------------	---

Indikator 6.a.1 - Iznos zvanične razvojne pomoći usmerene na vodosnabdevanje i sanitaciju koji je deo vladinog usklađenog plana potrošnje

Indikator (Cilj i potcilj)	6.a.1 Iznos zvanične razvojne pomoći usmerene na vodosnabdevanje i sanitaciju koji je deo vladinog usklađenog plana potrošnje (Cilj 6, potcilj 6.a)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za 2016. godinu, u periodu od 2012-2016, iznos ove pomoći porastao je za 98% na 58 miliona dolara u stalnim cenama iz 2016. godine.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija upravljanja vodama u RS do 2034. godine i Akcioni plan od 2021. do 2023. godine. U okviru oblasti Ekonomska politika, jedan od operativnih ciljeva jeste obezbeđenje sredstava za finansiranje razvoja sektora voda. U akcionom planu nema konkretnih ciljnih vrednosti koje se tiču ovog indikatora. Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode. Realizaciju sprovođenja Akcionog plana prati Radna grupa formirana za potrebe izrade Nacrta akcionog plana.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tj poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2020. godinu, iznos zvanične razvojne pomoći usmerene na vodosnabdevanje i sanitaciju koji je deo vladinog usklađenog plana potrošnje (miliona USD u stalnim cenama 2020) bio je najviši u Albaniji - 48,5 zatim Srbiji - 36,2, BiH - 22,2, MK - 14,8 a najmanji u CG - 14,7.

Indikator 6.b.1 - Udeo jedinica lokalne samouprave sa uspostavljenim i operativnim politikama i procedurama za učešće lokalnih zajednica u upravljanju vodosnabdevanjem i sanitacijom

Indikator (Cilj i potcilj)	6.b.1 Udeo jedinica lokalne samouprave sa uspostavljenim i operativnim politikama i procedurama za učešće lokalnih zajednica u upravljanju vodosnabdevanjem i sanitacijom (Cilj 6, potcilj 6.b)	
Vrednost indikator a	Ovaj indikator podeljen je na 4 različita pod-indikatora . Kada je reč o a) Nivo učešća korisnika usluga / zajednica u programima planiranja urbanog / ruralnog snabdevanja pitkom vodom¹⁹ , ovaj nivo je porastao sa 1 u 2014. na 3 u 2019. godini . Kada je reč o b) Nivo definicija u procedurama za učešće korisnika usluga / zajednica u programu planiranja urbanog / ruralnog snabdevanja pitkom vodom²⁰ , ovaj nivo se nije menjao u periodu od 2014-2019 i iznosio je 10 . Analizirajući c) Nivo učešća korisnika / zajednica u programima planiranja i upravljanja vodnim resursima²¹ , ovaj nivo se takođe nije menjao u periodu od 2017-2019 godine i iznosio je 3 . Na kraju, kada je reč o d) Nivo definicija u zakonskim ili političkim procedurama za učešće korisnika usluga / zajednica u planiranju i upravljanju vodnim resursima²² , ovaj nivo se takođe nije menjao u periodu od 2017-2019 godine i iznosio je 10 .	
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom bavi se Nacionalna strategija za aproksimaciju u oblasti životne sredine . U odeljku 6.7 Upravljanje vodama ističe se da ekonomska strategija u sektoru za vode, između ostalog, mora da teži ubrzanim reformama na nivou javnih komunalnih preduzeća da bi se dostigla neophodna ekonomija obima, modernizacije i usavršavanja usluga . Moguća priuštljivost koja može i mora biti nadoknađena kroz proširenje usluga i poboljšanje istih obrazuje glavnu komponentu nadoknade troškova - što se najbolje može postići putem mreže JKP. Konkretnih ciljnih vrednosti kada je reč o ovom indikatoru nema . Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode .	
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tj poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo konkretnih preporuka u ovoj oblasti.	

¹⁹ Pri čemu je 3 = Visoko; 2 = Srednje; 1 = Nisko; 0 = Podatak nije dostupan

²⁰ Pri čemu je 10 = Jasno definisano; 5 = Nije jasno definisano; 0 = Podatak nije dostupan

²¹ Pri čemu je 3 = Visoko; 2 = Srednje; 1 = Nisko; 0 = Podatak nije dostupan

²² 10 = Jasno definisano; 5 = Nije jasno definisano; 0 = Podatak nije dostupan

Uporediv e evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2019 , kada je reč o nivou definicija u zakonskim ili političkim procedurama za učešće korisnika usluga / zajednica u planiranju i upravljanju vodnim resursima , za Albaniju, BiH, Mađarsku, CG i Srbiju bio je isti i iznosio je 10 . Kada je reč o nivou učešća korisnika / zajednica u programima planiranja i upravljanja vodnim resursima , on je bio najviši za Srbiju i BiH i iznosio je 3 , za Mađarsku i CG 2 a najniži za Albaniju - 0 . Kada je reč o nivou definicija u procedurama za učešće korisnika usluga / zajednica u programu planiranja urbanog / ruralnog snabdevanja pitkom vodom , Srbija, Mađarska, BiH i Albanija imaju ocenu 10 a CG je na najnižem nivou - 5 . Na kraju, kada je reč o nivou učešća korisnika usluga / zajednica u programima planiranja urbanog / ruralnog snabdevanja pitkom vodom , za Albaniju, BiH, Srbiju iznosio je 3 a za Mađarsku i CG je bio najniži - 2 .
-------------------------------------	--

Cilj 7 - Dostupna i obnovljiva energija

Indikator 7.1.1. - Udeo stanovništva koje ima pristup električnoj energiji

Indikator (Cilj i potcilj)	7.1.1 Udeo stanovništva koje ima pristup električnoj (Cilj 7, potcilj 7.1)
Vrednost indikatora	Udeo stanovništva koje ima pristup električnoj energiji u Srbiji porastao je za 0,1 procentni poen u periodu 2014-2019, odnosno sa 99,7% u 2014. na 99,8% u 2019.godini. Ovaj indikator prati se za više kategorija stanovništva, pa je tako u romskim naseljima , on porastao sa 89,3% na 98,3% u istom periodu, dok je u gradskim naseljima porastao sa 99,8% na 99,9% . U kategoriji „ostalo stanovništvo“ zabeležen je takode rast od 0,1 p.p., pa je tako sa prethodnih 99,6% u 2014. on porastao na 99,7%. u 2019. godini.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Strategija razvoja energetike do 2025. godine sa projekcijama do 2030. godine , kao i povezani Program ostvarivanja strategije razvoja energetike za period 2017-2023 . U strategiji nisu definisani ciljevi koji se direktno odnose na povećanje ovog indikatora. Trenutno se u izradi nalazi nacionalni integrisani plan za energetiku i klimu za period 2021-2030 sa vizijom do 2050. godine , koji bi trebao da postavi ciljeve vezane za ovaj indikator i dodatno

	doprinese njegovom ostvarivanju. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu energetike i rudarstva .
Međunarodni sporazumi	Ovim poglavljem najdirektnije se bavi klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tačnije poglavlje 15(Energija) . U izveštaju EU za 2021. godinu za Srbiju nema posebnih preporuka povezanih sa ovim ciljem, ali se pažnja skreće na potrebu za povećanjem udela romskog stanovništva koje ima pristup električnoj energiji . Republike Srbija se kao član Energetskoj zajednici , obavezala na implementacije Direktive 2005/89/E3 o merama za obezbeđenje sigurnosti snabdevanja električnom energijom , kojom se teži potpunoj pokrivenosti stanovništva električnom energijom,
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja, udeo stanovništva koji ima pristup električnoj energiji u Srbija, Bugarskoj, Mađarskoj, Hrvatskoj i Rumunija u 2020. bio je na nivou od 100%

Indikator 7.1.2. - Udeo stanovništva koje se prvenstveno oslanja na čista goriva i tehnologije

Indikator (Cilj i potcilj)	7.1.2. Udeo stanovništva koje se prvenstveno oslanja na čista goriva i tehnologije (cilj 7, potcilj 7.1)
Vrednost indikatora	Udeo stanovništva koji se prvenstveno oslanja na čista goriva i tehnologije u Srbiji bio je na nivou od 52,4% u 2019. godini, sa tim da postoji značajna razlika između gradskog(69,4%), ostalog(28,5%) i romskog stanovništva(12,4%). Kada se pogleda udeo stanovništva koje se prvenstveno oslanja na čista goriva i tehnologije, prema obrazovanju lica na koje se vodi domaćinstvo, zapaža se da je najmanja zastupljenost čistih goriva i tehnologija prisutna kod kategorije „Bez obrazovanja i niže obrazovanje“, svega 21,1%, zatim sledi kategorija stanovništva sa srednjim obrazovanjem 51,4%, dok je zastupljenost čistih goriva i tehnologija najveća kod najobrazovanijih -79,5%. Kada se pogleda isti indikator prema materijalnom stanju, najmanje učešće čistih goriva i tehnologija identifikovano je kod najsiromašnijih(6,1%) da bi se kako se bogatstvo povećava, povećavala i vrednost indikatora, pa tako druga, treća i četvrta kategorija beleže vrednosti ovog indikatora u 2019 od 22,5%,51,4% i 84,6% respektivno, dok u kategoriji najbogatijih ovaj indikator dostiže nivo od 97,4%.

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom najdirektnije se bave Strategija razvoja energetike do 2025. godine sa projekcijama do 2030. godine, kao i zakon o korišćenju obnovljivih izvora energije. Takođe, pomenuti zakon bio je preduslov za donošenje Uredbu o kriterijumima, uslovima i načinu obračuna potraživanja i obaveza između kupaca-proizvođača i snabdevača. Ovom uredbom omogućeno je znatno brže i lakše postavljanja solarnih panela za stanovništvo, a time i povećanje ovog indikatora. Ciljane vrednosti za ovaj indikator mogu se očekivati u Nacionalnom integrisanom planu za energetiku i klimu za period 2021-2030 sa vizijom do 2050 koji se trenutno nalazi na javnoj raspravi. Takođe, Strategija razvoja energetike do 2025 ne naglašava konkretne targete ali navodi potencijal obnovljivih izvora energije za Srbiju koji iznosi 5,65 miliona toe(tona ekvivalenata nafte) godišnje od koga je za stanovništvo posebno pitan potencijal biomase(xx) Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu energetike i rudarstva.
Međunarodni sporazumi	Ovim poglavljem najdirektnije se bavi klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tačnije poglavlje 15(Energija). U izveštaju EU komisije za 2021 navodi se da je Srbija napredovala u usklađivanju sa pravnom regulativom EU u vezi sa ovim ciljem. Posebno se naglašava novi Zakon o obnovljivim izvorima energije koji uspostavlja šemu aukcija, stvara uslove za razvoj tržišta obnovljivih izvora energije i omogućava građanima i firmama da formalno proizvode električnu energiju za sopstvenu potrošnju i tako postanu „proizvođača-potrošači“. Pored članstva Republike Srbije u Energetskoj zajednici, kojim Srbija kao ciljeve postavlja uspostavljanje regionalnog tržišta energije i njegovu integraciju u energetska tržišta Evropske unije, u novembru 2020. godine Republika Srbija bila je jedna od potpisnika Sofijske deklaracije o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan koji je bio preduslov za donošenje akcionog plana zelene agende za zapadni Balkan kojim se predviđa Ekonomsko-investicioni plan za zelenu tranziciju. Potpisivanjem Sofijske deklaracije, Srbija se obavezala da će zajedno sa Evropskom Unijom raditi na cilju da do 2050. Godine Evropa bude klimatski- neutralan kontinent, a kako bi to ostvarila, neophodno je da sve veći broj stanovništva pređe na čista goriva i tehnologije. .
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja za 2020. godinu može se videti da je udeo stanovništva koje se prvenstveno oslanjao na čista goriva u Srbiji bio je na nivou od 79%, što je znatno niže od proseka uporedivih zemalja, u kojima se ovaj indikator nalazio na nivou od 93%. Sve tri zemlje sa kojima se poredi Srbija imale su veću vrednost ovog indikatora u 2020. godini, stim da se u Rumuniji 88% stanovništva oslanja na čista goriva, dok je u Hrvatskoj i Mađarskoj ovaj procenat iznad 95%.

Indikator 7.2.1. - Udeo energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji

Indikator (Cilj i potcilj)	7.2.1 Udeo energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji (cilj 7, potcilj 7.2)
Vrednost indikator a	Prema poslednjim podacima RZS-a, Srbija je u periodu 2015- 2020 povećala udeo energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj bruto finalnoj potrošnji energije sa 21,99% u 2015. na 26,3% u 2020. godini. Kada se pogleda kretanje ovog indikatora po različitim sektorima, najviši rast zabeležen je u sektoru grejanja i hlađenje gde je sa prethodnih 26,93%, udeo OIE u BFPE na 35,68% u 2020. godini. Sektor električne energije u istom periodu povećao je udeo OIE U BFPE sa 29,91% na 30,7%, dok je sektor transporta zabeležio pad od 0,01p.p. i tako sa prethodnih 1,18% u 2015. opao na 1,17%. u 2020. godini.
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom najdirektnije se bave Strategija razvoja energetike do 2025. godine sa projekcijama do 2030. godine, zakon o korišćenju obnovljivih izvora energije, Zakon o klimatskim promenama kao i Nacionalni akcioni plan za korišćenje obnovljivih izvora energije (sa ciljevima do 2020. godine). U strategiji razvoja energetike mogu se naći projekcije izgradnje kapaciteta za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora koje predviđaju porast ovih kapaciteta sa 1112MW u 2020. na 1835 MW u 2030.godina. Takođe, u Nacionalnom akcionom planu kao cilj, navodi se da bi RS trebala da poveća učešće OIE u bruto finalnoj potrošnji energije na 27% do 2020. godini, što prema podacima eurostata nije bilo dostignuto (25,98%). Takođe, u strategiji se kao strateški cilj navodi: „Povećanje proizvodnje energije iz OIE radi smanjenja uvozne zavisnosti i podizanja energetske bezbednosti“. Konkretni ciljevi za ovaj indikator u budućnost mogu se očekivati u integrisanom nacionalnom planu za energetiku i klimu za period 2021-2030 sa vizijom do 2050 koji se trenutno nalazi na javnoj rasprava. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu energetike i rudarstva.
Međunar odni sporazum i	Ovim poglavljem najdirektnije se bavi klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tačnije poglavlje 15(Energija). U izveštaju EU komisije za 2021 navodi se da je Srbija napredovala u usklađivanju sa pravnom regulativom EU u vezi sa ovim ciljem. Posebno se naglašava i podržava novi Zakon o OIE koji uspostavlja šemu aukcija, stvara uslove za razvoj tržišta obnovljivih izvora energije i omogućava građanima i firmama da formalno proizvode električnu energiju za sopstvenu potrošnju i tako

	postanu „proizvođača-potrošači“. Glavna preporuka je da se nastavi sa sistemom aukcija, dok se ostale preporuke odnose na dalje unapređenje zakona i podzakonskih akata u smeru Obnovljivih izvora energije u sektorima transporta i građevinarstva. Takođe se navodi da su ljudski kapaciteti u Ministarstvu rudarstva i energetike i dalje nedovoljni. Pored članstva Republike Srbije u Energetskoj zajednici, kojim Srbija kao ciljeve postavlja uspostavljanje regionalnog tržišta energije i usaglašavanje zakona sa EU regulativom i propisima, u novembru 2020. godine Republika Srbija bila je jedan od potpisnika Sofijske deklaracije o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan kojim se Srbija obavezala da će zajedno sa EU raditi na cilju da od 2050. godine Evropa bude klimatski neutralan kontinent. Samo godinu dana kasnije donet je i akcioni plan zelene agende za zapadni Balkan kojom je otvoren put za Ekonomsko-investicioni plan, a time i svakako povećanje udela energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima Eurostat-a za 2020. godinu, učešće energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji u Srbiji nalazilo se na nivou od 25,98% dok je prosek učešća za četiri uporedive zemlje(Bugarska, Mađarska, Hrvatska i Rumunija) bio na nivou od 23,16%. Posebno nizak udeo obnovljivih izvora energije u finalnoj potrošnji ima Mađarska, sa vrednošću ovog indikatora od 13%. Hrvatska je jedina od četiri uporedive zemlje koja ima veću vrednost ovog indikatora(31%) od Srbije..

Indikator 7.3.1. - Energetski intenzitet meren kroz primarnu energiju i BDP

Indikator (Cilj i potcilj)	7.3.1. Energetski intenzitet meren kroz primarnu energiju i BDP (cilj 7, potcilj 7.3).
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za period 2014-2019, može se videti da je Srbija u ovom periodu smanjila energetsku intenzivnost merenu odnosom primarne energije i BDP-om tj potrebnom količinom megadžula za kreiranje jednog američkog dolara, sa prethodnih 5,13 MJ/USD u 2014 na 5,04 MJ/USD u 2019. godini, što znači da je sada za kreiranje istog nivoa BDP-a potrebno manje energije.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom najdirektnije bave se Strategija razvoja energetike do 2025. godine sa projekcijama do 2030. godine, Zakon o energetskoj efikasnosti i racionalnoj upotrebi energije, kao i četvrti akcioni plan za energetsku efikasnost Republike Srbije za period do 31. 2021. godine. U

	akcionom planu shodno pripisanoj metodologiji EU postavljeni su indikativni ciljevi za Republiku Srbiju za 2020. godinu po kojima primarna energija ne bi trebala da pređe 17.981 miliona toe, a potrošnja finalne energije za energetske svrhe 13.103 miliona toe, što je prema podacima eurostata i ostvareno. U strategiji se mogu pronaći strateški ciljevi vezani za ovaj indikator ali samo u kvalitativnom obliku: „Povećanje energetske efikasnosti u svim sektorima potrošnje. Ciljevi za budućnost mogu se očekivati u integrisanom nacionalnom planu za energetiku i klimu za period 2021-2030 sa vizijom do 2050 koji se trenutno nalazi na javnoj rasprava. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu energetike i rudarstva.
Međunarodni sporazumi	Ovim poglavljem najdirektnije se bavi klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) tačnije poglavlje 15(Energija). U izveštaju EU za 2021 godinu navodi se da je Srbija napravila bitne korake u usklađivanju sa pravnom regulativom EU, pre svega kroz uspostavljanje novog zakona o energetske efikasnosti. Međutim, sa obzirom da je Srbija četiri puta energetski intenzivnija od proseka EU, navodi se da je potrebno dalje usklađivati primarnog i sekundarnog zakonodavstvo radi postepenog usklađivanja sa Direktivom o energetskim performansama u. Kao glavna preporuka navodi se potreba za daljim intenziviranjem na implementaciji merenja struje zasnovanog na potrošnji i naplate u sistemu daljinskog grejanja.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima Eurostat-a o energetskoj produktivnosti, može se videti da je Srbija dosta neefikasno koristi svoje energetske resurse. Srbija kreira svega 2,36 evra vrednosti po kilogramu ekvivalenta nafte, dok je proseka uporedivih zemalja (Bugarska, Mađarska, Hrvatska i Rumunija) na nivou od 4,6 eur/KGOE. Sve zemlje sličnog nivoa razvijenost sa kojima se poredi imaju veću produktivnost od Srbije, s tim da je najveće zaostajanje za Hrvatskom koja kreira čak 5,7 eur/KGOE

Cilj 8 - Dostojanstven rad i ekonomski rast

Indikator 8.1.1 - Godišnja stopa rasta realnog BDP-a po glavi stanovnika

Indikator (Cilj i potcilj)	8.1.1 Godišnja stopa rasta realnog BDP-a po glavi stanovnika (Cilj 8, potcilj 8.1)
Vrednost indikatora	Prosečno ponderisana stopa rasta (CAGR) realnog BDP-a po glavi stanovnika Srbije (ulančane mere obima u EUR po cenama iz 2010.) od 2017. do 2021. godine iznosi 3,5%.
Strateška dokumenta	Ovim indikator najdirektnije se bavi ERP za period 2020-2023 (januar 2021) koji, prema izvoru Ministarstva finansija, projektuje rast realnog BDP-a u 2021. godini na 6%, 2022 - 4% i 2023 - 4%. Međutim, u Revidiranoj Fiskalnoj strategiji za 2022. godinu sa projekcijama za 2023. i 2024., rast realnog BDP-a je revidiran na 7% za 2021, na 4,5% za 2022, i na 5% za 2023. i 2024. godinu. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu privrede (prema članu 4. Zakona o Ministarstvima), a posredna Ministarstvu finansija i Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja. Pored navedenih ministarstava, ključnu nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora ima i Savet za ekonomski razvoj (prema članu 25. Zakona o Ulaganjima) a posrednu Nacionalna služba za zapošljavanje (NSZ) i Socijalno-ekonomski savet (SES).
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast), tačnije poglavlje 17 (Ekonomska i monetarna politika) u okviru predpristupnih pregovora sa EU. Međutim, u izveštaju EK nisu postavljene konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti već su postavljeni drugi, opštiji ciljevi (poput npr. povećanje stepena nezavisnosti NBS, uspostavljanje fiskalnih pravila, unapređenje budžetskog procesa) koji bi posredno doveli do boljih performansi kada je rast BDP-a u pitanju.
Uporedive evropske zemlje	Prosečno ponderisana stopa rasta (CAGR) realnog BDP-a po glavi stanovnika (ulančane mere obima u EUR iz 2010) za prosek uporedivih zemalja EU (Bugarska, Rumunija, Hrvatska i Mađarska) od 2017 do 2021 godine iznosi 2,5% što znači da je Srbija ostvarila bolje rezultate kada je reč o ovom indikatoru u posmatranom periodu. Međutim, realni GDP per capita Srbije izražen u jedinicima jednake kupovne moći (PPP) nalazi se tek na 65% proseka ovih zemalja te je očekivano da Srbija, kao zemlja koja zaostaje po nivou privrednog razvoja, ostvaruje viši rast.

Indikator 8.3.1 - Udeo neformalne zaposlenosti u ukupnoj zaposlenosti, prema sektorima i polu

Indikator (Cilj i potcilj)	8.3.1 Udeo neformalne zaposlenosti u ukupnoj zaposlenosti, prema sektorima i polu (Cilj 8, potcilj 8.3)
Vrednost indikatora	Udeo neformalne zaposlenosti u ukupnoj zaposlenosti smanjio se sa 20,7% 2017. godine na 16,4% 2020. godine. U poljoprivredi je ovaj indikator u posmatranom periodu pao sa 59,4% na 57,4% a van poljoprivrede sa 9,8% na 6,8%. Udeo neformalne zaposlenosti više je opao za žene tj. sa 22,2% na 17,4%. muškarce je opao sa 19,6% na 15,5%.
Strateška dokumenta	Ovim indikator najdirektnije se bave Strategija zapošljavanja u RS za period od 2021. do 2026. godine i povezani Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine. U strategiji, u okviru posebnog cilja broj 1 (Ostvaren rast kvalitetne zaposlenosti kroz međusektorske mere usmerene na unapređenje ponude rada i tražnje za radom) definisano je smanjenje broja neformalno zaposlenih sa 529.200 2019. godine na 396.000 2026. godine. Povezani akcioni plan predviđa smanjenje broja neformalno zaposlenih sa 529.200 2019. godine na 448.400 2023. godine. Međutim, ni u Strategiji ni u Akcionom planu se ne definiše konkretna stopa neformalne zaposlenosti niti se definišu ciljevi po sektorima ili polu. Od strateških dokumenata koji se tiču ovog indikatora a koji još uvek nisu doneti može se izdvojiti Nacionalni program za suzbijanje sive ekonomije u Srbiji za period od 2021. do 2025. godine koji je trenutno u izradi. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, a posredna Ministarstvu privrede i Ministarstvu finansija. Pored navedenih ministarstava, ključnu nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora imaju i Nacionalna služba za zapošljavanje (NSZ) i Socijalno-ekonomski savet (SES) a posrednu Savet za ekonomski razvoj.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast), tačnije poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) u okviru predpristupnih pregovora sa EU. Međutim, u izveštaju EK nisu postavljene konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti već su postavljeni drugi, opštiji ciljevi (poput npr. povećanja izdvajanja za poput npr. povećanja izdvajanja za mere APZ koji bi sistematski ciljali na ranjive kategorije na tržištu rada, unapređivanja socijalnog dijaloga i poboljšavanja radnog zakonodavstva) koji bi posredno doveli do boljih performansi kada je neformalna zaposlenost u pitanju.

Uporedive evropske zemlje	Prema podacima Međunarodne organizacije rada (MOR) , stopa neformalne zaposlenosti za prosek uporedivih zemalja EU (Bugarska, Hrvatska, Mađarska ²³) u 2020. godini iznosila je ukupno svega 4,3% , za muškarce 3,9% a za žene 4,7% što je dosta niže nego u Srbiji . ²⁴
---------------------------	---

Indikator 8.4.2 (12.2.2) - Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po glavi stanovnika, i domaća potrošnja materijala po BDP-u

Indikator (Cilj i potcilj)	8.4.2 (12.2.2) Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po glavi stanovnika, i domaća potrošnja materijala po BDP-u (Cilj 8, potcilj 8.4 tj Cilj 12, potcilj 12.2)	
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na dva pod-indikatora – domaću potrošnju materijala (DMC) (hiljade tona) i produktivnost resursa (RSD/kg). Radi bolje uporedivosti, DMC je ovde izražen u tonama po glavi stanovnika a produktivnost resursa u EUR/kg . DMC Srbije je od 2016. do 2020. godine uvećan sa 16,9 na 19,2 tona per capita . Produktivnost resursa se u posmatranom periodu nije menjala , odnosno ostala je 0,3 EUR/kg i 2016. i 2020. godine.	
Strateška dokumenta	Strategija industrijske politike RS od 2021. do 2030. godine i povezani Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine pokrivaju ovaj indikator. U okviru Strategije, poseban cilj 5: Transformacija industrije od linearnog ka cirkularnom modelu, preciznije mera 5.2: Podsticanje investicija u rešenja cirkularne i niskokarbonske ekonomije kao reneratore rasta može se podvesti pod ovaj indikator. U okviru Akcionog plana , već navedena mera podrazumeva podrazumeva aktivnost na povećanju BDV po jedinici recikliranih sirovina sa 22,9 u 2019 na 22,0 miliona evra/kilo tonu reciklirane sirovine u 2023 godini . Pored toga, Strategija podrazumeva i meru 5.3: Podsticanje efikasnije upotrebe materijalnih resursa i energetske efikasnosti u industrijskim procesima . U povezanom akcionom planu je za datu meru predviđena aktivnost na povećanju BDV po jedinici domaćeg potrošenog materijala sa 298,7 na 315,0 hiljada evra/hiljadu tona domaćeg potrošnog materijala . Od ostalih strateških dokumenata u ovoj oblasti može se izdvojiti Program upravljanja otpadom u RS od 2022. do 2031. godine koji je posredno usmeren ka smanjenju domaće potrošnje materijala i većoj produktivnosti resursa. Od strateških dokumenata koji se tiču ovog indikatora a koji još uvek nisu doneti može se	

²³ Za Rumuniju podaci nisu javno dostupni)

²⁴ Podaci po sektorima (poljoprivreda i van poljoprivrede) nisu dostupni za Mađarsku te nije navedeno kao prosek.

	izdvojiti Program čistije proizvodnje. Za sprovođenje ovih mera i aktivnosti odgovorni su Ministarstvo privrede i Ministarstvo zaštite životne sredine .
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 4 (Zelena agenda i održivo povezivanje), tačnije poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene) u okviru predpristupnih pregovora sa EU. Međutim, u izveštaju EK nisu postavljene konkretno ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti već su postavljeni drugi, opštiji ciljevi (poput npr. povećavanja ulaganja u smanjivanje i odvajanje otpada i rećklažu) koji bi posredno doveli do smanjenja domaće potrošnje materijala i povećanja produktivnosti resursa.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu, najveću domaću potrošnju materijala po glavi stanovnika imala je Srbija (19,8 tona), zatim Bugarska (19,6 tona), Mađarska (15,6), Rumunija (14,3) a najmanju Hrvatska (10,5). Nisu javno dostupni podaci za produktivnost resursa.

Indikator 8.5.1 - Prosečna zarada zaposlenih po satu, prema polu, starosti, zanimanju i invaliditetu

Indikator (Cilj i potcilj)	8.5.1 Prosečna zarada zaposlenih po satu, prema polu, starosti, zanimanju i invaliditetu (Cilj 8, potcilj 8.5)	
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na dva pod-indikatora – prosečnu satnicu za zaposlene žene i muškarce, prema starosti (RSD) i prosečnu satnicu za zaposlene žene i muškarce, prema zanimanju (RSD). Prema poslednjim podacima RZS-a za 2018. godinu, najveće prosečne satnice ostvarene su kod starosti od 60+ godina (438,8 dinara) a najniže od 15 do 29 godina (406 dinara), dok su najveće prosečne satnice kod rukovodioca, funkcionera i zakonodavaca (704,1 dinar) a najniže kod jednostavnih zanimanja (272,7). U oba slućaja, prosećna satnica muškaraca veća je za 10% u odnosu na prosećnu satnicu žena (424,3>386,9). Najveće razlike u visini satnice između muškaraca i žena (14%) prisutne su u starosnoj dobi od 40-49 godina u korist muškaraca a najniže u dobi od 60 i više godina (0,7%) u korist žena. Najveće razlike u visini satnice između muškaraca i žena su kod zanimanja inženjeri, stručni saradnici i tehničari (24%) u korist muškaraca a najniže kod zanimanja poljoprivrednici, šumari, ribari i srodni (4,7%) u korist muškaraca.	

Strateška dokumenta	Strategija zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine i povezani Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine pokrivaju ovaj indikator. U Strategiji, u okviru posebnog cilja 2: Unapređen položaj nezaposlenih lica na tržištu rada, kao jedan od pokazatelja ishoda definisano je smanjenje platnog jaza između muškaraca i žena po starosnim grupama. Odnosno, za starosnu grupu 15+ godina sa 10,6% 2019. godine na 8,7% 2026. godine i za starosnu grupu 15-29 godina sa 5,4% 2019. na 5,0% 2026. godine. Akcioni plan planira da ove ciljane vrednosti u 2023. godini budu 9,5% (15+) i 5,6% (15-29). Ključnu nadležnost za ovaj indikator imaju Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Socijalno ekonomski savet.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast), tačnije poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) u okviru predpristupnih pregovora sa EU. Međutim, u izveštaju EK nisu postavljene konkretno ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti već su postavljeni drugi, opštiji ciljevi (poput npr. povećanja izdvajanja za mere APZ koji bi sistematski ciljali na ranjive kategorije na tržištu rada, unapređivanja socijalnog dijaloga i poboljšavanja radnog zakonodavstva) koji bi posredno doveli do smanjenja rodnog jaza u zaradama.
Uporedive evropske zemlje	Podaci UN-a dostupni su za 2019. godinu u lokalnoj valuti. Nakon konverzije u evro, najveće prosečne zarade po satu za oba pola, žene i muškarce su u Češkoj (8,2, 7,3, 8,9, respektivno), zatim Slovačkoj (7,6, 6,9, 8,3), Rumuniji (6,1, 6,0, 6,1) a najmanje u Srbiji (2,1, 2,0, 2,1). Podaci za ostale zemlje nisu javno dostupni. ²⁵

Indikator 8.5.2 - Stopa nezaposlenosti, prema polu, starosti i invaliditetu

Indikator (Cilj i potcilj)	8.5.2 Stopa nezaposlenosti, prema polu, starosti i invaliditetu (Cilj 8, potcilj 8.5)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a, stopa nezaposlenosti za lica radnog uzrasta (15-64) u 2020. godini iznosila je 9,5% što predstavlja smanjenje od 6,4 p.p. u odnosu na 2016. godinu. Najviše se smanjila stopa nezaposlenosti za mlade (15-29) odnosno za 8,3 p.p. i 2020. je iznosila 26,6% dok se za lica od 15+ smanjila 6,3 p.p. i u 2020. je iznosila 6,3%. Posmatrajući rodnu strukturu, svoj položaj su najviše unapredile mlade žene (15-29) čija se	

²⁵ Zbog prevelike količine podataka, podaci o starosnoj dobi i zanimanju nisu uzimani u obzir u komparativnoj analizi.

	stopa nezaposlenosti smanjila za 10 p.p. u posmatranom periodu ali su one i dalje kategorija sa najvećom stopom nezaposlenosti (29,5%) u 2020. godini. S druge strane, kod muškaraca 15+ se u posmatranom periodu najmanje smanjila stopa nezaposlenosti tj za 5,9 p.p. mada su oni kategorija sa najnižom stopom nezaposlenosti u 2020. godini (8,7%).
Strateška dokumenta	Strategija zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine i povezani Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine pokrivaju ovaj indikator. U Strategiji, u okviru Opšteg cilja: Uspostavljen stabilan i održivi rast zaposlenosti zasnovan na znanju i dostojanstvenom radu, kao cilj je navedeno da se do 2026. godine stope nezaposlenosti za starosne kategorije 15+, 15-29 i 15-64 godina smanje na 8,7% (muškarci 8,3%, žene 9,3%), 16,3% (muškarci 15,8%, žene 17,1%) i 9,2% (muškarci 8,8%, žene 9,8%), respektivno. Akcioni plan predviđa da ove vrednosti za iste kategorije do 2023. budu 11,5% (muškarci 10,9%, žene 12,2%), 20% (muškarci 19,3%, žene 20,9%) i 12,1% (muškarci 11,6%, žene 12,8%), respektivno. Ključnu nadležnost za ovaj indikator imaju Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Socijalno ekonomski savet.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast), tačnije poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) u okviru predpristupnih pregovora sa EU. Međutim, u okviru poglavlja nisu postavljene konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti već su postavljeni drugi, opštiji ciljevi (poput npr. povećanja izdvajanja za mere APZ koji bi sistematski ciljali na ranjive kategorije na tržištu rada, unapređivanja socijalnog dijaloga i poboljšavanja radnog zakonodavstva) koji bi posredno doveli do smanjenja nezaposlenosti za sve kategorije stanovništva.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a za 2019. godinu, najveću stopu nezaposlenosti za oba pola imala je Srbija (10,4%), zatim Hrvatska (6,6%), Bugarska (4,2%), Rumunija (3,9%) i najmanju Mađarska (3,4%). Kod muškaraca, najveću stopu imala je Srbija (9,9%), Hrvatska (6,2%), Bugarska (4,5%), Rumunija (4,3%) pa Mađarska (3,4%). Kod žena, Srbija (11,1%), Hrvatska (7,2%), Bugarska (3,9%), Mađarska (3,5%), Rumunija (3,4%).

Indikator 8.6.1 - Udeo mladih (starosti 15-29 godine) koji nisu obuhvaćeni obrazovanjem, zaposlenošću ili obukom

Indikator (Cilj i potcilj)	8.6.1 Udeo mladih (starosti 15-29²⁶ godine) koji nisu obuhvaćeni obrazovanjem, zaposlenošću ili obukom (Cilj 8, potcilj 8.6)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a, ukupna NEET stopa je opala od 2016 za 2,3 p.p. i 2020. godine je iznosila 20%. Kada je reč o muškarcima, ova stopa je u posmatranom periodu opala za 1,9 p.p. i u 2020. je iznosila 18,4% dok je za žene opala za 2,9 p.p. i u 2020. je iznosila 21,6%.
Strateška dokumenta	Pitanjima NEET-a prvenstveno se bavi Nacionalna strategija za mlade za period od 2015. do 2025. i povezani akcioni plan koji je istekao (od 2018-2020). U okviru Strategije, strateški cilj 1 podrazumeva Unapređenu zapošljivost i zaposlenost mladih žena i muškaraca i deli se u nekoliko specifičnih ciljeva koji su u službi njegovog ostvarenja. Strategija ne postavlja konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti u određenom periodu. Strategija zapošljavanja u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine i povezani Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine takođe pokrivaju ovaj indikator. Strategija planira smanjenje stope NEET-a sa 18,9% 2019. godine na 12,8% 2026. godine dok AP planira njeno smanjenje na 15,7% do 2023. godine. Pored toga, u okviru mere 2.5 Pобољшanje položaja mladih na tržištu rada, AP predviđa aktivnost: Razvijanje modela za doseganje, registrovanje i aktivaciju mladih iz NEET kategorije koji su van institucija sistema ali bez utvrđivanja konkretnih ciljnih vrednosti. Strategija razvoja obrazovanja i vaspitanja u RS do 2030. godine na posredan način utiče i na smanjenje stope NEET-a, kroz dva opšta cilja koja se tiču podizanja kvaliteta, dostupnosti, pravednosti i relevantnosti preduniverzitetskog i univerzitetskog obrazovanja i vaspitanja dok povezani AP postavlja konkretne ciljne vrednosti na tom polju. Ključnu nadležnost za ovaj indikator imaju Ministarstvo omladine i sporta, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja i Socijalno ekonomski savet.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast), tačnije poglavlja 19 (Socijalna politika i zaposlenost) i 26 (Edukacija i kultura) u okviru predpristupnih pregovora sa EU. Međutim, ni u okviru poglavlja 19 a ni 26 nisu postavljene konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti već su postavljeni drugi, opštiji ciljevi (poput npr. povećanja izdvajanja za mere APZ koje bi sistematski ciljali na mlade, poboljšanje radnog zakonodavstva, povećano učešće u obrazovanju i brizi dece u ranom detinjstvu, konsolidovanje Nacionalnog kvalifikacionog okvira – NQF sa fokusom na neformalno obrazovanje i usvajanje preporuka

²⁶ U izveštaju RZS-a su dati podaci i za udeo mladih od 15-24 godine ali je zbog međunarodne uporedivosti korišćen podatak za starosnu grupu 15-29 godina.

	Evropskog udruženja za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju) koji bi posredno doveli do smanjenja nezaposlenosti za sve kategorije stanovništva.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima sa Eurostat baze, % NEET-a za prosek 4 uporedive zemlje EU (Hrvatska, Mađarska, Bugarska, Rumunija) u 2020. iznosio je ukupno 16% , odnosno za muškarce 11,6% a za žene 20,6% što govori o nepovoljnijem položaju mladih u Srbiji u odnosu na svoje vršnjake iz susedstva.

Indikator 8.7.1. - Udeo i ukupan broj dece starosti 5-17 godina koja su uključena u dečiji rad, prema polu i starosti

Indikator (Cilj i potcilj)	8.7.1 Udeo i ukupan broj dece starosti 5-17 godina koja su uključena u dečiji rad, prema polu i starosti (Cilj 8, potcilj 8.7)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za 2019. godinu , udeo dece u Srbiji koji je podvrgnuta dečijem radu ukupno je 9,5% , odnosno 11,2% za muškarce i 7,5% za žene . Prema starosnim grupama, najviše dece od 5-11 godina (15,9%) je podvrgnuto dečijem radu, zatim od 12-14 a najmanje od 15-17 godina.
Strateška dokumenta	Pitanjem prisilnog rada se najdirektnije bavi Strategija prevencije i suzbijanja trgovine ljudima, posebno ženama i decom i zaštite žrtava 2017-2022 i povezani Akcioni plan koji je istekao (za 2019. i 2020. godinu) . U okviru cilja 5 Strategije: Deca su zaštićena od trgovine ljudima i njenih posledica posebnim participativnim programima koji se sprovode u njihovom najboljem interesu, spominje se i smanjenje pojave dečijeg rada. Međutim, nisu definisane nikakve konkretne ciljne vrednosti na ovom polju . Odgovorni za sprovođenje ove strategije na osnovu opredeljenog budžeta su Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo pravde, Ministarstvo zdravlja, Ministarstvo kulture i informisanja, Republičko javno tužilaštvo, Pravosudna akademija i Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja .
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 1 (Osnovne pristupnog procesa) tačnije poglavlje 24: Pravda, sloboda i bezbednost u okviru predpristupnih pregovora sa EU . Međutim, trgovina ljudima i dečiji rad se ne spominju u ključnim preporukama Evropske komisije na ovom polju. Pored toga, Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) , tačnije poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) takođe se nominalno bavi pitanjem dečijeg rada. Međutim, ni u okviru poglavlja 19 eliminisanje dečijeg rada nije

	identifikovano kao jedan od izazova u ovoj oblasti niti su istaknute ključne preporuke.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2019. godinu, udeo dece koja su uključena u dečiji rad dosta je veći u Srbiji nego u Severnoj Makedoniji i ukupno (9,5%>2,9%) i za žene (7,5%>2,1%) i za muškarce (11,2%>3,7%). Podaci za ostale zemlje nisu javno dostupni.

Indikator 8.10.1 - Broj filijala komercijalnih banaka na 100.000 odraslih stanovnika i automatizovanih bankomata (ATM) na 100.000 odraslih

Indikator (Cilj i potcilj)	8.10.1 (a) Broj filijala komercijalnih banaka na 100.000 odraslih stanovnika i (b) automatizovanih bankomata (ATM) na 100.000 odraslih (Cilj 8, potcilj 8.10)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za 2020. godinu, broj filijala komercijalnih banaka na 100.000 odraslih stanovnika opao je za 1,8 p.p. i u slučaju stanovnika 15+ godina (na 26,7% 2020. godine) i u slučaju stanovnika 18+ godina (na 27,7% 2020. godine). Kada je reč o broju automatizovanih bankomata (ATM) na 100.000 odraslih stanovnika, njihov broj je porastao za 2,2 p.p. za stanovništvo 15+ godina (na 51,64% 2020. godine) i za 2,6 p.p. za stanovništvo 18+ godina (na 53,58% 2020. godine).	
Strateška dokumenta	Ovi ciljevi nisu definisani ni u jednom strateškom dokumentu RS. Na povećanje pristupa finansijskih usluga građanima i privredi bi trebalo da utiče NBS.	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 1 (Konkurentnost i inkluzivni rast) tačnije poglavlje 17: Ekonomska i monetarna politika u okviru predpristupnih pregovora sa EU. Međutim, izveštaj EK ne bavi se ni brojem filijala komercijalnih banaka kao ni brojem automatizovanih bankomata.	
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu, najveći broj filijala komercijalnih banaka na 100.000 odraslih stanovnika (15+) imala je Bugarska – 60,2, zatim Srbija – 27,3, Hrvatska – 27,1, Mađarska – 23,4 a najniži Rumunija – 22,6. Kada je reč o broju automatizovanih bankomata na 100.000 odraslih stanovnika (15+) najviše ih je imala Hrvatska (142), zatim Bugarska (91), Rumunija (63), Mađarska (60) a najmanje Srbija (52).	

Cilj 9 - Industrija, inovacije, infrastruktura

Indikator 9.1.2 - Obim putničkog i teretnog transporta, prema vrsti transporta

Indikator (Cilj i potcilj)	9.1.2 Obim putničkog i teretnog transporta, prema vrsti transporta (Cilj 9, potcilj 9.1)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za 2020. godinu, putnički saobraćaj je u 2020. godini, zbog posledica krize izazvane COVID-19 virusom, pao za 35% u odnosu na prethodnu godinu i iznosio je 9.371 putničkih kilometara. Najveći pad je zabeležio vazdušni saobraćaj (63%), a najmanje kopneni gradski (20%). Međutim, u periodu od 2015-2019 koji je relevantniji za posmatranje, putnički saobraćaj je rastao po prosečnoj godišnjoj stopi od 2%. U ovom periodu najviše je rastao vazdušni saobraćaj (5% godišnje) dok je jedino železnički saobraćaj opao (11% godišnje). Kada je reč o teretnom transportu, on je u 2020. pao za 7% (na 11.879 putničkih kilometara). Najveći pad zabeležio je saobraćaj unutrašnjim plovim putevima (23%) a rast je jedino ostvario vazdušni saobraćaj (4%). U periodu od 2015-2019, teretni saobraćaj je rastao po prosečnoj godišnjoj stopi od 10%, od čega je najviše porastao vazdušni saobraćaj (26% godišnje) a jedini pad ostvario je železnički saobraćaj (3% godišnje).
Strateška dokumenta	Jedini aktuelni strateški dokument koji se bavi ovim indikatorom je Strategija razvoja vodnog saobraćaja RS od 2015. do 2025. godine. Kao prvi strateški cilj strategije definisano je da se poveća promet (unutrašnji prevoz, uvoz i izvoz) na unutrašnjim vodnim putevima RS do 2025. godine za 35% u odnosu na 2012. Akcioni plan za ovu strategiju istekao je 2020. godine. Ovim indikatorom se bavi takođe i Nacionalni program javne železničke infrastrukture od 2017. do 2021. godine koji je istekao. Na kraju, ovaj indikator bi trebalo da pokriva i najavljivana Nacionalna strategija transporta za period od 2022. do 2030. godine koja je još uvek u pripremi. Za sprovođenje ovog indikatora odgovorni su Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (kao i sektori, direkcije i uprave unutar njega), JP „Putevi Srbije“, JP „Koridori Srbije“, Agencija za upravljanje lukama, Savet za saobraćaj Pokrajinskog sekretarijata za privredu zapošljavanje i

	ravnopravnost polova, JP „Vode Vojvodine“, „Železnice Srbije“ AD, „Infrastruktura železnice Srbije“ AD, „Srbija Voz“ AD, „Srbija Kargo“ AD.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) odnosno poglavlja 14 (Transport) i 21 (Trans-evropske mreže). U okviru poglavlja 14, EK je u svom poslednjem izveštaju za 2021. godinu dala nekoliko preporuka. Kada je reč o transportu generalno, potrebno je da Srbija ažurira svoj strateški okvir koji bi pratio najnovija dešavanja i koji bi bio usklađen sa strategijama EU. Investicije u transportnu infrastrukturu treba da budu prioritizovane kroz jedinstven mehanizam koji bi bio zasnovan na studijama izvodljivosti u skladu sa standardima i praksom EU (pogotovo kada je reč o javnim nabavkama). Potrebno je dalje jačanje administrativnih kapaciteta, posebno u vezi sa transportom opasnih materija, bezbednošću na putevima, inteligentnim transportnim sistemima (ITS) i železnicom, (posebno regulatornim telom za železnicu). U okviru poglavlja 21, EK je preporučila da Srbija u narednoj godini usvoji planiranu Nacionalnu strategiju stransporta 2022-2030 uključujući i Akcioni plan, kao i Nacionalnu strategiju i akcioni plan za Inteligentne transportne sisteme (ITS). Oni bi trebalo da budu u skladu sa strategijom održive i pametne mobilnosti EU i smernicama EU za razvoj transevropskih transportnih mreža.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu, kada je reč o putničkom saobraćaju, najveći kopneni saobraćaj izražen u hiljadama putničkih kilometara imala je Rumunija – 114 miliona, Mađarska – 62 miliona, Srbija – 43 miliona, Hrvatska - 39 miliona, a najmanji Bugarska – 36 miliona. Kada je reč o vazdušnom saobraćaju, najveći promet imala je Mađarska – 24 miliona, Rumunija – 2 miliona, Srbija – 1 milion, Bugarska – 555 hiljada, a najmanji Hrvatska – 420 hiljada. Kada je reč o železničkom saobraćaju, najveći promet imala je Rumunija – 27 miliona, Mađarska – 17 miliona, Srbija – 10 miliona, Hrvatska – 9 miliona a najmanji Bugarska – 8,7 miliona. Kada je reč o teretnom saobraćaju, za istu godinu izražen u hiljadama tonskih kilometara, najveći kopneni saobraćaj imala je Rumunija – 67 miliona, Mađarska – 45 miliona, Bugarska – 29 miliona, Srbija – 24 miliona, a najmanji Hrvatska – 4miliona. Kada je reč o vazdušnom saobraćaju, najveći promet imala je Srbija – 8.101, Bugarska – 1.025, Rumunija – 889, Hrvatska – 179, a najmanji Mađarska -0. Kada je reč o železničkom saobraćaju, najveći promet imala je Rumunija – 25 hiljada, Bugarska – 11 hiljada, Hrvatska – 11 hiljada, Srbija – 10 hiljada a najmanji Mađarska – 7 hiljada. Kada je reč o saobraćaju unutrašnjim plovrim putevima, najveći

	promet imala je Srbija – 35 miliona, Rumunija – 26 miliona, Mađarska – 10 miliona, a najmanji Hrvatska – 834 hiljade.
--	---

Indikator 9.2.1 - Bruto dodata vrednost prerađivačke industrije, učešće u BDP-u i po glavi stanovnika

Indikator (Cilj i potcilj)	9.2.1 Bruto dodata vrednost prerađivačke industrije, učešće u BDP-u i po glavi stanovnika (Cilj 9, potcilj 9.2)
Vrednost indikatora	Ovaj indikator sastoji se od dva pod-indikatora : 9.2.1.a Bruto dodata vrednost prerađivačke industrije, učešće u BDP-u i 9.2.1.b Bruto dodata vrednost prerađivačke industrije po glavi stanovnika . Prema poslednjim podacima RZS-a, učešće BDV-a prerađivačke industrije u BDP-u smanjilo se od 2016 do 2020 godine za 1,5 p.p. iznosio je 13,3% u 2020. godini. S druge strane, u istom periodu, BDV prerađivačke industrije po glavi stanovnika povećao se za 8,8% na 929 dolara (u stalnim cenama 2015) u 2020. godini.
Strateška dokumenta	Strategija industrijske politike RS od 2021. do 2030. godine i povezani Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine se bave ovim indikatorom. U okviru Strategije, opšti cilj jeste Podizanje konkurentnosti industrije Srbije. U akcionom planu, kao prvi pokazatelj stepena ostvarivanja ovog cilja navodi se rast BDV-a prerađivačkog sektora u ukupnom BDV-u sa 17,5% u 2018. godini na 19,5% u 2023. godini. ²⁷ Pored toga, kao drugi pokazatelj ostvarivanja ovog cilja navodi se BDV po zaposlenom u prerađivačkom sektoru koji je planiran da raste sa 15,7 hiljada evra u 2018. godini na 19,0 hiljada evra u 2023. godini. Strategija za podršku razvoja malih i srednjih preduzeća, preduzetništva i konkurentnosti još uvek nije doneta. Za ovaj indikator najodgovornije je Ministarstvo privrede , a takođe su odgovorni i Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Privredna komora Srbije i Razvojna agencija Srbije.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 20 (Preduzetništvo i industrijska politika). U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka istaknute su tri stvari: 1) Potrebno je uložiti dalje napore na unapređenju predvidivosti poslovnog okruženja, sa akcentom na direktnije uključivanje preduzeća

²⁷ Napomena: U strategiji se umesto učešća u BDP-u navodi učešće u BDV-u.

	u proces regulacije; 2) Usvojiti novu Strategiju za podršku razvoja malih i srednjih preduzeća, preduzetništva i konkuretnosti; 3) Preraspodeliti budžetska sredstva koja su trenutno usmerena na privlačenje SDI za finansijsku i tehničku podršku MSP-ovima.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu, najveću bruto dodatu vrednost preradivačke industrije po glavi stanovnika [USD u stalnim cenama 2015] imala je Mađarska – 2.619, zatim Rumunija – 1.910, Hrvatska – 1.677, Bugarska – 970 a najmanji Srbija – 920. Najveće učešće BDV preradivačke industrije u BDP-u, imala je Mađarska – 18,6%, Rumunija – 17,6%, Srbija – 14,2%, Hrvatska – 13,1%, a najmanje Bugarska – 12,3%.

Indikator 9.2.2 - Zaposlenost u proizvodnji (prerađivačkoj industriji) kao udeo u ukupnoj zaposlenosti

Indikator (Cilj i potcilj)	9.2.2 Zaposlenost u proizvodnji (prerađivačkoj industriji) kao udeo u ukupnoj zaposlenosti (Cilj 9, potcilj 9.2)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a, udeo zaposlenosti u prerađivačkoj industriji uvećao se od 2017. do 2021. godine za 2,7 p.p. dostižući 19,8% u 2021. godini.	
Strateška dokumenta	Strategija industrijske politike RS od 2021. do 2030. godine i povezani Akcioni plan za period od 2021. do 2023. godine se bave ovim indikatorom. U okviru Strategije, među očekivanim rezultatima navodi se Održivi rast volumena i kvaliteta industrijske zaposlenosti ali bez određenih ciljnih vrednosti. U akcionom planu se ne navodi targeti koji se tiču ovog indikatora. Strategija za podršku razvoja malih i srednjih preduzeća, preduzetništva i konkuretnosti još uvek nije doneta. Za ovaj indikator najodgovornije je Ministarstvo privrede , a takođe su odgovorni i Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Privredna komora Srbije i Razvojna agencija Srbije.	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 20 (Preduzetništvo i industrijska politika) . U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka istaknute su tri stvari: 1) Potrebno je uložiti dalje napore na unapređenju predvidivosti poslovnog okruženja, sa akcentom na direktnije uključivanje preduzeća u proces regulacije; 2) Usvojiti novu Strategiju za podršku razvoja malih i srednjih preduzeća, preduzetništva i konkuretnosti; 3) Preraspodeliti	

	budžetska sredstva koja su trenutno usmerena na privlačenje SDI za finansijsku i tehničku podršku MSP-ovima.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2020. godinu, najveći udeo proizvodnje u zaposlenosti imala je Mađarska – 21,6%, zatim Srbija – 18,7%, Bugarska – 18,5%, Rumunija – 18,1%, a najmanji Hrvatska – 17,7%.

Indikator 9.4.1 - Emisije CO₂ po jedinici stvorene dodate vrednosti

Indikator (Cilj i potcilj)	9.4.1 Emisije CO₂ po jedinici stvorene dodate vrednosti (Cilj 9, potcilj 9.4)
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na 3 različita pod-indikatora 9.4.1.a, 9.4.1.b i 9.4.1.c. – Emisije CO₂ po jedinici dodate vrednosti u oblasti prerađivačke industrije. Kada je reč o 9.4.1.a - Emisije CO₂ iz procesa sagorevanja goriva – u periodu od 2014 do 2018²⁸, ona se povećala za 18% za privredu u celini (na 44,79 miliona tona) i za 9% za prerađivačku industriju (na 3,78 miliona tona). Dalje, indikator 9.4.1.b meri emisije CO₂ po jedinici BDP – one su se u posmatranom periodu povećale za 6% (na 0,37kg CO₂ po konstantnim američkim dolarima iz 2017). Na kraju, indikator 9.4.1.c meri emisije CO₂ po jedinici dodate vrednosti u oblasti preradjivačke industrije – u posmatranom periodu smanjile su se za 3% (na 0,59kg CO₂ po konstantnim američkim dolarima iz 2015).
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se bavi Nacionalna strategija održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara iz 2012. Kao prvi opšti cilj strategija postavlja uravnoteženost između korišćenja resursa, ekonomskih/privrednih interesa, društvenih interesa i interesa zaštite životne sredine. Međutim, ova strategija nema zacrtan vremenski rok važenja niti za nju postoji akcioni plan. Pored toga, ovim indikatorom bavi se i Strategija razvoja energetike do 2025. sa projekcijama do 2030. godine i Program ostvarivanja Strategije razvoja energetike za period od 2017. do 2023. godine. Kao ciljevi koji se postižu ostvarivanjem ove strategije do 2030. godine navode se postizanje željenog stepena proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, podizanje stepena energetske efikasnosti i smanjivanje emisija gasova staklene bašte (tzv. GHG). Program ne definiše konkretne pokazatelje koje bi trebalo ostvariti kada je reč o smanjivanju emisije CO₂.

²⁸ Noviji podaci od 2018. godine nisu javno dostupni.

	Za sprovođenje ove strategije najodgovornije je Ministarstvo zaštite životne sredine, a potom i Ministarstvo rudarstva i energetike, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Zavod za zaštitu prirode Srbije, Pokrajinski zavod za zaštitu prirode, Sekretarijat za zaštitu životne sredine grada Beograda, JP „Elektroprivreda Srbije“, JP „Srbijagas“, JP „Elektromreža Srbije“, Agencija za Energetike RS.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost) odnosno poglavlje 15 (Energetika). U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka treća preporuka se tiče smanjenja emisije CO₂: Unaprediti tranziciju zelene energije usvajanjem nacionalnog energetskeg i klimatskog plana sa ambicioznim ciljevima smanjenja emisije CO₂ i povećanja udela obnovljivih izvora energije i uštede energije. Preduzeti konkretne korake ka postepenom ukidanju uglja kao što je već usaglašeno Sofijskom deklaracijom o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan. Na kraju, pokrenuti prvu aukciju za nabavku električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije 2021. godine.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2019. godinu, najveću emisiju CO₂ iz procesa sagorevanja goriva, izraženu u milionima tona ukupno je imala Rumunija – 70,1, Mađarska – 45,4, Srbija – 45,1, Bugarska – 38,0, Hrvatska – 15,3. Kada je reč o prerađivačkoj industriji, najveću emisiju imala je Rumunija – 12, Mađarska – 6, Bugarska – 4, Srbija – 3, a najmanju Hrvatska – 2. Kada je reč o emisiji CO₂ po jedinici BDP [kg CO₂ po konstanti 2017 USD], u istoj godini najveću je imala Srbija – 0,36, zatim Bugarska – 0,24, Mađarska – 0,14, Hrvatska – 0,13 a najmanju Rumunija – 0,12. Na kraju, kada je reč o emisiji CO₂ po jedinici dodate vrednosti u oblasti prerađivačke industrije [kg CO₂ po konstanti 2015 USD], najveću vrednost imala je Bugarska – 0,57, zatim Srbija – 0,49, Rumunija – 0,29, Hrvatska – 0,28, a najmanju Mađarska – 0,22.

Indikator 9.5.1 - Ukupna ulaganja u istraživanje i razvoj kao udeo u BDP-u

Indikator (Cilj i potcilj)	9.5.1 Ukupna ulaganja u istraživanje i razvoj kao udeo u BDP-u (Cilj 9, potcilj 9.5)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a, u periodu od 2016. do 2020. godine, ukupna ulaganja u istraživanje i razvoj su porasla za svega 0,07 p.p odnosno na 0,91% 2020. godine. Sektorski posmatrano, jedino su porasla ulaganja u državnom i privatnom sektoru i to za po 0,05 p.p. dok su u

	sektoru obrazovanja čak opala za 0,01 p.p. a u neprofitnom sektoru su ostala ista (0,00%).
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija pametne specijalizacije u RS za period od 2020. do 2027. godine i povezani Akcioni plan za period od 2021. do 2022. godine. Kao opšti cilj Strategije naveden je „Usmeren razvoj republike srbije ka visokokonkurentnoj privredi kroz istraživanje, razvoj, inovacije i preduzetničke inicijative u oblastima 4s.“ Kao drugi posebni cilj strategije definisan je „Podržan razvoj privrede kroz istraživanje i razvoj i saradnju među učesnicima četverostrukog heliksa“. U akcionom planu planirano je povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj sa 0,89% BDP-a 2019. godine na 1,1% BDP-a 2022. godine. Ovim indikatorom takođe se bavi i Strategija naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije za period od 2021. do 2025. godine i povezani akcioni plan od 2021. do 2023. godine. Poseban cilj broj 1 Strategije odnosi se na obezbeđivanje neophodnih uslova za dinamični razvoj nauke, tehnološkog razvoja i inovacija. Mera 1.1. bavi se ciljnim nivoima budžetskog finansiranja i podrazumeva indikator koji meri ukupno ulaganje u istraživanje i razvoj i planira rast sa 0,8% BDP-a u 2019. na 1,4% BDP-a u 2025. godini. Akcioni plan ne definiše ciljne vrednosti do 2023. godine. Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora odgovorne su sledeće institucije: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo privrede, zatim Fond za nauku RS, Fond za Inovacionu delatnost.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 25 (Nauka i istraživanje). U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka relevantna je ona koja se tiče povećanja državnog izdvajanja za istraživanje i inovacije.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima iz Eurostat baze, iako su Hrvatska, Mađarska, Bugarska i Rumunija 2016. godine u proseku bile u lošijoj startnoj poziciji od Srbije (ukupna potrošnja na istraživanje i razvoj 0,78% BDP-a prema 0,84% u Srbiji), one su svoju poziciju mnogo više unapredile tj. za 0,16 p.p. (Srbija svega 0,07 p.p.). Prema tome, u 2020. godini ove zemlje su u proseku izdvajale više za istraživanje i razvoj nego Srbija (0,94%>0,91%).

Indikator 9.5.2 - Broj istraživača na milion stanovnika

Indikator (Cilj i potcilj)	9.5.2 Broj istraživača (izraženo kao ekvivalent zaposlenosti sa punim radnim vremenom) na milion stanovnika (Cilj 9, potcilj 9.5)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a, u periodu od 2016. do 2020. godine, broj istraživača na milion stanovnika se povećao za 2,3% na 2.405 u 2020. godini.
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom bavi se Strategija pametne specijalizacije u RS za period od 2020. do 2027. godine i povezani Akcioni plan za period od 2021. do 2022. godine. U strategiji nisu definisane konkretne mere za povećanje broja istraživača ali je u meri 2.9: Kompetitivan poziv kojim se dodatno stimulišu istraživački ugovori u oblastima 4S između NIO i korisnika istraživanja kao pokazatelj uspeha definisan rast broja istraživačkih ugovora u oblastima 4S između NIO i korisnika istraživanja²⁹ (ciljna vrednost biće definisana kada se raspiše poziv). U akcionom planu planirano je povećanje broja istraživačkih ugovora (u istoj oblasti) sa 0 u 2020. godini na 30 u 2022. godini. Pored toga, planirano je povećanje broja istraživača (u istoj oblasti) sa 0 u 2020. godini na 350 u 2022. godini. Ovim indikatorom takođe se bavi i Strategija naučnog i tehnološkog razvoja Republike Srbije za period od 2021. do 2025. godine i povezani akcioni plan od 2021. do 2023. godine. U okviru mere 1.2: Razvoj ljudskih resursa planirano je povećanje ukupnog broja istraživača sa 12.000 u 2019. godini na 20.000 u 2025. godini. U akcionom planu su u okviru iste mere definisane dve aktivnosti odnosno Razvoj ljudskih resursa kroz programe Ministarstva prosvete nauke i tehnološkog razvoja (1.2.1.) kao i kroz programe Fonda za nauku (1.2.2.). Za prvi indikator je planirano povećanje izdvajanja za povećanje broja novoangažovanih istraživača za 2021, 2022 i 2023. godinu dok za drugi indikator nisu definisana planirana sredstva. Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora odgovorne su sledeće institucije: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo privrede, zatim Fond za nauku RS, Fond za Inovacionu delatnost.

²⁹ Odnosi se na novi program Fonda za nauku Republike Srbije „Inovacije“. Program ima za cilj realizaciju projekata s učešćem partnera iz privrednog sektora i s obaveznom neposrednom primenom rezultata istraživanja.

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 25 (Nauka i istraživanje) . U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka relevantna je ona koja se tiče povećanja državnog izdvajanja za istraživanje i inovacije .
Uporedive evropske zemlje	U Eurostat bazi su dostupni podaci jedino za Hrvatsku u 2020. godini i ona je u ovoj godini imala čak 3.949 istraživača na milion stanovnika odnosno za 64% više nego Srbija .

Indikator 9.c.1 - Udeo stanovništva obuhvaćenog mobilnom mrežom, prema tehnologijama

Indikator (Cilj i potcilj)	<i>9.c.1 Udeo stanovništva obuhvaćenog mobilnom mrežom, prema tehnologijama (Cilj 9, potcilj 9.c)</i>
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a, u periodu od 2016. do 2020. godine , udeo stanovništva koji je obuhvaćen 2G mrežom opao je za 0,57 p.p. na 99,2% u 2020. godini, udeo obuhvaćen 3G mrežom je porastao za 0,43 p.p. na 98,9% u 2020. godini i udeo obuhvaćen 4G mrežom je porastao za 19,9 p.p. na 98,1% u 2020. godini .
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija razvoja informacionog društva i informacione bezbednosti u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine sa Akcionim planom za period od 2021. do 2023. godine. U Strategiji i AP nisu predviđene ciljne vrednosti za mobilni internet ali je u okviru Cilja 1 planiran rast upotrebe interneta za domaćinstava i pojedince sa 80,1% i 78,4% u 2020. godini na 90% i 88% u 2026. godini, respektivno. U AP su postavljene ciljne vrednosti za domaćinstva i pojedince na 84% i 83% u 2023. godini, respektivno. Ovim indikatorom se takođe bavi i Strategija razvoja mreža nove generacije do 2023. godine . U njoj su kao prva tri cilja istaknuti 1. Izrada i ažuriranje mapa dostupnosti širokopojasne infrastrukture. 2. Razvoj okosnice širokopojasne mreže konsolidovanjem infrastrukture koja je u vlasništvu države. 3. Razvoj širokopojasnih mreža za pristup. Strategija nema Akcioni plan . Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora odgovorne su sledeće institucije: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo privrede, zatim Fond za nauku RS, Fond za Inovacionu delatnost .

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 10 (Informaciono društvo i mediji) . U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu , u okviru preporuka ne stoji nijedna preporuka koja se tiče povećanja dostupnosti (mobilnog) interneta .
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2019. godinu , udeo stanovništva obuhvaćenog 4g mrežom najviši je u Bugarskoj – 99,9% , zatim Hrvatskoj – 99,4%, Mađarskoj – 99,2%, Rumuniji – 98,1% i najmanji u Srbiji – 96,9% .

Cilj 10 - Smanjenje nejednakosti

Indikator 10.1.1 - Stope rasta izdataka domaćinstava ili prihoda po glavi stanovnika donjih 40% stanovništva i ukupnog stanovništva

Indikator (Cilj i potcilj)	10.1.1 Stope rasta izdataka domaćinstava ili prihoda po glavi stanovnika donjih 40% stanovništva i ukupnog stanovništva (Cilj 10, potcilj 10.1)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period 2018-2020 , stopa rasta raspoloživog prihoda po glavi stanovnika za ukupno stanovništvo povećalo se za 6,3 p.p. na 8,7% a za donjih 40% stanovništva za 10,8% na 14,2% .
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom trebalo bi da se bavi Program reformi politike zapošljavanja i socijalne politike u procesu pristupanja Evropskoj uniji (ESRP) iz 2016. godine . Međutim, u ovom dokumenta nema konkretnih ciljeva ili pokazatelja efekta koji se tiču smanjivanja nejednakosti. Za sprovođenje ovog indikatora nadležne su sledeće institucije: Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Nacionalna služba za zapošljavanje (NSZ), Ministarstvo finansija, Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje (RFZO), Ministarstvo zdravlja, Republički fond za zdravstveno osiguranje (RFZO), Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo za evropske integracije .

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) tj poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) . U posljednjem izveštaju EK za 2021. godinu konstatovano je da pokrivenost i adekvatnost novčanih naknada za zadovoljavanje osnovnih potreba nije dovoljna za pokrivanje osnovnih potreba . Pored toga, potrebno je poboljšati kvalitet i pokrivenost usluga , a nadzorne i regulatorne mehanizme, praćenje i evaluaciju treba ojačati . Nije postignut napredak u uslugama socijalne zaštite na lokalnom nivou ili u procesu deinstitucionalizacije. Sistem namenskih transfera uveden 2016. godine Zakonom o socijalnoj zaštiti još uvek se ne sprovodi sistematski i transparentno . Budžetska izdvajanja su dostupna godišnje, ali bez višegodišnjih obaveza koje bi omogućile kontinuitet pružanja usluga na lokalnom nivou i sistem utvrđivanja prioriteta i praćenja rezultata zasnovan na dokazima.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a, stope rasta raspoloživog prihoda po glavi stanovnika ukupnog stanovništva u 2019. godini bile su najviše u Rumuniji – 13,4% , zatim Bugarskoj – 9,3% , Hrvatskoj – 6,2% , Mađarskoj – 6,1% . Za donjih 40% stanovništva je najviše rasla Mađarska – 14,7% , Bugarska – 9,0%, Hrvatskoj – 8,1%, Mađarskoj – 6,8%.

Indikator 10.2.1 - Udeo stanovništva koje živi ispod 50% medijane prihoda, prema polu, starosti i invaliditetu

Indikator (Cilj i potcilj)	10.2.1 Udeo stanovništva koje živi ispod 50% medijane prihoda, prema polu, starosti i invaliditetu (Cilj 10, potcilj 10.2)	
Vrednost indikatora	Pre svega, treba istaći da podaci za invaliditet nisu dostupni u bazi RZS-a . Prema podacima RZS-a, u periodu od 2016-2020 godine, ovaj udeo se ukupno smanjio za 5,9 p.p na 14,1% u 2020. godini . Posmatrano prema kategorijama , ovaj udeo najviše se smanjio za žene od 18-24 godine (za 10,3 p.p.) na 16,2% u 2020. godini što i dalje predstavlja najvišu vrednost ovog indikatoru u datoj godini. S druge strane, ovaj udeo najviše se povećao za muškarce 65+ (za 1,5 p.p.) na 11,9% u 2020. godini što i dalje predstavlja najnižu vrednost ovog indikatora u datoj godini.	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom trebalo bi da se bavi Program reformi politike zapošljavanja i socijalne politike u procesu pristupanja Evropskoj uniji (ESRP) iz 2016. godine. Međutim, u ovom dokumenta nema konkretnih ciljeva ili pokazatelja efekta koji se tiču smanjivanja nejednakosti. Za sprovođenje ovog indikatora nadležne su sledeće institucije: Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Nacionalna služba za zapošljavanje (NSZ), Ministarstvo finansija, Republičkog fonda za	

	penzijsko i invalidsko osiguranje (RFZO), Ministarstvo zdravlja, Republički fond za zdravstveno osiguranje (RFZO), Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo za evropske integracije.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) tj poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost) . U posljednjem izveštaju EK za 2021. godinu konstatovano je da pokrivenost i adekvatnost novčanih naknada za zadovoljavanje osnovnih potreba nije dovoljna za pokrivanje osnovnih potreba. Pored toga, potrebno je poboljšati kvalitet i pokrivenost usluga , a nadzorne i regulatorne mehanizme, praćenje i evaluaciju treba ojačati. Nije postignut napredak u uslugama socijalne zaštite na lokalnom nivou ili u procesu deinstitucionalizacije . Sistem namenskih transfera uveden 2016. godine Zakonom o socijalnoj zaštiti još uvek se ne sprovodi sistematski i transparentno . Budžetska izdvajanja su dostupna godišnje, ali bez višegodišnjih obaveza koje bi omogućile kontinuitet pružanja usluga na lokalnom nivou i sistem utvrđivanja prioriteta i praćenja rezultata zasnovan na dokazima.
Uporedive evropske zemlje	Prema podacima UN-a za 2019. godinu, udeo stanovništva koje živi ispod 50% medijane prihoda bio je najveći u Rumuniji – 18% , zatim Srbiji i Bugarskoj – 15% , Hrvatskoj – 11% i Mađarskoj – 9%.

Indikator 10.3.1 (16.b.1) - Udeo stanovništva koje je imalo osećaj da je diskriminisano ili uznemiravano po nekom osnovu diskriminacije koja je zabranjena prema međunarodnom pravu ljudskih prava

Indikator (Cilj i potcilj)	10.3.1 (16.b.1) Udeo stanovništva koje je izjavilo da je tokom prethodnih 12 meseci imalo osećaj da je diskriminisano ili uznemiravano po nekom osnovu diskriminacije koja je zabranjena prema međunarodnom pravu ljudskih prava (Cilj 10, potcilj 10.3 odnosno cilj 16, potcilj 16.b)	
Vrednost indikatora	RZS ove podatke prati kao udeo stanovništva koje je izjavilo da je tokom prethodnih 12 meseci imalo osećaj da je diskriminisano ili uznemiravan, prema osnovu diskriminacije. ³⁰ U 2019. godini , za koju jedino postoje podaci, ukupna stopa je 6,9% , prema etničkom ili emigrantskom poreklu 1,5% , prema polu 3,4% , prema seksualnoj orijentaciji 0,3% , prema verispovesti ili uverenju 0,7% , prema invaliditetu 0,4% i prema drugom razlogu 2,1% .	

³⁰ Podaci se prate i prema tipu naselja, starosti, obrazovanju ispitanica i materijalnom stanju domaćinstva ali je za potrebe ove analize procenjeno da je osnov diskriminacije jedini relevantan kriterijum.

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija prevencije i zaštite od diskriminacije za period od 2022. do 2030. godine ali nije još uvek donesen akcioni plan . Kao pokazatelji efekta opšteg cilja strategije uzeti su: 1) Procenat građana i građanki koji smatraju da je diskriminacija prisutna u Republici Srbiji Bazna vrednost (2019): 69% Ciljana vrednost (2030): 20% 2) Procenat građana i građanki koji smatraju da je diskriminacija u Republici Srbiji u potpunosti sankcionisana Bazna vrednost (2019): 7% Ciljana vrednost (2030): 40% . Međutim, u oba slučaja se radi o percepciji građana Srbije o generalnom stanju diskriminacije a ne konkretno osoba koje smatraju da su diskriminisane. Glavna institucija nadležna za sprovođenje mere je Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog , dok su institucije učesnici u sprovođenju mere Ministarstvo za evropske integracije, Ministarstvo spoljnih poslova, Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Savet za praćenje preporuka UN-a za ljudska prava, Zastupnik pred Evropskim sudom za ljudska prava, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti .
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 1 (Osnove) tj poglavlje 23 (Sudstvo i osnovna prava) . U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu kao preporuka je istaknuto da Srbija mora da počne da aktivno sprovodi istragu i osude za zločine motivisane mržnjom .
Uporedive evropske zemlje	U bazi UN-a postoje podaci za druge zemlje osim Srbije za 2018. godinu i za Srbiju u 2019. godini tako da nema uporedivih podataka za jednu godinu.

Indikator 10.4.1 - Udeo prihoda radne snage u BDP-u

Indikator (Cilj i potcilj)	10.4.1 Udeo prihoda radne snage u BDP-u (Cilj 10, potcilj 10.4)	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2016-2020 godine, udeo rada u BDP, uključujući plate i ostala lična primanja, kao i socijalne transfere povećao se za 6,5 p.p. na 44,2% u 2020. godini.	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se ne bavi nijedan strateški dokument .	

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) tj poglavlje 19 (Socijalna politika i zaposlenost). U posljednjem izveštaju EK za 2021. godinu nijedna preporuka ne podrazumeva direktno uvećanje udela prihoda radne snage u BDP-u već indirektno putem sledećih preporuka: značajno ojačati bipartitni i tripartitni socijalni dijalog na svim nivoima i obezbediti blagovremenu implementaciju akcionog plana za poglavlje 19, posebno kada je reč o donošenju novog zakona o radu i novog zakona o bezbednosti i zdravlju na radu .
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja, za 2019. godinu , može se videti da je udeo prihoda od radne snage u BDP-u u Srbiji iznosio 49,3% dok je prosek uporedivih zemalja (Bugarska, Hrvatska i Rumunija) bio na nivou od 51% . U Rumuniji je udeo ovih prihoda na nivou od 43,9%, dok je u Bugarskoj i Hrvatskoj taj udeo veći nego u Srbiji i iznosi 51,7% i 57,8% respektivno.

Indikator 10.7.2 - Broj zemalja sa migracionim politikama koje olakšavaju uređenu, bezbednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi

Indikator (Cilj i potcilj)	<i>10.7.2 Broj zemalja sa migracionim politikama koje olakšavaju uređenu, bezbednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi (Cilj 10, potcilj 10.7)</i>	
Vrednost indikatora	Ovaj indikator ne meri podatke za Srbiju već za sve anketirane zemlje. U periodu od 2019-2021 godine, broj zemalja sa migracionim politikama koje olakšavaju uređenu, bezbednu, regularnu i odgovornu migraciju i mobilnost ljudi se ukupno nije uvećao tj ostao je 3 . U domenu 1: Prava migranata , ovaj broj se povećao za 1 (na 3) , u domenu 4: Socioekonomsko blagostanje povećao se za 2 (na 3) , u domenu 5: Dimenzije mobilnosti kriza smanjio se za 1 (na 3) i u domenu 6: Bezbedna, uređena i regularna migracija smanjio se za 1 (na 3) . U ostalim domenima broj zemalja je ostao isti tj. za Domen 2: Politike sveobuhvatne/na dokazima (4), Domen 3: Saradnja i partnerstva (4).	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija upravljanja migracijama iz 2009. godine čiji je akcioni plan istekao . Strateški cilj 1: Uspostavljanje i primena mehanizama za sveobuhvatno i konzistentno praćenje migracionih tokova u Republici Srbiji Strateški cilj 2: Upotpuniti strateški, pravni i institucionalni okvir za jedinstveno upravljanje migracijama. Sprovođenjem ovog indikatora bavi se Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo spoljnih poslova, Ministarstvo za KiM (u međuvremenu „spušteno“ na nivo kancelarije), Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo	

	ekonomije i regionalnog razvoja (danas Ministarstvo privrede), Ministarstvo za dijasporu (u međuvremenu „spušteno“ na nivo Uprave za saradnju sa dijasporom i Srbima u regionu u okviru Ministarstva spoljnih poslova), Ministarstvo rada i socijalne politike (danas Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja), Ministarstvo prosvete (danas Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja), Komeserijat za izbeglice (danas Komeserijat za izbeglice i migracije), Republički zavod za statistiku, Savet za integraciju povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji, Koordinaciono telo za praćenje i upravljanje migracijama i Savet za borbu protiv trgovine ljudima.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 1 (Osnove) tj poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava) i poglavlje 24 (Pravda, sloboda i bezbednost). EK u svom poslednjem izveštaju navodi da je Srbija ratifikovala glavne međunarodne instrumente o ljudskim pravima, ali tek treba da postane članica Međunarodne konvencije o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih porodica. Pored toga, Srbija treba da nastavi povećanje graničnih kontrola, posebno nadzora granice, uključujući mere identifikacije i registracije uz puno poštovanje osnovnih prava, i povećanje napora da se otkrije i spreči krijumčarenje migranata.

Indikator 10.7.3 - Broj ljudi koji su umrli ili nestali u procesu migracije ka međunarodnoj destinaciji

Indikator (Cilj i potcilj)	10.7.3 Broj ljudi koji su umrli ili nestali u procesu migracije ka međunarodnoj destinaciji (Cilj 10, potcilj 10.7)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, broj ljudi koji su umrli ili nestali u procesu migracije ka međunarodnoj destinaciji se u periodu od 2016-2020 smanjio za troje tj na 4 u 2020. godini. Najviše njih je umrlo ili nestalo u 2019. godini (18).
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija upravljanja migracijama iz 2009. godine čiji je akcioni plan istekao. Strateški cilj 3 strategije podrazumeva zaštitu prava migranata, stvaranje uslova za integraciju i socijalnu inkluziju uz podizanje svesti o značaju migracija. Sprovođenjem ovog indikatora bavi se Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo spoljnih poslova, Ministarstvo za KiM (u međuvremenu „spušteno“ na nivo kancelarije), Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja (danas Ministarstvo privrede), Ministarstvo za dijasporu (u međuvremenu „spušteno“ na nivo Uprave za saradnju sa

	dijasporom i Srbima u regionu u okviru Ministarstva spoljnih poslova), Ministarstvo rada i socijalne politike (danas Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja), Ministarstvo prosvete (danas Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja), Komeserijat za izbeglice (danas Komeserijat za izbeglice i migracije), Republički zavod za statistiku, Savet za integraciju povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji, Koordinaciono telo za praćenje i upravljanje migracijama i Savet za borbu protiv trgovine ljudima.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 1 (Osnove) tj poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava) i poglavlje 24 (Pravda, sloboda i bezbednost) . EK u svom poslednjem izveštaju navodi da je Srbija ratifikovala glavne međunarodne instrumente o ljudskim pravima, ali tek treba da postane članica Međunarodne konvencije o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih porodica. Pored toga, Srbija treba da nastavi povećanje graničnih kontrola, posebno nadzora granice, uključujući mere identifikacije i registracije uz puno poštovanje osnovnih prava, i povećanje napora da se otkrije i spreči krijumčarenje migranata.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja, za 2019. godinu. Može se videti da je broj ljudi koji su umrli ili nestali u procesu migracija u Srbiji bio četiri . Sa druge strane u 2018.godini Hrvatska je imala 13 takvih slučajeva, dok je u Bosni i Bugarskoj bilo 3 odnosno 1 takav slučaj.

Indikator 10.a.1 - Udeo tarifnih linija koje se primenjuju na uvoz iz najmanje razvijenih zemalja i zemalja u razvoju sa nultim carinama

Indikator (Cilj i potcilj)	10.a.1 Udeo tarifnih linija koje se primenjuju na uvoz iz najmanje razvijenih zemalja i zemalja u razvoju sa nultim carinama (Cilj 10, potcilj 10.a)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2015-2019 godine, udeo tarifnih linija koje se primenjuju na uvoz iz najmanje razvijenih zemalja i zemalja u razvoju sa nultim carinama ukupno se smanjio za 4,15 p.p. na 74,8% . Kada je reč o poljoprivrednim proizvodima on se smanjio za 4,3 p.p. na 77,4% , za oružje se povećao za 3,31 p.p. na 61,6% , za odeću se smanjio za 3,95 p.p. na 54,9% , za industrijske proizvode se smanjio za 4,57 p.p. na 76,4% , za naftu se nije menjao i iznosi 100% , za tekstil se smanjio za 0,5 p.p. na 88% .

Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom se ne bavi nijedan strateški dokument.
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) tj poglavlje 29 (Carinska unija) . EK u svom poslednjem izveštaju za 2021. godinu nije imao preporuka u ovoj oblasti.
Uporediv e evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja, za 2019. godinu može se videti da je udeo tarifnih linija koje se primenjuju na uvoz iz najmanje razvijenih zemalja i zemalja u razvoju sa nultim carinama u Srbiji bio veći u četiri o šest kategorija proizvoda . U kategoriji poljoprivrednih proizvoda udeo ovih tarifa u Srbiji bio je na nivou od 77% dok je prosek uporedivih zemalja na nivou od 68% stim da nijedna zemlja nema veći udeo od Srbije. U kategoriji ALP udeo ovih tarifa u Srbiji bio je na nivou od 75% dok je prosek tri uporedive zemlje (Bugarska, Rumunija, Hrvatska) na nivou od 69% , stim da je u Hrvatskoj ovaj udeo viši nego u Srbiji i iznosi 78%. U kategoriji oružja , udeo ovih tarifa u Srbiji bio je na nivou od 62% , dok je prosek uporedivih zemalja iznosio 71% , stim da Hrvatska i Rumunija imaju znatno više udele od 76% i 79% respektivno, dok je u Bugarskoj vrednost za ovu kategoriju niža i iznosi 59%. U kategoriji CLO , udeo ovih tarifa u Srbiji bio je na nivou od 55% , što predstavlja isti iznos kao prosek ostale tri zemlje. U kategoriji industrijskih dobara , udeo ovih tarifa u Srbiji bio je na nivou od 76% što je znatno više od proseka uporedivih zemalja koji se nalazio na nivou od 71% , stim da je samo hrvatska imala viši udeo ovih tarifa (80%), dok su Bugarska i Rumunija imale znatno niže udele (70% i 64% respektivno). U kategoriji tekstilnih proizvoda , udeo ovih tarifa u Srbiji bio je 88% što je je više od svih ostalih zemalja čiji je prosek 75%.

Indikator 10.b.1 - Ukupni finansijski tokovi za razvoj, prema primaocima i državama donatorima, kao i po vrsti tokova

Indikator (Cilj i potcilj)	10.b.1 Ukupni finansijski tokovi za razvoj, prema primaocima i državama donatorima, kao i po vrsti tokova (npr. zvanična razvojna pomoć, direktne strane investicije i drugi tokovi) (Cilj 10, potcilj 10.b)
---	---

Vrednost indikatora	Pre svega, treba istaći da RZS ove tokove prati samo kao ukupne brojke ali ne i prema primaocima i državama donatorima , kao i po vrsti tokova (npr. zvanična razvojna pomoć, direktne strane investicije i drugi tokovi). To znači da ove brojke ne objašnjavaju mnogo toga kada je reč o razvojnoj pomoći. U periodu od 2016-2019 godine , ova razvojna pomoć uvećala se za 746 miliona trenutnih dolara i u 2019. godini je iznosila 2,144 milijardi dolara .
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se ne bavi nijedan strateški dokument.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 5 (Resursi, poljoprivreda i hohezija) , odnosno poglavlje 22 (Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata) i poglavlje 11 (Poljoprivreda i ruralni razvoj) . Kada je reč o predpristupnoj pomoći EU, EK navodi da treba ubrzati imenovanje institucija i organa za sprovođenje kohezivne politike , uz izgradnju njihovih kapaciteta . Dalje navodi kako se indirektno upravljачke strukture moraju poboljšati kako bi se u potpunosti osiguralo efikasno ugovaranje i implementacija IPA programa (koje je potrebno ubrzati). Kada je reč o konkretno IPARD programu za razvoj poljoprivrede, EK u svom poslednjem izveštaju za 2021. kao preporuke navodi da je potrebno ubrzati obradu primljenih prijava za mere koje su predviđene u okviru IPARD II programa kako bi se izbegao gubitak sredstava EU i dostaviti u odgovarajućem roku i kvalitetno IPARD III Program za period 2021-2027.

Cilj 11 - Održivi gradovi i zajednice

Indikator 11.1.1 - Udeo gradskog stanovništva koje živi u neuslovnim naseljima, nestandardnim naseljima, ili neadekvatnim stambenim uslovima

Indikator (Cilj i potcilj)	11.1.1 Udeo gradskog stanovništva koje živi u neuslovnim naseljima, nestandardnim naseljima, ili neadekvatnim stambenim uslovima (Cilj 11, potcilj 11.1)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za period 2016-2018 , može se videti da se udeo gradskog stanovništva koje živi u neuslovnim naseljima , nestandardnim naseljima ili neadekvatnim stambenim uslovima nije promenio u datom periodu i zadržao se na nivou od 4% .	

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom pre svega baci se Nacionalna strategija stociljanog stanovanja za period od 2012 do 2022. godine, Strategija za socijalno uključivanje roma i romkinja u Republici Srbiji u periodu 2016 do 2020. kao i Nacionalna stambena strategija koja je u izradi. Sa obzirom da ne postoje akcioni planovi u strategijama se pre svega mogu naći ciljevi povezani sa ovim indikatorom ali samo kvalitativne prirode kao što je cilj 1: "Unapređeni postojeći i uspostavljeni novi instrumenti socijalnog stanovanja, počev od stabilnih izvora finansiranja, preko delotvornih propisa, do formiranja novih i jačanja postojećih institucija" Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog cilja poverena je Ministarstvu za rad, zapošljavanje, socijalna i boračka pitanja.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 1 (Osnove pristupnog procesa), poglavlje 23. (Pravosuđe i osnovna prava). U izveštaju EU komisije za RS za 2021. u okviru cilja 11 navodi se da je potrebno prioritizovati legalizaciju romskih naselja kao što to zahteva Poznanjska deklaracija. Kao kritika upuće se činjenica da se i dalje dešavaju prinudna iseljavanja, što nije u skladu sa zakonom o stanovanju. Kao preporuka navodi se potreba za efikasnijom primenom zakona o stanovanju, posebno u delu odredba koje prepisuju stambenu podršku. Pored Opšte deklaracija o pravima čoveka iz 1948. godinu UN-a kojom se „da svako ima pravo na životni standard u stanovanju, koji odgovara njegovom zdravlju i dobrobiti, kao i dobrobiti njegove porodice“, bitna je i - Revidirana evropska socijalna povelja ("Službeni glasnik RS - Međunarodni ugovori", broj 42/09), koja u članu 31. utvrđuje obavezu država članica Saveta Evrope da preduzmu mere koje imaju za cilj da unaprede pristup stambenom smeštaju odgovarajućeg standarda, da sprečavaju i umanjuju pojavu beskućništva, te da cene stanovanja učine dostupne onima, koji nemaju dovoljno sredstava.
Uporedive evropske zemlje	Na Eurostat bazi mogu se pronaći podaci o udelu stanovništva koje živi u stanu sa krovom koji prokišjava, vlažnim zidovima, podovima ili temeljima. Upoređivanjem dostupnih podataka može se videti da je udeo ovako ranjive populacije u Srbiji na nivou od 11.4%, dok je prosek uporedivih zemalja na nivou od 12,7%.

Indikator 11.5.2 - Direktni gubici nastali usled katastrofa kao udeo globalnog BDP

Indikator (Cilj i potcilj)	11.5.2 Direktni gubici nastali usled katastrofa kao udeo globalnog BDP (cilj 11, potcilj 11.5)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za period 2015-2020 , može se videti da su direktni gubici nastali usled katastrofe kao udeo u BDP porasli sa prethodnik 0,00031% u 2015. na 0,00034% u 2020. godini.	
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem bavi se pre svega nacionalna strategija zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama , nacionalna program upravlja rizikom od elementarnih nepogoda , kao i zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama . Akcionni planovi nisu doneti kako za nacionalnu strategiju tako i za nacionalni program. Strategija ne postavlja konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti u određenom periodu. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu zaštite životne sredine , odnosno sektoru za zaštitu prirode i klimatske promene, kao i ministarstvo unutrašnjih poslova .	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4(Zelena agenda i održiva povezanost) , poglavlje 27(Životna sredina i klimatske promene) . U Izveštaju evropske komisije za 2021 godinu , u okviru poglavlja 27 navodi se da nije napravljen napredak po pitanju razvoja strategije za smanjenje rizika od katastrofe, dok je blagi napredak prisutan kod podizanja svesti kod lokalnih samouprava o ovim rizicima. Takođe prema Izveštaju EU veoma malo napretka napravljeno je ka povezivanju na zajedničku komunikacioni i informativnu mrežu za slučaje katastrofe. Evropska komisija. dodatno je sugerisala da je potrebno raditi na proceni rizika od više faktorskih katastrofa. Srbija je članica Okvirne konvencije UN-a o promeni klime (UNFCCC) od 2001. godine, a Kjoto protokola od 2008. godinu . U okviru preuzetih obaveza Republika Srbija izradila je i drugi nacionalni izveštaj prema Okvirnoj konvenciji UN-a o klimatskim promenama u kom se ne daju ciljani targeti za ovaj indikator ali se detaljno navode rizici i mere prilagođavanja u sektorima poljoprivrede, šume i sektoru vodosnabdevanja u vezi sa klimatskim promenama.	
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja, može se videti da je Srbija po ovom indikatoru koji je u 2019. godini bio na nivou od 0,0001% bolja od Bugarske (0,0003%) ali lošija od Rumunije (0,0%) .	

Indikator 11.5.3 - Oštećenja na ključnim infrastrukturama i broj prekida osnovnih usluga usled katastrofa

Indikator (Cilj i potcilj)	11.5.3 (a) Oštećenja na ključnim infrastrukturama i (b) broj prekida osnovnih usluga usled katastrofa (cilj 11, potcilj 11.5)
Vrednost indikator a	Indikator 11.5.3 sastoji se iz dva pod indikatora: 11.5.3a Direktni ekonomski gubici u odnosu na globalni BDP i 11.5.3b Oštećenja na ključnim infrastrukturama i broj prekida osnovnih usluga usled katastrofa. Kada je reč o 11.5.3.a), prema poslednjim podacima RZS-a za period 2015-2020, može se videti da su direktni ekonomski ukupni gubici u Srbiji porasli sa 12.150.156 usd u 2015. na 18.146.141. usd u 2020. godini, dok su se ovi gubici u stambenom sektoru smanjili sa 6.009.713 usd u 2015. na 5.984.925 usd u 2020. godini i u sektoru poljoprivrede sa 15.583.196 usd u 2015. na 11.796.500 usd u 2018(pоследnji raspoloživi podaci). Gubici nastali od oštećenja ili uništene kritične infrastrukture u 2016 iznosili su 82.025. dok podaci za 2019. godinu nisu dostupni na RZS – bazi. 11.5.3.b Prema podacima RZS-a, može se videti je u 2020. godini bilo pet slučajeva u kojima je došlo do prekida rada osnovnih usluga usled katastrofe i šest oštećenja ili uništenja kritične infrastrukture usled katastrofe. U istoj godini bilo je četiri slučaja u kojima je došlo do prekida rada obrazovnih usluga usled katastrofe i pet oštećenja ili uništenja obrazovnih objekata usled katastrofe. Kada se pogledaju podaci vezani za zdravstvene ustanove, može se videti da je svega jedanput došlo kako do uništenja ili oštećenja ovakvih ustanova, tako i do smetnji u zdravstvenim uslugama usled katastrofe.
Strateška dokumen ta	Ovim pitanjem bavi se pre svega nacionalna strategija zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama, nacionalna program upravlja rizikom od elementarnih nepogoda, kao i zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Akcionni planovi nisu doneti kako za nacionalnu strategiju tako i za nacionalni program. Strategija ne postavlja konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti u određenom periodu. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu zaštite životne sredine, odnosno sektoru za zaštitu prirode i klimatske promene, kao i ministarstvo unutrašnjih poslova.
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4(Zelena agenda i održiva povezanost), poglavlje 27(Životna sredina i klimatske promene). U Izveštaju evropske komisije za 2021 godinu, u okviru poglavlja 27 navodi se da nije napravljen napredak po pitanju razvoja strategije za smanjenje rizika od katastrofe, dok je blagi napredak prisutan kod podizanja svesti

	kod lokalnih samouprava o ovim rizicima. Takođe prema Izveštaju EU veoma malo napretka napravljeno je ka povezivanju na zajedničku komunikacioni i informativnu mrežu za slučaje katastrofe. Evropska komisija, dodatno je sugerisala da je potrebno raditi na proceni rizika od više faktorskih katastrofa. Srbija je članica Okvirne konvencije UN-a o promeni klime (UNFCCC) od 2001. godine, a Kjoto protokola od 2008. godinu. U okviru preuzetih obaveza Republika Srbija izradila je i drugi nacionalni izveštaj prema Okvirnoj konvenciji UN-a o klimatskim promenama u kom se ne daju ciljani targeti za ovaj indikator ali se detaljno navode rizici i mere prilagođavanja u sektorima poljoprivrede, šume i sektoru vodosnabdevanja u vezi sa klimatskim promenama.
--	--

Indikator 11.6.1 - Udeo čvrstog komunalnog otpada koji se prikuplja i kojim se adekvatno upravlja u kontrolisanim postrojenjima u ukupnom proizvedenom komunalnom otpadu, po gradovima

Indikator (Cilj i potcilj)	11.6.1 Udeo čvrstog komunalnog otpada koji se prikuplja i kojim se adekvatno upravlja u kontrolisanim postrojenjima u ukupnom proizvedenom komunalnom otpadu, po gradovima (Cilj 11, potcilj 11.6)
Vrednost indikatora	Indikator 11.6.1. se sastoji iz dva podindikatora: Stopa recikliranog komunalnog otpada i generisani otpad iz koga je isključen glavni mineralni otpad. Prema poslednji podacima RZS-a koji se odnose na 2016. godinu može se videti da se stopa recikliranja komunalnog otpada nalazila na nivou od svega 0,3%. Kada se pogledaju podaci u vezi generisanog otpada iz kog je isključen glavni mineralni otpad kao količina u kilogramima po stanovniku, prema poslednjim podacima RZS-a za period 2019-2014. može se videti da je on značajno porastao sa prethodnih 1,048 kg po stanovniku u 2014. na 1,744 kg po stanovniku u 2019. godini.
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem pre svega bavi se Program razvoja cirkularne ekonomije u RS za period 2022- 2024. godine, Program upravljanja otpadom u RS za period 2022-2031- godine kao i Mapa puta za cirkularnu ekonomiju u Srbiji. U programu upravljanja otpadom u RS za period 2020- 2031 pod posebnom ciljem br. 1 navodi se: Unapređenje sistema upravljanja komunalnim otpadom kroz povećanu stopu reciklaže, smanjeno odlaganje biorazgradivog otpada na deponije i smanjeno odlaganje otpada na nesantitarne deponije" i to kroz konkretno ciljne vrednosti: 1) povećanje stope reciklaže komunalnog otpada na ukupnih 25% po masi do 2025. godine i 35% do 2030. godine; 2)do kraja 2029. godine uspostavljeno

	odvojeno sakupljanje za papir, metal, plastiku, staklo i tekstil; 3) povećanje stope reciklaže biootpada na 20% do 2025. godine i 40% do 2029. godine; 4) povećanje stope reciklaže papira i kartona na 25% do 2025. godine i 35% do 2029. godine Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu privrede, Ministarstvu zaštite životne sredine, odnosno sektoru za zaštitu prirode i klimatske promene, kao i Centru za Cirkularnu ekonomiju Privredne komore Srbije.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost), poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene). U izveštaju EU za 2021. godinu, navodi se da Srbija po pitanju upravljanja otpadom ima dobar nivo usklađenosti sa pravnom regulativom EU, međutim, implementacija iste se još uvek nalazi u početnim fazama. Takođe se navodi da je potrebno udvostručiti napore ka zatvaranju deponija koje ne ispunjavaju uslove i povećati investicije u smanjenje otpada, odvajanje i recikliranje. Komisija navodi i da je udeo reciklirano otpada u ukupnom otpadu još uvek nizak Potpisivanjem Deklaracije o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan na Samitu u Sofiji 10. novembra 2020. godine, Srbija se obavezala da će sprovoditi preporučene mere u pet oblasti, među kojima je i cirkularna ekonomija, sa posebnim osvrtnom na otpad, reciklažu, održivu proizvodnju i efikasnu upotrebu resursa. U vezi sa ovim ciljem posebno je bitan novi osmi akcioni plan Evropske unije za životnu sredinu koji ima šest prioriteta od kojih je posebno povezan sa ovim ciljem, cilj br.1: Ubrzavanje tranzicije ka cirkularnoj ekonomiji i smanjenje ekoloških i klimatskih pritisaka vezanih za proizvodnju i potrošnju (naročito u oblastima energetike, industrije, zgrada i infrastrukture, mobilnosti, turizma, međunarodne trgovine i prehrambenog sistema)
Uporedive evropske zemlje	Na osnovu baze podataka Eurostat-a za 2019. godinu, može se videti da je Srbija reciklirala svega 15% komunalnog otpada u 2020. godini i tako značajno zaostala za uporedivim zemljama (Bugarska, Hrvatska, Rumunija, i Mađarska) koje u proseku recikliraju 27,45% komunalnog otpada. Od Srbije je u 2019. godini bila lošija samo Rumunija sa stopom recikliranja od 13,7%. Bugarska je najbolja zemlja od četiri uporedive sa stopom recikliranja od 34,6% Na osnovu podataka Eurostat-a, Srbija je u 2018. godini generisala 1,704 kg otpada po glavi stanovnika, što je za nijansu više od proseka uporedivih zemalja-1,66 kg po stanovniku.

Indikator 11.6.2 - Prosečne srednje vrednosti suspendovanih čestica u gradovima

Indikator (Cilj i potcilj)	11.6.2 Prosečne srednje vrednosti suspendovanih čestica (npr. PM2.5 i PM10) u gradovima (ponderisan broj stanovnika) (Cilj 11, potcilj 11.6)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za 2016. godinu, može se videti da je prosečna srednja vrednost suspendovanih čestica(p.m.2.5 i p.m.10) bila na nivou od 24,84 mikro grama po metru kubnom, s tim da je vrednost ovog indikatora u „gradskim naseljima“ za nijansu viša(25,15 MG/M3), a u „ostalim naseljima“ za nijansu niža(23,89MG/M3). Kada se ove vrednosti uporede sa vrednostima iz 2011. godine, zaključuje se da je došlo do poboljšanja indikatora, odnosno smanjenja suspendovanih čestica koje su u 2011 iznosile 31,97MG/M3, odnosno u „gradskim naseljima“ 32,39 MG/M3, i u „ostalim naseljima“ 30,76 MG/M3
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem pre svega bavi se Nacionalni plan za smanjenje emisije glavnih zagađujućih materija koje potiču iz starih velikih postrojenja za sagorevanje(NERP), kao i Nacrt programa zaštite vazduha u Republici Srbiji za period od 2022. do 2030. godine sa akcionim planom koji se još uvek nalazi na javnoj raspravi. Cilj NERP-a je da se smanje ukupne godišnje emisije sumpor dioksida (SO₂), oksida azota (NO_x) i praškastih materija iz starih velikih postrojenja za sagorevanje obuhvaćenih NERP-om, kako bi se najkasnije do 1. januara 2028. godine dostigle granične vrednosti emisija. Kao ciljevi navodi se smanjenje SO₂ čestica sa sadašnji 54.575,33 t/god na 25.060,5 t/kg u 2028, smanjenje Nox sa sadašnjih 34.150,79t/god na 24.962,9t/god u 2028 kao i smanjenje praškastih materija sa sadašnjih 6.390,32t/god na 2.493,05t/god u 2028. Ključnu nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverana je Ministarstvu zaštite životne sredine, odnosno Agencija za zaštitu životne sredine.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4(Zelena agenda i održiva povezanost), poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene). Prema izveštaju Evropske komisije za 2021. godinu navodi se da Srbija ima dobar nivo usklađenosti sa pravnom regulativom Evropske unije ali da je potrebno ubrzati implementaciju planova kvaliteta vazduha kao i da je potrebno unaprediti sistem praćenja kvaliteta vazduha. Ključna preporuka odnosi se na usvajanje EU indeksa kvaliteta vazduha kao i obezbeđenje adekvatnog kadra Agenciji za zaštitu životne sredine Srbije Nacionalni plan za smanjenje emisija glavnih zagađujućih materija koje potiču iz starih velikih postrojenja za sagorevanje pripremljen je u skladu sa

	zahtevima Vodiča na osnovu kojih ugovorne strane Energetske zajednice pripremaju NERP..
Uporediv e evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja za 2019. godinu , može se videti da je Srbija po vrednošću ovog indikatora lošija od svake uporedive zemlje pojedinačno , a tako i od proseka tih zemalja. Vrednost ovog indikatora za 2019. godinu u Srbiji bio je na nivou od 21,8mik/metar kubni, dok je u Bugarskoj, Mađarskoj, Hrvatskoj, i Rumuniji isti bio na nivou od 18.7, 15.9, 15.4,i 14.6 respektivno.

Indikator 11.b.1 - Broj zemalja koje usvajaju i primenjuju nacionalne strategije smanjenja rizika od katastrofa u skladu sa Sendai okvirom

Indikator (Cilj i potcilj)	11.b.1 (1.5.3, 13.1.2) <i>Broj zemalja koje usvajaju i primenjuju nacionalne strategije smanjenja rizika od katastrofa u skladu sa Sendai okvirom za smanjenje rizika od katastrofa 2015-2030. godine (Cilj 11, potcilj 11.b)</i>	
Vrednost indikator a	Prema poslednjim podacima RZS-a, usklađenost Nacionalne strategije zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama sa Sendai okvirom za smanjenje rizika od katastrofa 2015-2030 ocenjeno je sa svega 0,025 od maksimalnih 1.	
Strateška dokumen ta	Ovim pitanjem bavi se pre svega Nacionalna strategija zasite i spasavanja u vanrednim situacijama, Nacionalna program upravljala rizikom od elementarnih nepogoda , kao i zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Akcioni planovi nisu doneti kako za nacionalnu strategiju tako i za nacionalni program. Strategija ne postavlja konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti u određenom periodu. Kako akcioni plani nisu doneti u strategiji se mogu pronaći samo ciljevi kvalitativnog tipa povezani sa ovim indikatorom kao što su u okviru strateške oblasti 1 Obezbediti da smanjenje rizika od katastrofa postane nacionalni i lokalni prioritet sa jakom institucionalnom osnovom za sprovođenje a u okviru njega cilj: Da ciljevi nacionalne strategije budu uključeni u razvojne programe i druga programske-planska dokumenta autonomnih pokrajina i lokalnih samouprava	
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4(Zelena agenda i održiva povezanost), poglavlje 27(Životna sredina i klimatske promene) . U Izveštaju Evropske komisije za 2021 godinu , u okviru poglavlja 27 navodi se da nije napravljen napredak po pitanju razvoja strategije za smanjenje	

	rizika od katastrofe, dok je blagi napredak prisutan kod podizanja svesti kod lokalnih samouprava o ovim rizicima. U izveštaju nisu postavljene konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti već je data kvalitativna preporuka o tome da je više fokusa potrebno posvetiti proceni rizika od višestruke opasnosti(multi-risk).Srbija članica je Okvirne konvencije UN-a o promeni klime (UNFCCC) od 2001. godine, a Kjoto protokola od 2008. godinu. U okviru preuzetih obaveza Republika Srbija izradila je i drugi nacionalni izveštaj prema Okvirnoj konvenciji UN-a o klimatskim promenama u kom se ne daju ciljani targeti za ovaj indikator ali se detaljno navode rizici u slučaju rasta globalne temperature
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja za 2018. godinu , koji prikazuju ocenu prilagođenosti domaćih politika Sendai okviru , može se videti da je Srbija sa ocenom od 0,25 u 2018 bila bolja od Rumunije koja je dobila ocenu 0 , ali i gora od Mađarske koja je dobila ocenu od 0,75 .

Cilj 12 - Odgovorna potrošnja i proizvodnja

Indikator 12.1.1. - Broj zemalja koje razvijaju, usvajaju ili sprovode instrumente politike čiji je cilj podrška prelasku na održivu potrošnju i proizvodnju

Indikator (Cilj i potcilj)	12.1.1 Broj zemalja koje razvijaju, usvajaju ili sprovode instrumente politike čiji je cilj podrška prelasku na održivu potrošnju i proizvodnju (Cilj 12, potcilj 12.1)	
Vrednost indikatora	Indikator 12.1.1. sastoji se iz tri podindikatora : 12.1.1a Broj zemalja koje razvijaju, usvajaju ili sprovode instrumente politike čiji je cilj podrška prelasku na održivu potrošnju i proizvodnju: Nacionalni akcioni planovi za održivu potrošnju i proizvodnju (1 = Da; 0 = Ne), zatim 12.1.1b Broj zemalja koje razvijaju, usvajaju ili sprovode instrumente politike čiji je cilj podrška prelasku na održivu potrošnju i proizvodnju: Instrumenti i politike za održivu potrošnju i proizvodnju (1 = Da; 0 = Ne), i na kraju 12.1.1c Broj zemalja koje razvijaju, usvajaju ili sprovode instrumente politike čiji je cilj podrška prelasku na održivu potrošnju i proizvodnju: Broj politika, instrumenata i mehanizama za održivu potrošnju i proizvodnju. Prema podacima RZS-a za 2020 godinu može se videti da Srbija spada u zemlju koja razvija, usvaja ili sprovodi instrumente politike čiji je cilj podrška prelaska na održivu potrošnju i proizvodnju u pogledu nacionalnog akcionog plana i u pogledu instrumenata za održivu proizvodnju i potrošnju. Međutim, svega jedan	

	dokument se navodi kada se kao pitanje postavi: „Broj politika, instrumenata i mehanizama za održivu potrošnju i proizvodnju?“.
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem pre svega bavi se Nacionalna strategija održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara (nevažeći akt od 27. novembra 2021. godine), Strategija industrijske politike Republike Srbije od 2021. godine do 2030. godine i povezani AP od 2021 do 2023. godine , kao i Strategija razvoja energetike RS do 2025 sa projekcijama do 2030. Takođe, u skorašnjem periodu doneto je nekoliko važnih dokumenata povezanih sa ovim ciljem od kojih svakako treba izdvojiti Program razvoja cirkularne ekonomije u RS za period 2022- 2024. godine, Program upravljanja otpadom u RS za period 2022-2031- godine kao i Mapu puta za cirkularnu ekonomiju u Srbiji. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu privrede, Ministarstvu zaštite životne sredine, odnosno sektoru za zaštitu prirode i klimatske promene, kao i Centru za cirkularnu ekonomiju Privredne komore Srbije
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4(Zelena agenda i održiva povezanost), poglavlje 27(Životna sredina i klimatske promene). U Izveštaju Evropske komisije za Republiku Srbiju za 2021. godinu, navodi se da je Srbija po pitanju upravljanja otpadom na dobrom nivou usklađenosti sa regulativom EU, ali da je implementacija još u ranoj fazi, kao i da je dodatno potrebno razvijati ekonomske instrumente za specijalno tretiranje otpada. Potpisivanjem Deklaracije o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan na Samitu u Sofiji 10. novembra 2020. godine, Srbija se obavezala da će sprovoditi preporučene mere u pet oblasti, među kojima je i cirkularna ekonomija, sa posebnim osvrtom na otpad, reciklažu, održivu proizvodnju i efikasnu upotrebu resursa. U vezi sa ovim ciljem posebno je bitan novi osmi akcioni plan Evropske unije za životnu sredinu koji ima šest prioriteta od kojih je posebno povezan sa ovim ciljem, cilj br.1:Ubrzavanje tranzicije ka cirkularnoj ekonomiji i smanjenje ekoloških i klimatskih pritisaka vezanih za proizvodnju i potrošnju (naročito u oblastima energetike, industrije, zgrada i infrastrukture, mobilnosti, turizma, međunarodne trgovine i prehrambenog sistema)
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja za 2021. godinu, može se videti sa su sve uporedive zemlje pa i Srbija na neki način usvajale ili sprovole instrumente politike čiji je cilj podrška prelasku na održivu potrošnju i proizvodnju.

Indikator 12.2.2. - Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po glavi stanovnika, i domaća potrošnja materijala po BDP-u

Indikator (Cilj i potcilj)	12.2.2. Domaća potrošnja materijala, domaća potrošnja materijala po glavi stanovnika, i domaća potrošnja materijala po BDP-u (Cilj 12, potcilj 12.2)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za period 2015-2020 godinu, može se videti da se domaća potrošnja materijala povećala u ovom periodu sa 109.695 hiljada tona u 2015. na 132.211 hiljada tona u 2020. godini. Međutim, kada se pogleda produktivnost resursa kao potrebnu količinu materijala u kilogramima za proizvodnju jednog dinara BDP-a, može se videti da se produktivnost u periodu povećala sa prethodnih 39kg/rsd u 2015. na 37rsd/kg u 2020. godini, što znači da je potrebno sve manje materijala za proizvodnju istog nivoa BDP-a.
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem pre svega bavi se Nacionalna strategija održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara (koja je nevažeća od 27. novembra 2021.), Strategija industrijske politike Republike Srbije od 2021. godine do 2030. godine i povezani AP od 2021 do 2023. godine, Strategija razvoja energetike RS do 2025 sa projekcijama do 2030. Takođe, u skorašnjem periodu doneto je nekoliko važnih dokumenata povezanih sa ovim ciljem od kojih svakako treba izdvojiti Program razvoja cirkularne ekonomije u RS za period 2022- 2024. godine, Program upravljanja otpadom u RS za period 2022-2031, kao i Mapa puta za cirkularnu ekonomiju u Srbiji. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu privrede, Ministarstvu zaštite životne sredine, odnosno sektoru za zaštitu prirode i klimatske promene, kao i Centru za Cirkularnu ekonomiju Privredne komore Srbije.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost), poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene). U izveštaju EU za 2021. godinu, navodi se da Srbija po pitanju upravljanja otpadom ima dobar nivo usklađenosti sa pravnom regulativom EU, međutim, implementacija iste se još uvek nalazi u početnim fazama. Takođe, u Izveštaju se navodi da je dodatno potrebno investirati u smanjenje otpada, odvajanje i recikliranje, kao i da je potrebno dodatno razvijati ekonomske instrumente za posebne tokove otpada. Komisija navodi i da je udeo reciklirano otpada u ukupnom otpadu još uvek nizak. Potpisivanjem Deklaracije o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan na Samitu u Sofiji 10. novembra 2020. godine, Srbija se obavezala da će sprovoditi preporučene mere u pet oblasti, među kojima je i cirkularna ekonomija, sa

	posebnim osvrtom na otpad, reciklažu, održivu proizvodnju i efikasnu upotrebu resursa . . U vezi sa ovim ciljem posebno je bitan novi osmi akcioni plan Evropske unije za životnu sredinu koji ima šest prioriteta od kojih je posebno povezan sa ovim ciljem, cilj br.1:Ubrzavanje tranzicije ka cirkularnoj ekonomiji i smanjenje ekoloških i klimatskih pritisaka vezanih za proizvodnju i potrošnju (naročito u oblastima energetike, industrije, zgrada i infrastrukture, mobilnosti, turizma, međunarodne trgovine i prehrambenog sistema)
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima Eurostata, može se videti je Srbija potrošila 131.373. hiljada tona domaćeg materijala u 2020. godini, dok se prosek uporedivih zemalja nalazio za 2020. godinu nalazio na nivou od 220.130 hiljada tona. Međutim, kada se pogleda produktivnost resursa , odnosno vrednost (EUR) koja se proizvode po kilogramu iskorišćenog materijala(EUR per kg), može se videti da Srbija više nego duplo manje produktivna od njenih suparnika, odnosno, Srbija uz pomoć kilograma materijala proizvede svega 0,31 eura vrednosti, dok je prosek uporedivih zemalja na nivou od 0,66 EUR per kg .

Indikator 12.5.1. - Nacionalna stopa recikliranja, u tonama recikliranog materijala

Indikator (Cilj i potcilj)	12.5.1 Nacionalna stopa recikliranja, u tonama recikliranog materijala (Cilj 12, potcilj 12.5)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za period 2017- 2020, može se videti da je Srbija povećala količinu reciklirano materijala sa prethodnih 283 hiljade tona u 2017. na 343 hiljada tona u 2020. godini.	
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem pre svega bavi se Program razvoja cirkularne ekonomije u RS za period 2022- 2024. godine, Program upravljanja otpadom u RS za period 2022-2031- godine kao i Mapa puta za cirkularnu ekonomiju u Srbiji . U programu upravljanja otpadom u RS za period 2020- 2031 pod posebnom ciljem br. 1 navodi se : Unapređenje sistema upravljanja komunalnim otpadom kroz povećanu stopu reciklaže , smanjeno odlaganje biorazgradivog otpada na deponije i smanjeno odlaganje otpada na nesantitarne deponije" i to kroz konkretne ciljane vrednosti : 1) povećanje stope reciklaže komunalnog otpada na ukupnih 25% po masi do 2025. godine i 35% do 2030. godine ; 2) do kraja 2029. godine uspostavljeno odvojeno sakupljanje za papir, metal, plastiku, staklo i tekstil ;3) povećanje stope reciklaže biootpada na 20% do 2025. godine i 40% do 2029.godine ;	

	4)povećanje stope reciklaže papira i kartona na 25% do 2025. godine i 35% do 2029. godine Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu privrede, Ministarstvu zaštite životne sredine , odnosno sektoru za zaštitu prirode i klimatske promene, kao i Centru za Cirkularnu ekonomiju Privredne komore Srbije.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4(Zelena agenda i održiva povezanost), poglavlje 27(Životna sredina i klimatske promene). U izveštaju EU za 2021. godinu, navodi se da Srbija po pitanju upravljanja otpadom ima dobar nivo usklađenosti sa pravnom regulativom EU, međutim, implementacija iste se još uvek nalazi u početnim fazama. Takođe se navodi da je potrebno udvostručiti napore ka zatvaranju deponija koje ne ispunjavaju uslove i povećati investicije u smanjenje otpada, odvajanje i recikliranje. Komisija navodi i da je udeo reciklirano otpada u ukupnom otpadu još uvek nizak. Potpisivanjem Deklaracije o Zelenoj agendi za Zapadni Balkan na Samitu u Sofiji 10. novembra 2020. godine, Srbija se obavezala da će sprovoditi preporučene mere u pet oblasti, među kojima je i cirkularna ekonomija, sa posebnim osvrtnom na otpad, reciklažu, održivu proizvodnju i efikasnu upotrebu resursa. U vezi sa ovim ciljem posebno je bitan novi osmi akcioni plan Evropske unije za životnu sredinu koji ima šest prioriteta od kojih je posebno povezan sa ovim ciljem, cilj br.1:Ubrzavanje tranzicije ka cirkularnoj ekonomiji i smanjenje ekoloških i klimatskih pritisaka vezanih za proizvodnju i potrošnju (naročito u oblastima energetike, industrije, zgrada i infrastrukture, mobilnosti, turizma, međunarodne trgovine i prehrambenog sistema.
Uporedive evropske zemlje	Na osnovu baze podataka Eurostat-a za 2019. godinu , može se videti da je Srbija reciklirala svega 15% komunalnog otpada u 2020. godini i tako značajno zaostala za uporedivim zemljama (Bugarska, Hrvatska, Rumunija, i Mađarska) koje u proseku recikliraju 27,45% komunalnog otpada. Od Srbije je u 2019. godini bila lošija samo Rumunija sa stopom recikliranja od 13,7%. Bugarska je najbolja zemlja od četiri uporedive sa stopom recikliranja od 34,6%

Cilj 13 – Akcija za klimu

Indikator 13.1.1 - Smrtni slučajevi, nestala lica i lica direktno pogođena katastrofama

Indikator (Cilj i potcilj)	13.1.1a Smrtni slučajevi, nestala lica i lica direktno pogođena katastrofama na 100.000 stanovnika, 13.1.1b Smrtni slučajevi, nestala lica i lica direktno pogođena katastrofama (Cilj 13, potcilj 13.1)
Vrednost indikator a	13.1.1a) Prema poslednjim podacima RZS-a za period 2015-2020, može se videti da je broj lica koja su direktno pogođena katastrofom na 100.000 opao sa 332 u 2015. na 23 u 2020. godini, dok nije bilo smrtnih slučajeva i nestalih lica ni u jednom od perioda. 13.1.1b) Broj lica koji je pogođen katastrofom pao je sa 23.585 u 2015 na 1.589 u 2020 godini. Broj lica čija su sredstva za izdržavanje pogođena ili uništena katastrofom takođe je pao sa 21 585 u 2015. na 918 u 2020. godini. Broj lica čije je mesto stanovanja oštećeno usled katastrofe opao je sa 1907 u 2015. na 209 u 2020 godini, dok je broj lica čije je mesto stanovanja uništeno usled katastrofe takođe smanjen sa 134 u 2015 na 3 u 2020 godini.
Strateška dokumen ta	Ovim pitanjem bavi se pre svega Nacionalna strategija zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama, Nacionalna program upravlja rizikom od elementarnih nepogoda, kao i Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama. Akcioni planovi nisu doneti kako za nacionalnu strategiju tako i za nacionalni program. Strategija ne postavlja konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti u određenom periodu. Kako akcioni plani nisu doneti u Strategiji se mogu pronaći samo ciljevi kvalitativnog tipa povezani sa ovim indikatorom kao što su u okviru strateške oblasti 2 cilj 1: „usvojiti standarde i metodologije za procene i identifikovanje rizika od elementarnih nepogoda i drugih nesreća u skladu sa preporukama EU. Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu zaštite životne sredine, odnosno sektoru za zaštitu prirode i klimatske promene, kao i ministarstvo unutrašnjih poslova.
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost), poglavlje 27 (Životna sredina i klimatske promene). U Izveštaju evropske komisije za 2021 godinu, u okviru poglavlja 27 navodi se da nije napravljen napredak po pitanju razvoja strategije za smanjenje rizika od katastrofe, dok je blagi napredak prisutan kod podizanja svesti kod lokalnih samouprava o ovim rizicima. Takođe prema Izveštaju EU veoma malo napretka napravljeno je ka povezivanju na zajedničku komunikacioni i informativnu mrežu za slučaje katastrofe. Evropska komisija sugerisala je i da je potrebno dodatno raditi na proceni rizika od više faktorskih katastrofa. Srbija je članica Okvirne konvencije UN-a o promeni klime (UNFCCC) od 2001. godine, a Kjoto protokola od 2008. godinu. U okviru preuzetih obaveza Republika Srbija izradila je i drugi nacionalni izveštaj prema Okvirnoj konvenciji UN-a o klimatskim promenama u kom se ne daju

	ciljani targeti za ovaj indikator ali se detaljno navode rizici i mere prilagođavanja u sektorima poljoprivrede, šume i sektoru vodosnabdevanja u vezi sa klimatskim pormenama i katastrofama povezanim sa njima
Uporediv e evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odseka za ekonomska i socijalna pitanja za 2019. godinu za Srbiju , može se videti da je broj umrlih lica i nestalih na 100 000 stanovnika bio na nivou od 0,034/100 000 , dok je prosek zemalja sličnog nivoa razvijenost (Bugarska, Hrvatska, Rumunija, i Mađarska) iznosio 0,215/100 000 . U Bugarskoj(0,014) je ovaj indikator bio niži nego u Srbiji, dok je u Rumuniji i Hrvatskoj bio na većem nivou, 0,051 i 0,58 respektivno.

Indikator 13.1.3 - Udeo lokalnih samouprava koje usvajaju i primenjuju strategije za smanjenje rizika od katastrofa na lokalnom nivou u skladu sa nacionalnim strategijama smanjenja rizika od katastrofa

Indikator (Cilj i potcilj)	13.1.3 (1.5.4, 11.b.2) <i>Udeo lokalnih samouprava koje usvajaju i primenjuju strategije za smanjenje rizika od katastrofa na lokalnom nivou u skladu sa nacionalnim strategijama smanjenja rizika od katastrofa (Cilj 13, potcilj 13.1)</i>
Vrednost indikator a	Prema poslednjim podacima RZS-a za 2018. godinu , udeo lokalnih samouprava koje usvajaju i primenjuju strategije za smanjenje rizika od katastrofa na lokalnom nivou u skladu sa nacionalnim strategijama smanjenja rizika od katastrofa je svega 4,59% .
Strateška dokumen ta	Ovim pitanjem bavi se pre svega Nacionalna strategija zasite i spasavanja u vanrednim situacijama , Nacionalna program upravlja rizikom od elementarnih nepogoda , kao i Zakon o smanjenju rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama . Akcioni planovi nisu doneti kako za nacionalnu strategiju tako i za nacionalni program. Strategija ne postavlja konkretne ciljne vrednosti koje bi trebalo ostvariti u određenom periodu. Kako akcioni plani nisu doneti u strategiji se mogu p ronaći samo ciljevi kvalitativnog tipa povezani sa ovim indikatorom kao što su u okviru strateške oblasti 1: "Obezbediti da smanjenje rizika od katastrofa postane nacionalni i lokalni prioritet sa jakom institucionalnom osnovom za sprovođenje" a u okviru njega cilj : Da ciljevi nacionalne strategije budu uključeni u razvojne programe i druga programske-planska dokumenta autonomnih pokrajina i lokalnih samouprava . Ključna nadležnost za ostvarivanje ovog indikatora poverena je Ministarstvu za zaštitu životne sredine i Ministarstvu unutrašnjih poslova.

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 4(Zelena agenda i održiva povezanost), poglavlje 27(Životna sredina i klimatske promene). U Izveštaju evropske komisije za 2021 godinu, u okviru poglavlja 27 navodi se da nije napravljen napredak po pitanju razvoja strategije za smanjenje rizika od katastrofe, dok je blagi napredak prisutan kod podizanja svesti kod lokalnih samouprava o ovim rizicima. Takođe prema Izveštaju EU veoma malo napretka napravljeno je ka povezivanju na zajedničku komunikacioni i informativnu mrežu za slučaje katastrofe. Evropska komisija dodatno je sugerisala da je potrebno dodatno raditi na proceni rizika od više faktorskih katastrofa. Srbija je članica Okvirne konvencije UN-a o promeni klime (UNFCCC) od 2001. godine, a Kjoto protokola od 2008. godinu. U okviru preuzetih obaveza Republika Srbija izradila je i drugi nacionalni izveštaj prema Okvirnoj konvenciji UN-a o klimatskim promenama u kom se ne daju ciljani targeti za ovaj indikator ali se detaljno navode rizici i mere prilagođavanja u sektorima poljoprivrede, šume i sektoru vodosnabdevanja u vezi sa klimatskim promenama i katastrofama povezanim sa njima.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima UN-a, odeljenja za ekonomska i socijalna pitanja, može se videti da je Srbija za razliku od zemalja sličnog nivoa razvijenosti(Bugarska, Hrvatska, Rumunija, i Mađarska) imala 4,57% opština koje su primenjivale strategiju za smanjenje rizika od katastrofa, dok je u svim ostalim zemljama ovaj indikator bio 0%.

Cilj 14 - Život pod vodom

Indikator 14.b.1 - Stepem sprovođenja pravnog/regulatornog/institucionalnog okvira koji prepoznaje i štiti prava malih ribnjaka

Indikator (Cilj i potcilj)	14.b.1 Stepem sprovođenja pravnog/regulatornog/institucionalnog okvira koji prepoznaje i štiti prava malih ribnjaka (Cilj 14, potcilj 14.b)
Vrednost indikatora	Vrednost indikatora 14.b.1 kreće se u opsegu od veoma niskog do veoma visokog stepena implementacije (1–5). Prema podacima RZS-a za 2020. godinu, ovaj stepen je 4.

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija upravljanja vodama u RS do 2034. godine i Akcioni plan od 2021. do 2030. godine . U oblasti ribogojstva, kao prvi operativni cilj Strategije navodi se očuvanje kvaliteta voda i opstanka akvatičnih ekosistema u uslovima razvoja ribogojstva. Akcioni plan nije postavio konkretne ciljne vrednosti .
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 5 (Resursi, poljoprivreda i hohezija), odnosno poglavlje 13 (Ribarstvo). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu , kao preporuke je izdvojeno sledeće: potrebno je da Srbija finalizuje proces usvajanja akcionog plana kako bi postigla punu usklađenost sa zahtevima acquis -a EU do dana pristupanja, posebno u pogledu organizacije tržišta, akvakulture, prikupljanja podataka i mera kontrole protiv nelegalnog, neprijavljenog i neregulisanog ribolova; potrebno je adresirati ozbiljan deficit osoblja nadležnih organa odgovornih za formulisanje politike i kontrole protiv prevara u ribarstvu (uključujući granične kontrole). Institucija odgovorna za praćenje i kontrolu realizacije je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede – Republička direkcija za vode .
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima baze podataka UN-a, odseka za socijalna i ekonomska pitanja za 2020. godinu , može se videti da je stepen sprovođenja pravnog/regulatornog i institucionalnog okvira koji prepoznaje i štiti prava malih ribnjaka ocenjen je ocenom 4 u Srbiji . Istu ocenu ostvarile su i Bugarska, Hrvatska, Rumunija i Mađarska .

Cilj 15 - Život na zemlji

Indikator 15.1.1 - Površina pod šumama kao udeo u ukupnoj kopnenoj površini

Indikator (Cilj i potcilj)	15.1.1 Površina pod šumama kao udeo u ukupnoj kopnenoj površini (Cilj 15, potcilj 15.1)	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2015-2020 godine, površina pod šumama u Srbiji je ostala ista odnosno 31,1% ukupne teritorije .	

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Nacionalna strategija održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara iz 2012. godine . U okviru strategije opšti cilj održivog korišćenja šumskih resursa je uravnotežen odnos u korišćenju svih funkcija šuma, kojim se obezbeđuje trajna višefunkcionalnost u pružanju materijalnih dobara i drugih ekosistemskih usluga od šuma. Međutim, ova strategija nije vremenski ograničena i nema akcioni plan . Pored toga, ovim indikatorom bavi se i Program zaštite životne sredine RS za period od 2021. do 2023. godine . Opšti cilj 1 strategije podrazumeva unapređenje sistema zaštite prirode i očuvanje biodiverziteta. Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi i Prostorni plan RS za period od 2021. do 2023. sa AP za period od 2021. do 2023. godine . Za ostvarivanje ovog indikatora nadležna je uprava za šume , kao organ uprave u sastavu Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede kao i Ministarstvo zaštite životne sredine . Pored toga, za sprovođenje ovog indikatora nadležna su i Javna preduzeća „Srbijašume“ i „Vojvodinašume“
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost), odnosno poglavlje 27 (Zaštita životne sredine i klimatske promene). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim uporedivi podacima eurostat baze za 2015. godinu , poredeći Srbiju sa zemljama EU sličnog nivoa razvijenosti (Mađarska, Rumunija, Bugarska, Hrvatska), može se videti da je jedino Mađarska imala manji procenat šuma kao udeo ukupne kopnene površine (23,6%), dok je Hrvatska zemlja sa najvećim udelom šuma u ukupnoj kopnenoj teritoriji sa 44,8% .

Indikator 15.1.2 - Udeo lokacija važnih za kopneni i slatkovodni biodiverzitet, koje su obuhvaćene zaštićenim područjima

Indikator (Cilj i potcilj)	15.1.2 Udeo lokacija važnih za kopneni i slatkovodni biodiverzitet, koje su obuhvaćene zaštićenim područjima, prema vrsti ekosistema (Cilj 15, potcilj 15.1)	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a, u periodu od 2017-2021 godine, udeo važnih slatkovodnih područja unutar zaštićenih područja porastao je za 4,6 p.p na 24,8% dok je udeo važnih terestrijalnih područja unutar zaštićenih područja porastao za 2,6 p.p. na 28,8% .	

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Program zaštite životne sredine RS za period od 2021. do 2023. godine . Opšti cilj 1 strategije podrazumeva unapređenje sistema zaštite prirode i očuvanje biodiverziteta . Ovim indikatorom bi trebalo da se bavi i Prostorni plan RS za period od 2021. do 2023. sa AP za period od 2021. do 2023. godine. Za ostvarivanje ovog indikatora nadležna je uprava za šume , kao organ uprave u sastavu Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede kao i Ministarstvo zaštite životne sredine . Pored toga, za sprovođenje ovog indikatora nadležna su i Javna preduzeća „Srbijašume“ i „Vojvodinašume“
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost), odnosno poglavlje 27 (Zaštita životne sredine i klimatske promene). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu ističe se kako je skorašnja zabrana izgradnje malih hidroelektrana u zaštićenim područjima pozitivna . Međutim, njen obim bi trebalo proširiti, odnosno uključiti proceduru odgovarajuće procene ekološke mreže.
Uporedive evropske zemlje	Prema poslednjim podacima sa Eurostata za uporedive EU zemlje (Mađarska, Rumunija, Bugarska i Hrvatska), kada je reč o udelu važnih terestrijalnih područja unutar zaštićenih područja , u 2021. godini Bugarska ima najveći udeo (41%) a najniži ima Mađarska (22%) dok je Srbija treća po veličini , odmah iza Hrvatske (38%) a ispred Rumunije (24%). Podaci za važna slatkovodna područja nisu javno dostupni na Eurostat bazi.

Indikator 15.2.1 - Napredak ka održivom upravljanju šumama

Indikator (Cilj i potcilj)	15.2.1 Napredak ka održivom upravljanju šumama (Cilj 15, potcilj 15.2)
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na 5 pod-indikatora . Kada je reč o a) Godišnja neto stopa promene šumskog područja [%] , u periodu od 2010-2020 godine , ova stopa se smanjila za 0,9 p.p. na 0,0% u 2020. godini . Kada je reč o b) Nadzemni fond biomase u šumi [Tona po hektaru] , u periodu od 2016-2020 , ova vrednost se uvećala za 0,1 t/ha na 157,0 t/ha . Kada je reč o c) Udeo šumske površine koja se nalazi unutar zakonom utvrdjenih zaštićenih područja [%] , u istom periodu, ova stopa se nije menjala i iznosila je 18,4% u 2020. godini . Kada je reč o d) Procenat šumske površine prema dugoročnom planu gazdovanja šumama [%] , ova stopa se u istom periodu promenila za 0,1 p.p. i u 2020. je iznosila 42,2% . Kada je reč o e) Šumsko područje u okviru nezavisno verifikovane šeme sertifikacije za gazdovanje šumama [Hiljada hektara] , ova vrednost se u istom periodu smanjila za 15,9 hiljada ha na 948,1 hiljada ha .

Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Nacionalna strategija održivog korišćenja prirodnih resursa i dobara iz 2012. godine . U okviru strategije opšti cilj održivog korišćenja šumskih resursa je uravnotežen odnos u korišćenju svih funkcija šuma, kojim se obezbeđuje trajna višefunkcionalnost u pružanju materijalnih dobara i drugih ekosistemskih usluga od šuma. Međutim, ova strategija nije vremenski ograničena i nema akcioni plan . Pored toga, ovim indikatorom bavi se i Strategija razvoja šumarstva RS iz 2006. godine . Osnovni cilj strategije razvoja šumarstva je očuvanje i unapređivanje stanja šuma i razvoj šumarstva kao privredne grane. Jedan od potciljeva Strategije je unapređenje održivog gazdovanja šumama u zaštićenim prirodnim dobrima, zasnovano na usklađenom razvoju ekološke, ekonomske, socijalne i kulturne funkcije šuma, a u skladu sa usaglašenim i prihvaćenim međunarodnim standardima i Nacionalnom strategijom održivog razvoja. Međutim, ova strategija je davno doneta, ali nije vremenski ograničena niti ima akcioni plan. Za ostvarivanje ovog indikatora nadležna je uprava za šume , kao organ uprave u sastavu Ministarstva poljoprivrede, trgovine, šumarstva i vodoprivrede kao i Ministarstvo zaštite životne sredine . Pored toga, za sprovođenje ovog indikatora nadležna su i Javna preduzeća „Srbijašume“ i „Vojvodinašume“
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost), odnosno poglavlje 27 (Zaštita životne sredine i klimatske promene). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka u ovoj oblasti.

Indikator 15.6.1 - Broj zemalja koje su usvojile zakonodavne, administrativne i političke okvire za obezbeđivanje pravedne i ravnopravne raspodele koristi

Indikator (Cilj i potcilj)	15.6.1 Broj zemalja koje su usvojile zakonodavne, administrativne i političke okvire za obezbeđivanje pravedne i ravnopravne raspodele koristi (Cilj 15, potcilj 15.6)	
Vrednost indikatora	Ovaj indikator deli se na 5 pod-indikatora . Kada je reč o a) Države potpisnice Medjunarodnog ugovora o biljnim genetičkim resursima za hranu i poljoprivredu – Srbija je potpisnica (ocena 1 – da); b) Države potpisnice Protokola iz Nagoje – Srbija je potpisnica (ocena 1 – da); c) Države koje su podnele izveštaj o zakonodavnim, administrativnim i političkim okvirima kroz on-lajn sistem izveštavanja o pridržavanju Medjunarodnog ugovora o biljnim genetičkim resursima za hranu i poljoprivredu – Srbija je u 2021. godini potpisala (ocena 1 – da); d) Države koje su podnele izveštaj o zakonodavnim, administrativnim i političkim	

	okvirima Centralnoj instituciji za razmenu specijalizovanih informacija o pristupu i podeli koristi nastalih korišćenjem genetičkih resursa – Srbija je podnela izveštaj (ocena 1 – da); e) Ukupan broj prijavljenih standardnih sporazuma o transferu materijala (SMTA) kojima se prenose biljni genetski resursi za hranu i poljoprivredu u zemlju u periodu od 2017-2021 se povećao za 6 i u 2021. je iznosio 108.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom se ne bavi nijedan važeći strateški dokument.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost), odnosno poglavlje 27 (Zaštita životne sredine i klimatske promene). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Za ovaj indikator moguće je pronaći uporedive podatke samo o tome da li je određena zemlja potpisnica Protokola iz Nagoje.. Prema bazi podataka UN-a za 2021. godinu , može se videti da je Srbija članica ovog protokola ali su to i ostale zemlje regiona kao što su Bugarska, Mađarska, Hrvatska i Albanija. Jedina zemlja regiona koja nije deo ovog protokola jeste Bosna i Hercegovina.

Indikator 15.a.1 (15.b.1) - Zvanična razvojna pomoć za očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta i ekosistema

Indikator (Cilj i potcilj)	<i>V15.a.1 (15.b.1) Zvanična razvojna pomoć za očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta i ekosistema (Cilj 15, potcilj 15.a tj potcilj 15.b)</i>	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period od 2014-2018 , zvanična razvojna pomoć za očuvanje i održivo korišćenje biodiverziteta i ekosistema uvećala se za 18,8 miliona dolara na 19,3 miliona dolara.	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Program zaštite životne sredine RS za period od 2021. do 2023. godine. Opšti cilj 1 strategije podrazumeva unapređenje sistema zaštite prirode i očuvanje biodiverziteta.	

Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 4 (Zelena agenda i održiva povezanost), odnosno poglavlje 27 (Zaštita životne sredine i klimatske promene). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Kada se pogledaju poslednji podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska pitanja za 2019. godinu u vezi ovog indikatora, može se videti da je zemlja koja prednjači u regionu Severna Makedonija sa vrednošću od 153 miliona dolara . Ispred Srbije je i Crna gora sa iznosom od 33 miliona dolara . Srbija je sa iznosom od 25 miliona dolara nalazi samo ispred Bosne i Hercegovine čija razvojna pomoć za ove svrhe iznosila 18 miliona dolara .

Cilj 16 - Mir, pravda i snažne institucije

Indikator 16.1.3 - Udeo žena starosti 18-74 godine koje su bile žrtve fizičkog, psihičkog ili seksualnog zlostavljanja

Indikator (Cilj i potcilj)	16.1.3 Udeo žena starosti 18-74 godine koje su bile žrtve fizičkog, psihičkog ili seksualnog zlostavljanja tokom proteklih 12 meseci (Cilj 16, potcilj 16.1)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za 2018. godinu, može se videti da je udeo žena starosti između 18 i 74 godine koje su bile žrtve fizičkog, psihičkog ili seksualnog zlostavljanja tokom proteklih 12 meseci u ukupnoj populaciji žena iznosio 10,4% . Kada se ovaj indikator pogleda po starosnoj strukturi, vidimo da su ovakvi slučajevi najzastupljeniji kod žena starosti između 50-59 godina(13,2%) , zatim kod žena starosti 40-49(11,9%) , dok je kod žene starosti između 18-29 indikator bio na nivou od 10,2% , za žene starosti 30-39 9,6% i za žene starosti 60-74 8,2% .	
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem bavi se pre svega Strategija za sprečavanje i borbu protiv rodno zasnovanog nasilja prema ženama i nasilja u porodici za period 2021-2025-. godine i AP za period 2021-do2023. godine . U strategiji i AP se ne navode kvantitativni ciljani targeti , ali se kao dva posebna cilja navode : 1. Unapređeno delovanje svih aktera na prevenciju rodno zasnovanog	

	nasilja prema ženama i nasilja u porodici; 2. Inkriminisati sve oblike nasilja prema ženama i nasilja u porodici u skladu sa međunarodnim standardima . Kljunu nadležnost za ostvarivanje ovog cilja povereno je Ministarstvu za rad, zapošljavanje, socijalna i boračka prava.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 1 (Osnove pristupnog procesa), poglavlja 23 (Pravosuđe i osnovna prava). Prema izveštaju EU za Srbiju za 2021. godinu Sprovođenje zakona protiv nasilja u porodici treba poboljšati . Takođe, integrisani sistem za prikupljanje i praćenje slučajeva nasilja razdvojenih po vrsti nasilja i po odnosu između nasilnika i žrtve još uvek ne postoji . Glavna preporuka odnosi se da potrebu za definisanjem silovanja u krivičnom zakoniku kako bi se pravna regulativa uskladila sa Istambulskom konvencijom
Uporedive evropske zemlje	Za ovaj indikator moguće je pronaći uporedive podatke samo o tome da li je određena zemlja potpisnica Protokola iz Nagoje.. Prema bazi podataka UN-a za 2021. godinu, može se videti da je Srbija članica ovog protokola ali su to i ostale zemlje regiona kao što su Bugarska, Mađarska, Hrvatska i Albanija. Jedina zemlja regiona koja nije deo ovog protokola jeste Bosna i Hercegovina.

Indikator 16.1.4 - Udeo stanovništva koje se oseća bezbedno da se kreće samo u blizini gde

Indikator (Cilj i potcilj)	16.1.4 Udeo stanovništva koje se oseća bezbedno da se kreće samo u blizini gde živi (Cilj 16, potcilj 16.1)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za 2019. godinu. Udeo stanovništva koje se oseća bezbedno da se kreće samo u blizini mesta gde u živi u ukupnom stanovništvu RS bio je 87,5%. Ovaj indikator najviši je za kategoriju „ostalo stanovništvo“(88,6%), dok su kategorije gradskog i romskog stanovništva na nivou od 86,8% i 71% respektivno. Kada se pogleda ovaj indikator prema materijalnom stanju domaćinstava, najsigurnije se osećaju domaćinstva četvrte kategorije sa udelom ove populacije od 90.2%. Nakon njih slede domaćinstva druge kategorije(89%), dok se u kategorijama najbogatijeg srednjeg i najsiromašnijeg stanovništva ovaj indikator kretao na nivou od 86,9%, 86,1% i 84% respektivno. Kada se pogleda ovaj indikator prema nivou obrazovanja, možemo videti da se najsigurnije oseća stanovništvo sa visokim obrazovanjem(89,5%), dok se indikator smanjuje kako se i nivo obrazovanja smanjuje, pa je tako

	udeo ovog stanovništva kod srednje obrazovanih na nivou od 87,1% , a kod kategorije „ Bez obrazovanja i nižeg obrazovanja “ on na nivou od 79,5%)
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem bavi se pre Strategija policije u zajednici (nije vremenski ograničena dok je AP istekao), kao i strategija za prevenciju i zaštitu dece od nasilja za period 2020. do 2023. godine sa AP za 2020. i 2021. godinu . Ključnu nadležnost za ostvarivanje ovog cilja povereno je Ministarstvu za rad, zapošljavanje, socijalna i boračka prava , kao i Ministarstvo unutrašnjih poslova .
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 1(Osnove pristupnog procesa), poglavlja 23 (Pravosuđe i osnovna prava). U izveštaju Evropske komisije za 2021. godinu za RS nije bilo preporuka u vezi ovog indikatora.

Indikator 16.2.1 - Udeo dece starosti 1-17 godina koja su tokom proteklog meseca iskusiła bilo kakvo fizičko kažnjavanje i/ili psihološku agresiju od strane staratelja

Indikator (Cilj i potcilj)	16.2.1 Udeo dece starosti 1-17 godina koja su tokom proteklog meseca iskusiła bilo kakvo fizičko kažnjavanje i/ili psihološku agresiju od strane staratelja (Cilj 16, potcilj 16.2)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a za period 2014-2019, udeo dece starosti 1-17 godina koja su tokom proteklog meseca iskusiła bilo kakvo fizičko kažnjavanje i/ili psihološku agresiju od strane staratelja u ukupnoj populaciji od 1-17 godina, porastao je sa prethodnih 43,1% u 2014. na 44,5% u 2019. godini. Kada se ovaj indikator pogleda po kategorijama stanovništva, takođe se zapaža porast u sve tri kategorije i to u romskom stanovništvu sa prethodnih 65,9% na 67,3%, u kategoriji gradskog stanovništva sa 45,7% na 46,8% i u kategoriji ostalog stanovništva sa 39,2% na 41,2%. Kada se pogleda ovaj indikator prema polu, takođe se može videti sa se on za oba pola povećao u periodu 2014-2019 i to za ženski pol sa prethodnih 41,8 na 42,5 a za muški sa prethodnih 44,4% na 46,3%. Kada se pogleda ovaj indikator prema starosti dece od 1-17 godina, vidi se da je on porastao u tri od četiri kategorije pa su tako kategorije od 3-4, 5-8 i 10-14 godina doživele rasta sa 48,7% na 51,6%, 42,6% na 47,4% i 39% na 43% respektivno, dok je kategorija koja se odnosi na decu od 1-2 godine doživela pad ovog indikatora sa 46,1% na 35,5%.	

Strateška dokumenta	Ovim pitanjem bavi se pre svega Strategija policije u zajednici (nije vremenski ograničena do je Ap istekao), kao i strategija za prevenciju i zaštitu dece od nasilja za period 2020. do 2023. godine sa AP za 2020. i 2021. godinu. Kljunu nadležnost za ostvarivanje ovog cilja povereno je Ministarstvu za rad, zapošljavanje, socijalna i boračka prava , kao i Ministarstvo unutrašnjih poslova .
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 1 (Osnove pristupnog procesa), poglavlja 24 (Pravda, sloboda i bezbednost). Prema Izveštaju EU za 2021 godinu konstatovano je da nije postignut napredak ka usvajanju novog akcionog plana . Takođe. Navedeno je da statistički podaci o ranjivim grupama uključujući romsku decu i decu sa smetnjama u razvoju još uvek nisu raščlanjeni . Kao još jedan od problema navodi se kršenje prava deteta u velikim ustanovama za decu sa smetnjama u razvoju koji je dodatno produbljen Kovid krizom usled. pogoršana u vreme pandemije COVID-19 kao rezultat mera fizičkog distanciranja
Uporedive evropske zemlje	Kada se pogledaju poslednji podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska pitanja za 2020. godinu u vezi ovog indikatora, može se videti da je u Srbiji udeo dece starosti 1-17 godina koja su tokom proteklog meseca iskusila bilo kakvo fizičko kažnjavanje i/ili psihološku agresiju od strane staratelja bio na nivou od 44,5% dok je taj nivou u Severnoj Makedoniji i Crnoj Gori bio na nivou od 73,8% i 65,8% respektivno .

Indikator 16.2.2 - Broj žrtava trgovine ljudima

Indikator (Cilj i potcilj)	16.2.1 Broj žrtava trgovine ljudima (Cilj 16, potcilj 16.2)
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS-a može se videti da se broj žrtava trgovine ljudima povećao sa prethodnih 40 u 2014 na 57 u 2020. godini. Broj žrtava žena porastao je sa 32 na 37, dok je broj žrtava muškaraca portao sa 8 na 20. Kada se pogleda ovaj indikator prema starosti, može se videti da je on porastao u kategorijama punoletnih sa 16 na 33, dok je u kategoriji maloletnih ostao na istom nivou(24). Prema obliku eksploatacije, došlo je do povećanja u kategorija: „prinuda na vršenje krivičnih dela “ sa 2 na 4 , radna eksploatacija sa 3 na 12 i prinudni brak i to sa prethodnih 2 na 8. Na istom nivou su se zadržale kategorije „Trgovina dece radi usvajanja“(1), „Druge vrste eksploatacije“

	(o) i „Višestruka eksploatacija“(o). Pad su doživele kategorija „Prinuda u pornografske svrhe“ sa 1 na 0 i „Prinuda na prosjačene“ sa 10 na 4 .
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem pre svega bavi se strategija prevencije i suzbijanja trgovinom ljudima, posebno ženama i decom i zaštita žrtava 2017-2022 za koju je istekao akcioni plan . Ključnu nadležnost za ostvarivanje ovog cilja povereno je Ministarstvu za rad, zapošljavanje, socijalna i boračka prava , kao i Ministarstvo unutrašnjih poslova .
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 1 (Osnove pristupnog procesa), poglavlja 24 (: Pravdam, sloboda i bezbednost). Prema izveštaju EU komisije za 2021. godinu za RS navodi se da u proteklom periodu nije bilo osoba osuđenih za trgovinu ljudima u kontekstu organizovanog kriminala, ali je bilo 36 osuđujućih presuda putem sporazuma o priznaju krivice za ilegalni prelazak državne granice i krijumčarenja lica . Kao ključna preporuka navodi se da je potrebno dodatno obezbediti zaštitu žrtvama trgovine tokom suđenja kroz dodeljivanje statusa sa posebno osvetljivim svedokom .

Indikator 16.3.1 - Udeo žrtava nasilja u prethodnih 12 meseci koje su prijavile svoju viktimizaciju nadležnim organima ili drugim zvanično priznatim mehanizmima za rešavanje konflikta

Indikator (Cilj i potcilj)	16.3.1 Udeo žrtava nasilja u prethodnih 12 meseci koje su prijavile svoju viktimizaciju nadležnim organima ili drugim zvanično priznatim mehanizmima za rešavanje konflikta (Cilj 16, potcilj 16.3)	
Vrednost indikatora	Prema poslednjim podacima RZS -a, udeo žrtava nasilja u prethodnih 12 meseci koje su prijavile svoju viktimizaciju nadležnim organima ili drugim zvanično priznatim mehanizmima za rešavanje konflikta u ukupno populaciji žrtava nasilja iznosio je 40% . Kada se pogleda isti indikator za romsku populaciju može se videti da je on dosta viši i nalazi se na nivou od 40% .	
Strateška dokumenta	Ovim pitanjem bavi se pre svega Strategija razvoja pravosuđa za period 2020-2025 godine i revidirani akcioni plan za Poglavlje 25, Strategija policije u zajednici (nije vremenski ograničena do je Ap istekao), kao i strategija za prevenciju i zaštitu dece od nasilja za period 2020. do 2023. godine sa AP za 2020. i 2021. godinu. Kljunu nadležnost za ostvarivanje ovog	

	cilja povereno je Ministarstvu za rad, zapošljavanje, socijalna i boračka prava , kao i Ministarstvo unutrašnjih poslova .
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi klaster 1 (Osnove pristupnog procesa), poglavlja 23 (Pravosuđe i osnovna prava).

Indikator 16.3.2 - Neosuđeni pritvorenici kao udeo sveukupne zatvorske populacije

Indikator (Cilj i potcilj)	16.3.2 Neosuđeni pritvorenici kao udeo sveukupne zatvorske populacije (Cilj 16, potcilj 16.3)	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period 2015-2020 , ovaj udeo se uvećao ukupno za 3,3 p.p. na 18,6% , za muškarce za 3,1 p.p. na 18,6% , a za žene za 7,1 p.p. na 18,7% . ³¹	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom ne bavi se nijedan strateški dokument.	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 1 (Osnove) odnosno poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava). U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u ovoj oblasti istaknuto je sledeće: upotreba alternativnih mera pritvora nastavlja da raste , ali veliki procenat osuđenih lica je u kućnom pritvoru, a ne na izdržavanju sankcija u zajednici (eng. <i>community sanctions</i>). Pored toga, udeo alternativnih mera pritvora – 35 na 100.000 stanovnika,	

³¹ RZS prati ove podatke i po 11 starosnih kategorija ali je za potrebe ove analize taj podatak procenjen kao nedovoljno relevantan.

	uključujući i one pod elektronskim nadzorom – ostaje nizak . I dalje su prisutni nedostaci u pogledu uslova pritvora, pružanja pravne pomoći i zdravstvene zaštite . Na kraju, uprkos tome što su programi za dugotrajne zatvorenike nakon puštanja na slobodu već razvijeni, institucijama na lokalnom nivou je potrebno više resursa kako bi se osigurala njihova implementacija.
Uporedive evropske zemlje	Kada se pogledaju poslednji podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska pitanja za 2019. godinu u vezi ovog indikatora, može se videti da Srbija ima niži nivo neosuđenih pritvorenika kao udeo sveukupne populacije zatvorenika od proseka uporedivih zemalja (Bugarska, Hrvatska, Rumunija, i Mađarska). Ovaj indikator se u Srbiji nalazi na nivou od 16,9 u Srbiji u 2020. godini , dok je prosek uporedivih zemalja viši i nalazio se na nivou od 17,6%.

Indikator 16.5.1 - Udeo lica koja su dala mito javnom službeniku, ili od kojih je javni službenik tražio mito

Indikator (Cilj i potcilj)	16.5.1 Udeo lica koja su imala najmanje jedan kontakt sa javnim službenikom i koja su dala mito javnom službeniku, ili od kojih je javni službenik tražio mito tokom prethodnih 12 meseci (Cilj 16, potcilj 16.5)	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za 2010. godinu (za koju jedino postoje javno dostupni podaci), udeo ovih lica bio je ukupno 9,3% , za muškarce 10,0% a za žene 8,5% .	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Program razvoja javnih nabavki u RS od 2019-2023. godine i povezani Akcioni plan . Poseban cilj 3.3 Strategije podrazumeva smanjenje rizika od neregularnosti u sistemu javnih nabavki. U akcionom planu , pokazatelj ishoda ovog indikatora navodi se povećanje broja postupaka nad kojima je sproveden monitoring sa 258 u 2021. godini na 500 u 2022. godini .	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 1 (Osnove) odnosno poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava). U okviru preporuka EK, koje za Srbiju predstavljaju preuzetu međunarodnu obavezu navodi se da je potrebno da Srbija: 1) poboljša svoju evidenciju o istragama, optužnicama i pravosnažnim presudama u slučajevima korupcije na visokom nivou, uključujući zaplenu i konfiskaciju imovine stečene kriminalom ; 2) nastavi da napreduje u sprovođenju preporuka GRECO-a u vezi sa prevencijom korupcije; 3) usvoji i započne implementaciju nove antikorupcijske	

	strategije zasnovane na kredibilnom i realističnom akcionom planu, kao i efikasnim mehanizmom koordinacije.
--	--

Indikator 16.6.1 - Primarni državni rashodi kao udeo u originalno odobrenom budžetu

Indikator (Cilj i potcilj)	16.6.1 Primarni državni rashodi kao udeo u originalno odobrenom budžetu, po sektorima (ili po budžetskim linijama ili nečem sličnom) (Cilj 16, potcilj 16.6)	
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period od 2017-2021 , udeo ovih rashoda povećao se za 6 p.p. na 98% originalno odobrenog budžeta.	
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija reforme javne uprave u RS za period 2021-2030 godine . Poseban cilj 7 Strategije glasi: ostvarivanje održivog budžeta sa stabilnim javnim dugom u odnosu na BDP uz pomoć boljeg finansijskog upravljanja i kontrole, procesa revizije i povezivanja budžetskog planiranja sa politikama Vlade. U cilju ostvarenja ovog cilja, jedan od posebnih ciljeva je: unapređenje budžetske discipline i transparentnije korišćenje javnih sredstava . Ovim indikatorom bavi se i Program reforme upravljanja javnim finansijama 2021-2025 odnosno mera 1.3 – Unapređenje budžetskog planiranja i mera 3.3 – Povećanje efikasnosti i delotvornosti inspeksijske kontrole. Za ostvarivanje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo finansija i uprave unutar njega (Uprava za javni dug, Uprava za trezor itd).	
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 17 (Ekonomska i monetarna politika). U okviru preporuka EK , koje za Srbiju predstavljaju preuzetu međunarodnu obavezu navodi se da je potrebno ojačati fiskalna pravila tako što će se učiniti obavezujućim i sposobnim da učvrste fiskalnu politiku.	
Uporedive evropske zemlje	Kada se pogledaju podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska pitanja za 2020. godinu u vezi ovog indikatora, može se videti da su u Srbiji ovi rashodi na nivou od 131% odobrenog budžeta dok je prosek uporedivih zemalja 99% .	

Indikator 16.9.1 - Udeo dece starosti do 5 godina čije je rođenje upisano u matične knjige koje vodi nadležni organ

Indikator (Cilj i potcilj)	16.g.1 Udeo dece starosti do 5 godina čije je rođenje upisano u matične knjige koje vodi nadležni organ, prema starosti (Cilj 16, potcilj 16.g)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period od 2014-2019 , ovaj udeo se povećao za 0,5 p.p. na 99,8% , odnosno za decu od 0-11 meseci se povećao za 1,4 p.p. na 99,8% , za decu 48-59 meseci se povećao za 0,2 p.p. na 100,0% . ³²
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom ne bavi se konkretno nijedan strateški dokument.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 1 (Osnove) odnosno poglavlje 23 (Pravosuđe i osnovna prava). U okviru preporuka EK, koje za Srbiju predstavljaju preuzetu međunarodnu obavezu nema nijedne preporuke u ovoj oblasti.

Cilj 17 - Partnerstvom do ciljeva

Indikator 17.1.1 - Ukupni državni prihodi kao udeo u BDP-u, prema izvorima

Indikator (Cilj i potcilj)	17.1.1 Ukupni državni prihodi kao udeo u BDP-u, prema izvorima (Cilj 17, potcilj 17.1)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period od 2016-2020 , udeo ukupnih državnih prihoda u BDP-u uvećao se za 0,6 p.p. na 47,5% . Podaci o izvorima prihoda nisu javno dostupni.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Fiskalna strategija za 2023. godinu sa projekcijama za 2024. i 2025. godinu . U strategiji je projektovan sledeći udeo prihoda u BDP: 42,0% u 2022, 41,2% u 2023, 40,7% u 2024. i 40,1% u 2025. godini . Ovim indikatorom bavi se i Program reforme upravljanja javnim finansijama 2021-2025 gde se, u okviru Posebnog cilja II: Efikasno

³² RZS prati ove podatke i prema tipu naselja, obrazovanju majke i materijalnom stanju domaćinstva ali su ukupni podaci i podaci razvrstani po starosti deteta procenjeni kao dovoljno relevantni za ovu analizu.

	prikupljanje i upravljanje budžetskim sredstvima kao jedan od pokazatelja ishoda navodi Stvarni prihodi i rashodi budžeta opšte države na godišnjem nivou su u opsegu 5% od projektovanih u fiskalnoj strategiji. Na kraju, ovim indikatorom bavi se i Program transformacije Poreske uprave 2021-2025 u kome je kao Strateški cilj 1 navedeno Uspostavljanje poslovnih procesa i organizacije u skladu sa najboljom međunarodnom praksom, a u cilju povećanja naplate javnih prihoda. Za ostvarivanje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo finansija i uprave unutar nje (Poreska uprava, Uprava za javni dug itd).
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast), odnosno poglavlje 16 (Oporezivanje). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu kao preporuke za Srbiju istaknuto je sledeće: nastaviti sa sprovođenjem programa reforme poreske uprave u cilju racionalizacije aktivnosti poreske uprave uz obezbeđivanje dovoljnih ljudskih i informatičkih resursa za ovu svrhu, poboljšanja naplate poreza i borbe protiv sive ekonomije; i ostvariti napredak ka usklađivanju zakonodavstva (sa zakonodavstvom EU) u oblasti PDV-a, akciza i direktnog oporezivanja.
Uporedive evropske zemlje	Kada se pogledaju podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska pitanja za 2020. godinu u vezi ovog indikatora, može se videti da su prihodi kao udeo u BDP u Srbiji bili na nivou od 47%, što je za 7 p.p. više od proseka uporedivih zemalja . Najniže prihode kao udeo u BDP ima Rumunija sa vrednošću ovog indikatora od 32%. Sa druge strane Hrvatska je imala vrednost ovog indikatora od 48% , što je za 1 p.p. veće od Srbije.

Indikator 17.3.1 - Strane direktne investicije, zvanična razvojna pomoć, i Saradnja Jug-Jug, kao udeo u bruto nacionalnom dohotku

Indikator (Cilj i potcilj)	17.3.1 Strane direktne investicije, zvanična razvojna pomoć, i Saradnja Jug-Jug, kao udeo u bruto nacionalnom dohotku (Cilj 17, potcilj 17.3)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period od 2017-2021, najviše je porasla saradnja sa zemljama sa višim srednjim nivoom dohotka (za 97,1 milion dolara) i to u korist Srbije dostižući 178,2 miliona dolara u 2020. godini . Kada je reč o zemljama sa nižim srednjim nivoom dohotka, situacija obrnuta , ova saradnja je porasla u njihovu korist za 22,6 miliona dolara dostižući 26,1 milion dolara u 2020. godini .

Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom ne bavi se nijedan važeći strateški dokument.
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast), odnosno poglavlje 17 (Preduzetništvo i industrijska politika). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu istaknuto je da Srbija nastavlja da koristi budžetske subvencije za novootvorena radna mesta kao podsticaj za strane direktne investicije . Navodi se da ovaj pristup nije u skladu sa ciljem sopstvene industrijske politike da se daje prednost rastu dodate vrednosti u odnosu na cenu rada a stvari dodatno pogoršava kontinuirano slab razvoj dobavljača.
Uporediv e evropske zemlje	Kada se pogledaju podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska pitanja za 2020. godinu u vezi ovog indikatora, može se videti da je udeo stranih direktnih investicija u BDP u Srbiji bio na nivou od 7% što je tri puta više od proseka uporedivih zemalja u kojima se ude duga u BDP-u nalazio na nivou od 1,8% u 2020. godini. Rumunija je zemlja sa na najnižim nivoom stranih direktnih investicija kao procenat BDP(0,9%), dok je Bugarska zemlja koja je najbliža Srbiji sa vrednošću od 2,8%.

Indikator 17.3.2 - Iznos doznaka (USD) kao udeo u ukupnom BDP-u

Indikator (Cilj i potcilj)	17.3.2 Iznos doznaka (USD) kao udeo u ukupnom BDP-u (Cilj 17, potcilj 17.3)	
Vrednost indikator a	Prema podacima RZS-a za period od 2017-2021 , iznos doznaka kao udeo u ukupnom BDP-u se smanjio za 0,9 p.p. na 7,2% BDP-a .	
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom ne bavi se nijedan važeći strateški dokument.	
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast), odnosno poglavlje 17 (Ekonomska i monetarna politika). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka u ovoj oblasti .	

Uporedive evropske zemlje	Kada se pogledaju podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska pitanja za 2020. godinu u vezi ovog indikatora, može se videti da se prijem doznaka u 2020. godini u Srbiji nalazi na nivou od 7% BDP-a , dok je prosek uporedivih zemalja za ovaj indikator duplo niži i nalazi se na nivou od 3,55% BDP-a . Bugarska je zemlja sa najnižom vrednošću ovog indikatora(1,36%), dok je Hrvatska sa zemlja koja ima najvišu vrednost ovog indikatora(7,36%).
----------------------------------	---

Indikator 17.4.1 - Otplata duga kao udeo u izvozu robe i usluga

Indikator (Cilj i potcilj)	17.4.1 Otplata duga kao udeo u izvozu robe i usluga (Cilj 17, potcilj 17.4)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period od 2017-2021. otplata duga kao udeo u izvozu robe i usluga pala je za 6,1 p.p. na 6,1% izvoza roba i usluga.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Fiskalna strategija za 2023. godinu sa projekcijama za 2024. i 2025. godinu . Iako u strategiji kao pokazatelj se ne navodi otplata duga kao udeo u izvozu , projektovano je smanjenje otplate glavnice i kamate u odnosu na BDP , sa 8% u 2022. na 6,7% u 2025 godini. Za sprovođenje ovog indikatora nadležno je Ministarstvo finansija odnosno Uprava za javni dug.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije bavi se Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast), odnosno poglavlje 17 (Ekonomska i monetarna politika). U poslednjem izveštaju EK za 2021. godinu nije bilo preporuka u ovoj oblasti.
Uporedive evropske zemlje	Kada se pogledaju podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska pitanja za 2020. godinu u vezi ovog indikatora, može se videti da je vrednost otplate duga kao udeo u izvozu robe i usluga u Srbiji u poređenju sa uporedivim zemljama bila na višem nivou . Srbija je u 2020. godini na otplatu duga izdvajala čak 10% vrednosti izvoza, dok je u ta vrednost u Bosni, Rumuniji i Bugarskoj bio na nivou od 6,12%, 4,42%, 1,35% respektivno.

Indikator 17.6.1 - Broj pretplatnika fiksnog širokopojasnog interneta na 100 stanovnika, prema brzinama

Indikator (Cilj i potcilj)	17.6.1 Broj pretplatnika fiksnog širokopojasnog interneta na 100 stanovnika, prema brzinama (Cilj 17, potcilj 17.6)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period od 2016-2020, broj pretplatnika na 100 stanovnika se povećao za 4,6 na 25,2 u 2020. godini. Za internet veći ili jednak od 256 kbit/s do 2 Mbit/s broj pretplanika se smanjio za 0,1 na 0,1, za veći ili jednak od 2 Mbit/s do 10 Mbit/s smanjio se za 0,2 na 1,0 i za veći ili jednak 10 Mbit/s povećao se za 5,9 na 24,2 na 100 stanovnika.
Strateška dokumenta	Ovim indikatorom bavi se Strategija razvoja informacionog društva i informacione bezbednosti u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine. Kao pokazatelj na nivou posebnih ciljeva definisan je rast upotrebe interneta sa 80,1% u 2020. na 90% u 2026. godini za domaćinstva odnosno sa 78,4% na 88% za pojedince u istom periodu. U AP su postavljene ciljne vrednosti za domaćinstva i pojedince na 84% i 83% u 2023. godini, respektivno. Ovim indikatorom se takođe bavi i Strategija razvoja mreža nove generacije do 2023. godine. U njoj su kao prva tri cilja istaknuti 1. Izrada i ažuriranje mapa dostupnosti širokopojasne infrastrukture. 2. Razvoj okosnice širokopojasne mreže konsolidovanjem infrastrukture koja je u vlasništvu države. 3. Razvoj širokopojasnih mreža za pristup. Strategija nema Akcionni plan. Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora najodgovornije je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo privrede, zatim Fond za nauku RS, Fond za Inovacionu delatnost, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo kulture i informisanja, Kancelarija za javna ulaganja, Republički sekretarijat za javne politike, Poreska uprava, Privredna komora, Kabinet Vlade RS.
Međunarodni sporazumi	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 10 (Informaciono društvo i mediji). U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka ne stoji nijedna preporuka koja se tiče povećanja pretplatnika interneta.r
Uporedive evropske zemlje	Kada se pogledaju podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska za 2020. godinu u vezi. broja pretplatnika fiksnog širokopojasnog interneta na 100 stanovnika, prema brzinama, može se videti da Srbija u svakoj kategoriji zaostaje za prosekom uporedivih zemalja. U kategoriji interneta brzine do 10 mbps, Srbija sa 24/100 zaostaje za prosekom uporedivih zemalja koji se u 2020. godini nalazio na nivou od 27/100 stanovnika. U kategoriji od 250 kt do 2 mb, Srbija ima svega 0,07 ljudi na 100 stanovnika, dok je prosek uporedivih zemalja duplo viši i iznosi 0,16/100. Kada se pogleda kategorija brzine interneta od 2 mt do 10 mbps Srbija takođe zaostaje, i u

	poređenju sa prosekom uporedivih zemalja od 1,7/100 stanovnika , u Srbiji ovaj indikator u 2020. godini bio je na nivou od 0,95 .
--	--

Indikator 17.8.1 - Udeo pojedinaca koji koriste Internet

Indikator (Cilj i potcilj)	17.8.1 Udeo pojedinaca koji koriste Internet (Cilj 17, potcilj 17.8)
Vrednost indikatora	Prema podacima RZS-a za period od 2017-2020 , udeo pojedinaca koji koriste internet se povećao ukupno za 10,7 p.p. , za muškarce 9,9 p.p. , za žene 11,4 p.p. dostižući 81,2%, 83,6%, 78,8% , respektivno.
Strateška dokumen ta	Ovim indikatorom bavi se Strategija razvoja informacionog društva i informacione bezbednosti u Republici Srbiji za period od 2021. do 2026. godine. Kao pokazatelj na nivou posebnih ciljeva definisan je rast upotrebe interneta za pojedince sa 78,4% u 2020. godini na 88% u 2026. godini. U AP su postavljene ciljne vrednosti za pojedince na 83% u 2023. godini. Za ostvarivanje i praćenje ovog indikatora najodgovornije je Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, Ministarstvo privrede, zatim Fond za nauku RS, Fond za Inovacionu delatnost, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Ministarstvo kulture i informisanja, Kancelarija za javna ulaganja, Republički sekretarijat za javne politike, Poreska uprava, Privredna komora, Kabinet Vlade RS.
Međunar odni sporazum i	Ovim indikatorom najdirektnije se bavi Klaster 3 (Konkurentnost i inkluzivni rast) odnosno poglavlje 10 (Informaciono društvo i mediji). U izveštaju EK za Srbiju za 2021. godinu, u okviru preporuka ne stoji nijedna preporuka koja se tiče povećanja upotrebe interneta.
Uporediv e evropske zemlje	Kada se pogledaju podaci baze UN-a, odseka za socijalna i ekonomska, odseka za socijalna i ekonomska za 2020. godinu u vezi broja ljudi koji koriste internet na 100 stanovnika, može se videti da je Srbija sa brojem od 78/100 na nivou uporedivih zemalja čiji je prosek takođe 78/100.

Zaključak

Nakon obavljene opsežne analize, može se zaključiti da se veliki broj indikatora održivog razvoja ne prati u okviru nacionalnih planskih i strateških dokumenata RS. Konkretnije, cilj

2 (svet bez gladi) kao i cilj 5 (rodna ravnopravnost) su u najvećem zaostatku s obzirom da nijedan indikator nije u potpunosti pokriven strateškim okvirom a dobar deo njih nije uopšte. U tom smislu, veliki je posao pred nadležnim ministarstvima odnosno pred Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede kao i pred Ministarstvom za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog. S druge strane, indikator koji se tiče energetike i klimatskih promena prisutniji su u nacionalnim strateškim i planskim dokumentima.

Sve u svemu, potrebno je uložiti veliki trud i sprovesti koordinisanu akciju od strane čitavog javnog sektora kako bi i ostali ciljevi usaglasili sa nacionalnim strateškim okvirom. Ova činjenica postaje još važnija ukoliko uzmemo u obzir da Srbija još uvek nije donela neke od ključnih krovnih planskih dokumenata kao što su Investicioni plan i Plan razvoja. Kako donošenje ovih dokumenata zahteva visoke administrativne kapacitete kakve Srbija u ovom trenutku možda i ne poseduje, nacionalizacija ciljeva održivog razvoja i njihovo ugrađivanje u strateški okvir može postati adekvatna alternativa.

S druge strane, neki od indikatora koji nisu obuhvaćeni nacionalnim strateškim okvirom „pokriveni“ su u vidu preporuka Evropske komisije u procesu pristupanja Srbije EU. Prema tome, ove preporuke se takođe mogu iskoristiti u cilju unapređivanja strateškog i planskog okvira Republike Srbije odnosno u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.

Lista skraćenica

RZS	Republički zavod za statistiku
ESRP	Program reformi politike zapošljavanja i socijalne politike u procesu pristupanja Evropskoj uniji
MRZBSP	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
EK	Evropska komisija
MGS	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
RAS	Republička agencija za stanovanje
JLS	Jedinice lokalne samouprave
LSA	Lokalne stambene agencije
UN	Ujedinjene nacije
EU	Evropska unija
KUJU	Kancelarija za upravljanje javnim ulaganjima
MZ	Ministarstvo zdravlja
MF	Medicinski fakultet
MOS	Ministarstvo omladine i sporta
MPNTR	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

IJZ „Batut“	Institut za javno zdravlje „Milan Jovanović Batut“
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
MZŽS	Ministarstvo zaštite životne sredine
MLJMPDD	Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i društveni dijalog
RDV	Republička direkcija za vode
SER	Savet za ekonomski razvoj
NSZ	Nacionalna služba za zapošljavanje
SES	Socijalno-ekonomski savet
MUP	Ministarstvo unutrašnjih poslova
MP	Ministarstvo privrede
MPR	Ministarstvo pravde
MKI	Ministarstvo kulture i informisanja
RJT	Republičko javno tužilaštvo
PA	Pravosudna akademija
FN	Fond za nauku
FID	Fond za inovacionu delatnost
UJD	Uprava za javni dug

Stavovi izneti u tekstu predstavljaju stavove autora i ne odražavaju nužno zvanične stavove vlada Švajcarske i Nemačke, kao ni Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Dokument je proizveden u okviru Platforme "Održivi razvoj za sve", koji podržavaju vlade Švajcarske i Nemačke, a implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija molim vas kontaktirajte info@sdgs4all.rs